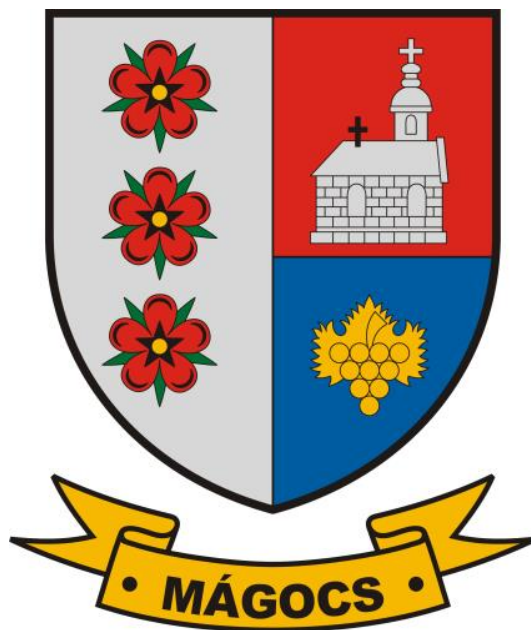

Mágocs Város
Önkormányzata

2020 - 2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	6
Értékeink, küldetésünk	13
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	65
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	83
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	89
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	106
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	117
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	119
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	120
1. A HEP IT részletei	120
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	120
A beavatkozások megvalósítói.....	122
Jövőképünk	123
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	124
3. Megvalósítás.....	130
A megvalósítás előkészítése.....	130
A megvalósítás folyamata	130
Monitoring és visszacsatolás.....	133
Nyilvánosság.....	133
Érvényesülés, módosítás	134
4. Elfogadás módja és dátuma.....	136

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Európai Bizottság 2004 májusában tette közzé az „Esélyegyenlőség és diszkrimináció mentesség a kibővített Európai Unióban” című Zöld Könyvet, amelyben konzultációra hívta az érintett szervezeteket, szereplőket. Ezek a konzultációk megerősítették azt az álláspontot, mely szerint ki-emelkedően fontos mind az esélyegyenlőség, mind a diszkrimináció elleni küzdelem terén megvalósuló közösségi akciók kezdeményezése, beleértve az Európai Unió antidiszkriminációs jogalkotása hatásának maximalizálását. A diszkrimináció elleni fellépéssel és az esélyegyenlőséggel kapcsolatos törekvéseket a mindenki számára irányadó Esélyegyenlőségi Keret stratégia foglalta magába. Ennek nyomdokaiba lépett a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra vonatkozó egységes közösségi akcióprogramként megfogalmazott PROGRESS közösségi program.

Az Országgyűlés elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen. Kifejezte, hogy az Állam hatékony jogvédelmet kell, hogy biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, valamint kinyilvánította, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat. Az egyenlő bánásmód elveinek betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása.

Mágoacs Város Önkormányzata tudatosan segíti a különböző társadalmi helyzetű családok jobb életkörülményeinek megteremtését. Az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a település minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében. Alapvető cél, hogy Mágoacs Város Önkormányzata az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom perifériájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállóak, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése. Új munkahelyek teremtésével, gyakran védő munkahelyek (szociális foglalkoztatók) kialakításával, a szociális háló megerősítésével a társadalmi kirekesztődés elleni küzdelemben a város aktívan vesz részt.

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mágocs Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Európa 2020 stratégia

A világ gyorsan halad, a hosszú távú kihívások –globalizáció, az erőforrásokra nehezedő nyomás, az öregedés –pedig egyre intenzívebbé válnak. Európa akkor lehet sikeres, ha közösen, unióként lép fel. Stratégiára van szükségünk ahhoz, hogy megerősödve kerüljünk ki a válságból, és hogy olyan intelligens, fenntartható és inkluzíve gazdasággá tegyük az EU-t, amelyben magas a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erős a társadalmi kohézió. Az Európa 2020 a 21. század európai szociális piacgazdaságának képét festi elénk. Az Európa 2020 három, egymást kölcsönösen megerősítő prioritást tart szem előtt:

- Intelligens növekedés: tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása
- Fenntartható növekedés: erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.
- Inkluzíve növekedés: magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság ki alakításának ösztönzése.

Az EU-nak meg kell határoznia, hogy hová kíván eljutni 2020-ra. Ebből a célból a Bizottság a többek között a következő kiemelt uniós célokat javasolja:

- A 20–64 évesek legalább 75%-ának munkahellyel kell rendelkeznie.
  - Az iskolából kimaradók arányát 10% alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40%-a rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel.
  - 20 millióval csökkenteni kell a szegénységkockázatának kitett lakosok számát.
-

Magyarország nemzetközi kötelezettségeire, továbbá az európai közösségi jog vívmányaira tekintettel az Országgyűlés megalkotta az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló, módosított 2003. évi CXXV. törvényt. Az Országgyűlés, az Alaptörvény rendelkezéseihez igazodva, e törvényben is elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, és hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

A Program kiemelt figyelmet fordít „A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól szóló” Kormányrendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a mélyszegénységben élők, a nők, a fogyatékkal élők, az idősek és a gyermekek helyzetére. A Program egyes, a hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltárását, valamint esélyegyenlőség-gének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a foglalkoztatás, a szociális és egészségi helyzet és lakhatás tekintetében;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

A Program egyéb, az esélyegyenlőség biztosítását célzó dokumentumokkal összhangban készült. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Mágocs Város problémáit, lehetőségeit és elősegítse a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását. Összhangban Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, továbbá A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mágocs Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítésébe bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település Baranya megye északi csücskében, a Baranya-Tolna megye határon található. A Baranyai–Hegyhátnak ez a része, Mágocsot és tág környezetét is beleértve, földrajzi értelemben a Völgyességhez tartozik. Az újkőkor korai és középső szakaszából származik a település első emléke: a Handseberg nevű külterületi helyen egy szórvány edény bukkant elő a föld mélyéből. Környezete folyamatosan lakott a bronzkor korai szakasza óta. Mágocs középkori alapítású község volt. Nevével először a tatárdúlás utáni időkben találkozunk, 1251-ben bukkant fel az írott forrásokban Maguch alakban. A 15. század közepén Mágocs birtokosává a Bodó család vált. 1540-es évektől indult a török megszállás. A török hódoltság idején a magyar lakosság teljesen eltűnt, és helyükre görögkeleti délszlávok érkeztek. 1686 szeptemberében Mágocs területét felszabadították a török hódoltság alól. Az 1695-1720-ig húzódó határperben Mágocs Tolna megyétől Baranyához került. Ezt követően megkezdődött az intenzív betelepítések korszaka. 1756-ban a lakosság száma meghaladta az 1000 főt. 1768-ban a lakosság 70%-a német volt. 1785-ben a lakosság lélekszáma 394 fő volt, mely főleg római katolikus németek és magyarokból tevődött össze. Mágocs a XIX. század elejére a környék legnagyobb településévé, egyben központjává vált, 1816-ban mezővárosi rangot kapott, és a Hegyháti járás székhelye lett a közigazgatás 1850-es átszervezéséig. 1848-ban 3525 lakosa volt a településnek. A II. világháború után az úgynevezett lakosságcsere során 1800 németet üldöztek ki a községből, helyükre 600 főt telepítettek be a felvidékről.² Mindez hatalmas feszültséget eredményezett, a gazdaság színvonala erősen visszaesett. 1945 után a jelentősebb eseményeket a földosztás a tanács megszervezése, a termelőszövetkezet megalakulása a foglalkoztatási átrétegződés jelentette. Az iparosodás csak az 50-es években indult meg. A település a térség egyik legjelentősebb települése, közúti szempontból nagyon jelentős közlekedési csomópont. Megközelítése közúton lehetséges, lényegében minden irányból, ebből is következik, központi funkciója.³ A hozzá legközelebb eső város a Tolna megyei Dombóvár, mely 6 km-re található. A településen jelenleg 2388-an laknak. Mint a mikro-térség gazdasági, oktatási, egészségügyi és közigazgatási központja, 1982-ben kapott nagy-községi címet, majd 2009-ben városi rangot kapott. Mágocs infrastruktúra szempontjából nagyon jól ellátott település. Vezetékes ivóvízzel, szennyvíz csatornahálózattal, internet és kábeltelevízió el-látással, szervezett

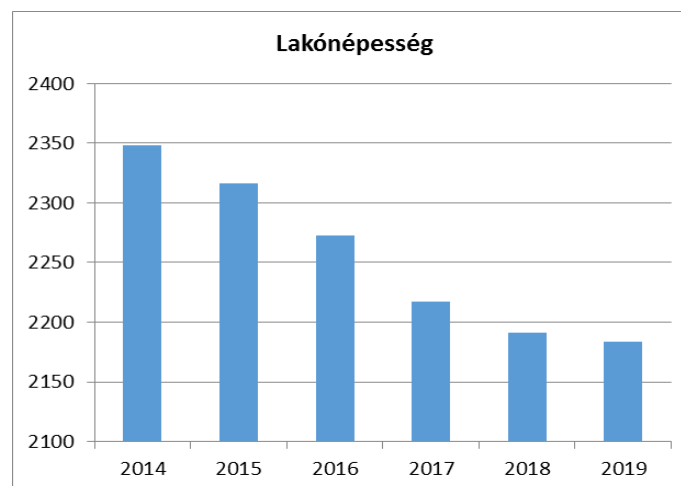
hulladékszállítással rendelkezik. A vezetékes gáz kiépítése 1998-ra készült el. Napjainkban mintegy 170 társas- és egyéni vállalkozás működik a teljes infrastruktúrával rendelkező, szép fekvésű településen.⁴ A lakók saját tulajdonú ingatlanokban laknak, s mezőgazdasági kiegészítő tevékenységet végeznek. A mágocsi lakosok száma is évről évre jelentős számban csökken. Hiába az infrastrukturális fejlesztések, az oktatási és egészségügyi feltételek javulása, az utóbbi években, mint országosan jellemző, itt is kevesebb a születések száma, mint a halálozásé.

A település demográfiai helyzete

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	2348	bázis év
2015	2316	98,64%
2016	2273	98,14%
2017	2217	97,54%
2018	2191	98,83%
2019	2184	99,68%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mágocson 2014-ben 2348 fő élt, mely 2019 –re 2184 főre csökkent. Lélekszámát tekintve Baranya megye legkisebb városa, és a legfiatalabb városi rangot kapott település a megyében.

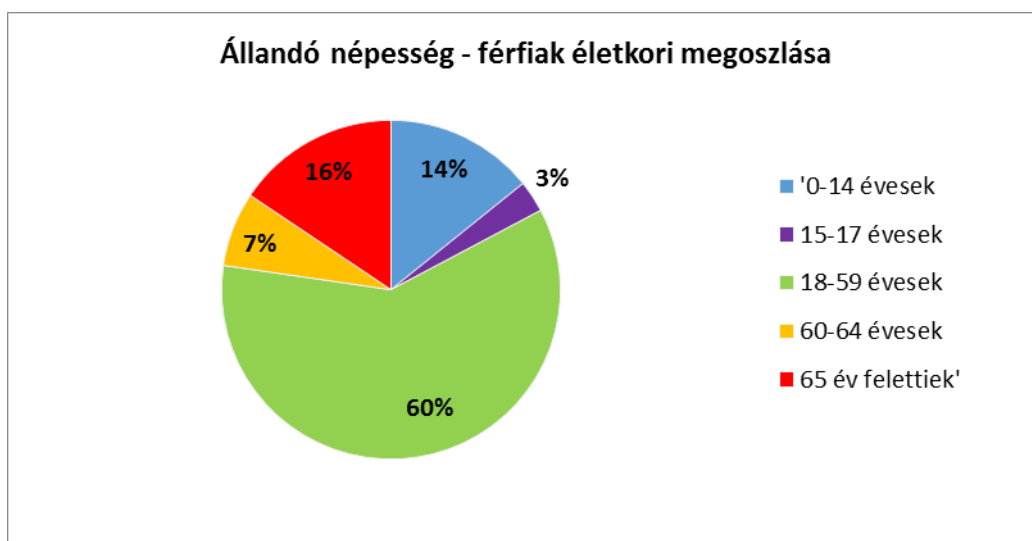
1970-től település lakóinak száma jellemzően csökkenő, egészen a napjainkig (az akkori census alkalmával 3134 személyt számláltak, 746-tal többet, mint 40 évvel később). A település lakosság száma 31%-kal csökken. A csökkenés megállíthatatlannak tűnik, évente 0,5-1%-kal kevesebben élnek városunkban.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)

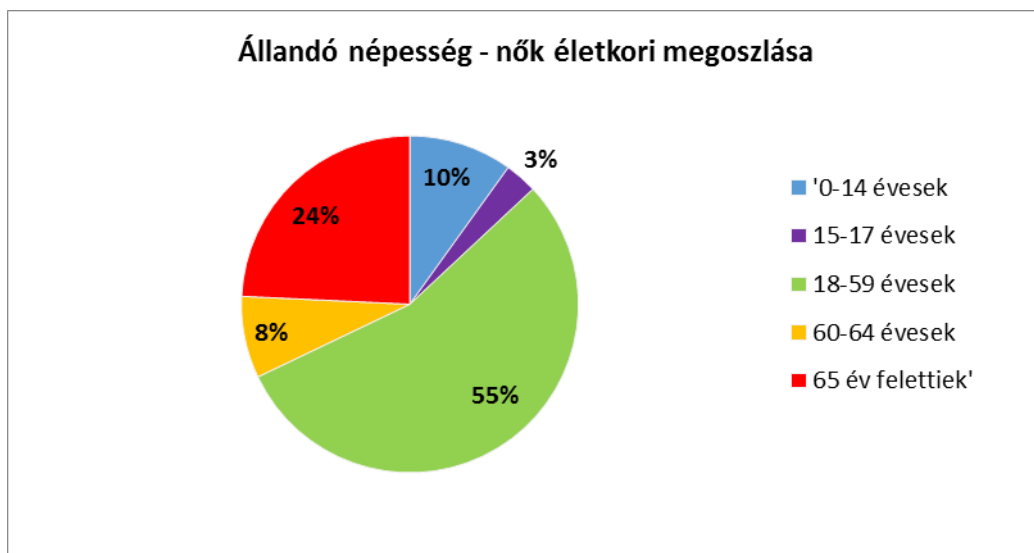
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	1154	1159	2313	49,89%	50,11%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			66	2,85	
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	164	115	279	7,09%	4,97%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	35	36	71	1,51%	1,56%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	693	636	1329	29,96%	27,50%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	82	91	173	3,55%	3,93%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	180	281	461	7,78%	12,15%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség férfi és nő tagjainak számát jól szemlélteti a fenti táblázat (2.1. számú táblázat), melyből megállapítható, hogy az összlakosságra vetítve arányuk nagyjából azonos, azonban különböző életkorokban, életciklusokban kisebb eltérések mutatkoznak a nemek között. A 65 év feletti lakosság esetében pedig épp az ellenkezője, mutatkozik, nők aránya egyre magasabb az életkor előrehaladtával.

Fenti táblázatokból megállapítható, hogy

- a lakónépesség száma 2014. évtől 2019 évig terjedő időszakban jelentős mértékben nem változott;
- 0-59 éves korosztályig a lakónépességen belül magasabb a férfiak aránya, ezt követően a tendencia megfordul;
- A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkénel, ami országos tendencia is.
- 2018-ban tovább emelkedett a 65 év feletti korosztály száma

A város népességének előregedése következtében egyre inkább növekszik a szociális ellátások iránti igény. Az előregedésből és a magas munkanélküli rátából, valamint az azzal együtt járó alacsony életszínvonalból következően nagy teher nehezedik a szociális ellátórendszerre is.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

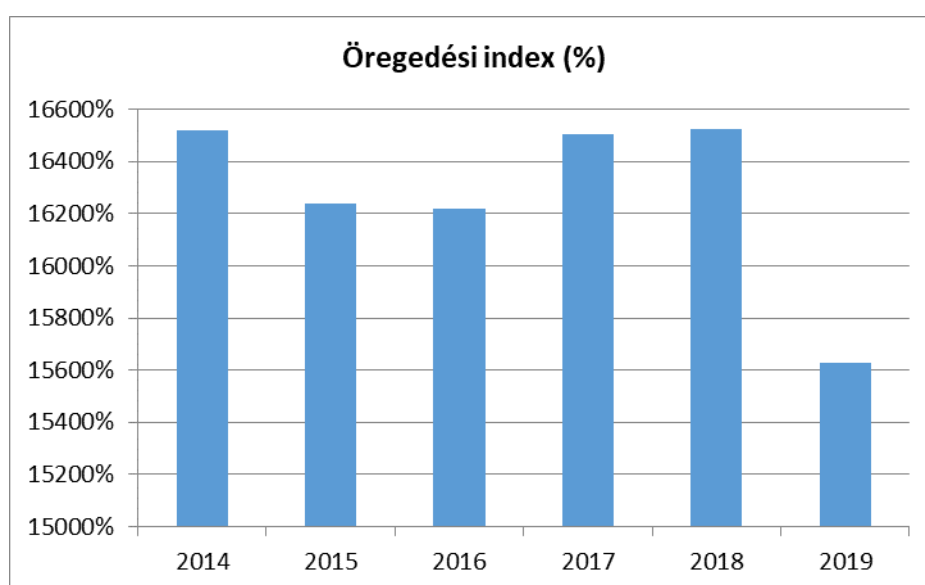
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	28	35	63
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	34	30	64
Összesen	62	65	3

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	479	290	16517,24%
2015	479	295	16237,29%
2016	472	291	16219,93%
2017	472	286	16503,50%
2018	461	279	16523,30%
2019	436	279	15627,24%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Mágocs tekintetében megállapítható, hogy az országos adatokhoz hasonlóan a település is előregedő tendenciát mutat. 2014-2019 –es adatok szerint, tovább növekedett az idősebb lakosok száma a 14 év alatti korcsoportéhoz viszonyítva, mely 2019-ben mutat némi csökkenést.

Részben az idősek, részben a jelentős lakossági csoportot képező hátrányos helyzetű személyek sorsa miatt is a szociálpolitika szempontjából kiemelt jelentőségű értékeként kerültek megfogalmazásra a település szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata alkalmával az alábbiak:

- szociális biztonság –ne forduljon elő, hogy a szükségét szenvedők ellátás nélkül maradjanak,
- differenciált, az egyén szükségleteihez igazodó ellátás,
- az ellátások, szolgáltatások „kliens-közeli” biztosítása,
- a társadalmi beilleszkedés, integráció erősítése,

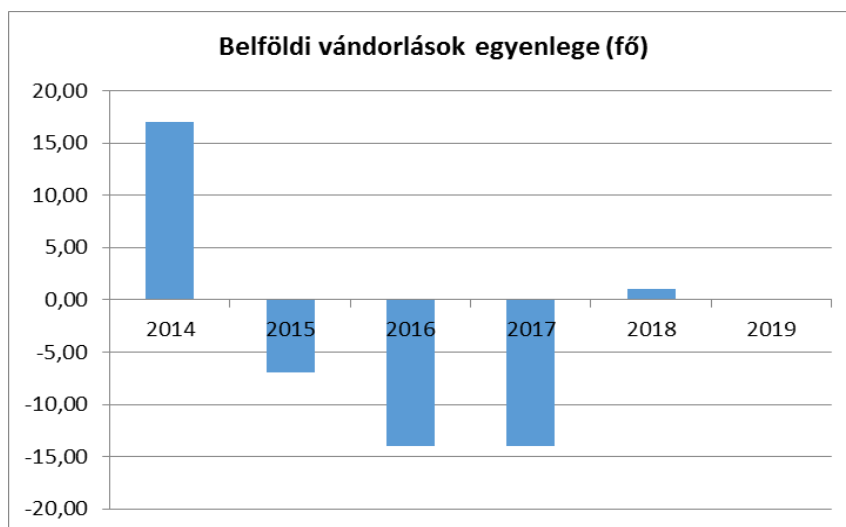
- hatékony és minőségi szolgáltatások biztosítás.

Az önkormányzat érdeke, hogy a rendelkezésre álló gazdasági erőforrások minél hatékonyabban kerüljenek felhasználásra, az ellátórendszer költséghatékonyan működjön.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	86	69	17,00	7,06
2015	68	75	-7,00	-2,93
2016	65	79	-14,00	-5,92
2017	60	74	-14,00	-6,01
2018	61	60	1,00	0,43
2019	n.a.	n.a.	-	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

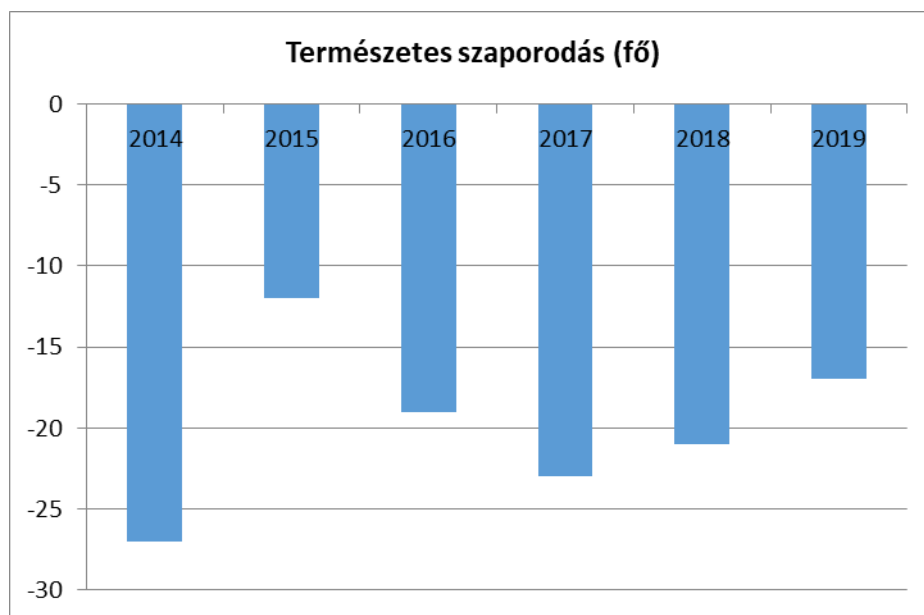
Az elvándorlás és a bevándorlás adatait vizsgálva megállapítható, hogy a 2014-2019 –ig tartó időszakban jellemzőbb volt az elvándorlás a 2014 évet követően.

Migráció tekintetében településünkre egyaránt jellemző a befelé- és kifelé irányuló vándorlás. A fenti táblázat jól mutatja a vándorlás mértékét és arányait. Látható, hogy a vizsgált időszakban az elvándorlás aránya magasabb volt, mint a betelepülőké. A korábbi évtizedekben jellemző térségi szerepből adódó beköltözés (jellemzően kisebb településekről), és korlátozott munkalehetőségek miatti elköltözés (jellemzően nagyobb városokba) már nem egyenlíti ki egymást, az elvándorlás határozott jelensége lett jellemző.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	19	46	-27
2015	23	35	-12
2016	22	41	-19
2017	19	42	-23
2018	22	43	-21
2019	14	31	-17

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Magyarországon mutatkozó népességcsökkenő tendencia Mágocs városra is jellemző. Az utóbbi évtizedekben a településen a születések száma elmaradt a halálozásokétól, a vizsgált időszakban átlagosan évente 20 fővel. A népesség csökkenése tehát a természetes fogyás következménye, melyhez hozzáadódva a negatív elvándorlási különbözetet felgyorsítja a folyamatot.

A születések száma magasabb a segélyre szoruló, hátrányos helyzetű, iskolázatlan családok körében, ezért különös fontossággal bír a város Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja.

A Mágocson élő nemzeti kisebbségek helyzete

A településen két nagyobb lélekszámú nemzeti kisebbség él, a roma és a német. Mindkettő rendelkezik saját kisebbségi önkormányzattal. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökének becslései alapján a hivatalos nyilvántartásokban szereplőnél számottevően magasabb a romák

aránya a lakó-népességben belül, csak az identitásukat nem vállalják. A 2019-es választások idején romának vallotta magát 214 fő, német nemzetiségűnek 314-en vallották magukat a KSH nyilvántartás szerint. A roma népesség számának becslésében nehézséget okoz az is, hogy vannak a vegyes házasságok is, sokan elköltöztek a szegregált lakóterületről és a város számos utcájában a nem roma többséggel együtt élnek, ami viszont egyértelműen arra utal, hogy jellemzően nem merülnek fel problémák a romák és nem romák együttélésében.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi Programunk a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul (gyermekek és fiatalok, nők, idősek, fogyatékkal élők, mélyszegénységben élők). A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata. Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra –függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esély-egyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció-és a szegregációmentesség.

A Programnak a településen élőhátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mágocs Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Program a vonatkozó magyar jogszabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült.

Az Alaptörvény Szabadság és felelősség című fejezete deklarálja: A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az elemzés öt területre koncentrál: lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2003-tól (és módosítva 2017-től) ezen jogszabály határozza meg azon az egyenlő bánásmód kritériumrendszerét és a kritériummal érintett szakmai, szakpolitikai területeket. Itt a jogszabály különös tekintettel van a nemzetiségi jogokra (nemzetiségi, faji hovatartozás, bőrszín), a családi jogokra (anyaság, apaság, a családalapítás joga, gyermekek jogai), a nemi identitás kérdésére, az anyanyelv használatához való jogra, a fogyatékkal élők jogaira és természetesen a foglalkoztatási, munkavállalási esélyegyenlőségre.

Intézményesülés:

A törvény révén létrejön az Egyenlő Bánásmód Hatóság (EBH), amely a törvényben foglaltak betartatását, szakmai szintű irányítását, a jogorvoslati feladatok ellátását végzi autonóm állami szervként. Értelemszerűen az EBH jogosult eljárások lefolytatására a benyújtott panaszok kapcsán a védett tulajdonságok megsértése esetén jogosult szankciók kiszabására is.

Fontos szakmai szempont ugyanakkor, hogy a nem megfelelő bánásmód (tehát a diszkrimináció) fajtái szerint az alábbiakat különböztetjük meg:

- Közvetlen hátrányos megkülönböztetés
- Közvetett hátrányos megkülönböztetés
- Zaklatás
- Jogellenes elkülönítés
- Megtorlás

Ugyanígy diszkriminációnak minősül az is, ha egy védett tulajdonságú csoport – jogszabályban foglalt - jogai sérülnek bizonyos feladatok elmulasztása esetén – erre legjobb példa az akadálymentesítés elmulasztása.

A **362/2004. (XII. 26.) számú Kormányrendelet** szabályozza az Egyenlő Bánásmód Hatóság eljárásának részletes szabályait.

A modern társadalmi modell és berendezkedés jellegéből adódóan a diszkrimináció elsősorban a kereskedelem, a lakhatás, az egészségügy, az oktatás, a szociális jogok és a foglalkoztatás területén érvényesül.

Jogorvoslat és szankciók

Fontos kiemelni, hogy ezen a területen megkülönböztetjük a bírósági és a hatósági eljárástípusokat. Jellemzően a munkahelyi jogsértések kivizsgálása munkaügyi perben, a személyiségi jogi sértések polgári per keretében kerülnek megtárgyalásra.

A bírósági eljáráson kívül a hatósági eljárásokért az EBH felel. Fontos kiemelni, hogy az EBH csak meghatározott forma szerinti bejelentések esetén indít vizsgálatot. A hatóság nem tud eljárni a családi, hozzátartozói viszonyokban, magánjellegű kapcsolatokban, hitéleti tevékenységben, tagsági jogviszonyokban.

Ha és amennyiben a törvény szerint lefolytatott hatósági eljárás eredményeként az EBH jogsértést állapít meg, szankciókat alkalmazhat a védett csoportok jogainak védelme érdekében.

A törvény 8.§-a az alábbi **védett csoportok**, tulajdonságokat különbözteti meg az érintett

- neme,
- faji hovatartozása,
- bőrszíne,
- állampolgársága,
- nemzetisége,
- nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,
- anyanyelve,
- fogyatékosága,
- egészségi állapota,
- vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- politikai vagy más véleménye,
- családi állapota,
- egyszülős család (anyasága/terhessége vagy apasága),
- szexuális irányultsága,
- életkora,
- társadalmi származása,
- vagyoni helyzete,
- foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának rész-
munkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- érdekképviselőhöz való tartozása,

- egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (továbbiakban együtt: tulajdonsága) szerint.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása. Az Ebktv 35. § alapján a települési önkormányzat – a Programban meghatározott célokkal összhangban – helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az önkormányzati esélyegyenlőségi program tartalmazza a helyi közügyekkel és a települési önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését.

A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaitélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik [Ebktv. 63/A § (6)].

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemel két olyan támogatási alapelvet, amelyet minden pályázat tervezése, elbírálása és végrehajtása során figyelembe kell venni: az esélyegyenlőséget és a fenntartható fejlődést. A két alapelv érvényesült az Új Széchenyi Terv, valamint az egyes Operatív Programok tervezése során, és érvényesül a döntéshozás és végrehajtás intézményrendszereiben, valamint érvényesíteni kell a kiválasztás jogosultságai és értékelési szempontjai között is.

A Program figyelembe veszi Mágocs Város Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- Költségvetési Koncepció 2014, 2015, 2016
- Mágocs Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2011–2014 évre
- Mágocs Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015–2019 évre
- Szociális Gondozási Központ Esélyegyenlőségi Terv 2012, 2014
- Település Fejlesztési Koncepció
- A Sásdi Kistérség közoktatás-fejlesztési terve 2007-2013
- Integrált Városfejlesztési Stratégia 2009
- Mágocs Településrendezési terve
- Mágocs Igazgatási terület szerkezeti terv
- Mágocs Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2004. (Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió).
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2006. évi felülvizsgálata
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2008. évi felülvizsgálata
- Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója 2011.évi felülvizsgálata

A fenti dokumentumokban meghatározott célkitűzéseket jelen Program nem tartalmazza, mivel azokban az egyes területeket érintő feladatok, határidők részletesen meghatározásra kerültek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Hegyháti Járás Esélyteremtő program terve, Sásd város megbízásából és együttműködésével készült el amelynek megvalósítására pályázati forrásból - ÁROP-1.A.3-2014 -2014-0120 „Együtt egymásért - Területi összefogás a járásban az esélyegyenlőség biztosítás érdekében”- került sor. A járási szintű együttműködés javítja a feladatok szervezésének, ellátásának minőségét és koordinációját, ésszerű költségfelhasználást tesz lehetővé, így jelentősen javulhat a költséghatékonyság és a problémakezelés színvonala. A elkészült programterv a Hegyháti járás 25 települése közül 16 településre terjed ki. Ezek Alsómocsolád, Bakóca, Baranyajenő, Baranyaszentgyörgy, Felsőegerszeg, Gödre, Kisbeszterce, Kishajmás, Mágocs, Mekényes, Meződ, Mindszentgodisa, Nagyhajmás, Palé, Sásd, Tormás, Varga és Vázsnok. A programterv legfőbb célja egy olyan koncepció kidolgozása a Hegyháti járás érintett települései számára, amely megvalósíthatja a további „esélyteremtés” alapját, folyamatát, kijelöli a főbb fókuszpontokat, stratégiai irányokat, rámutat ezek előnyeire, és elemzi az előnyök kiaknázásához szükséges alapvető feltételeket. Az Esélyteremtő-programterv elkészítésének további célja, hogy a járásnak legyen egy egységesen kidolgozott és elfogadott programterve az esélyegyenlőségi kérdésekre.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program az Emberi Erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgálták alapul. Emellett Mágocs Város Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok szolgálták információval.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőkkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élők fogalmának vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy ez egy komplex fogalom, bár sokszor szinonimaként szerepel a hátrányos helyzet fogalmával, azon belül a magyarországi cigányság helyzetének leírásakor, annak ellenére, hogy ezeknek a fogalmak jelentése eltérnek egymástól. A fogalom etnicizálása, vagyis a mélyszegénység etnikai és szociális dimenzióinak összemosása, torzítja a kutatások eredményeit amellet, hogy hosszú távon erősíti az előítéleteket.

A mélyszegénység összetett jelenség, főbb okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficiteként jelentkeznek, s gyakran súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A mélyszegénység vizsgálatakor fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A magyarországi cigányok létszámának megállapítására vonatkozóan a korábbi századokban több összeírás történt, azonban az adatok meglehetősen ellentmondásosak, mivel a célcsoport meghatározása során „Ki a cigány?” kérdésre különböző válaszokat adtak, egyrészt a külső környezet meghatározása, minősítése alapján tekintettek valakit cigánynak (például: 1893. évi cigány összeírás, Kemény István szociológiai kutatásai 1971, 1993, 2003) másrészt az önbevallás, nyelv, kultúra alapján (pl. népszámlálási adatok). Az 1993. évi kisebbségi törvény deklarálta a cigány népesség kulturális és nemzetiségi jogait, de a népesség számának tekintetében a népszámlálási adatokat tekinthetők hivatalos forrásnak, ahol a cigány népesség válaszadási

hajlandóság a nemzetiségi hovatartozásra csekély (okai széles körben ismertek pl. félelem a stigmatizációtól, hogy listába kerülnek, a cigány kisebbséghez tartozás negatív megítélése, stb.) ennek köszönhető, hogy a népszámlálási statisztikákban is rendkívül hiányosan szerepelnek. Mivel perifériára szorultan élnek, nehezen elérhetőek, másrészt a cigány népességre Magyarországon erőteljes heterogenitás jellemző, különböző kategóriák alapján (pl. beszélt nyelv, hagyományok, kulturális szokások, jövedelmi helyzet, területi elhelyezkedés, lakhatási körülmények, stb.) eltérő csoportokat alkotnak, mégis a többségi társadalom homogén társadalmi csoportként tekint a cigányságra. Többen, sokféle szempontrendszer alapján próbálták kategorizálni a cigány lét főbb jellemzőit, elfogadott és egységes definíció nem alakult ki. Cigánynak lenni – az évszázadok során meggyökeresedett különböző előítéletek miatt – a társadalom egy része szerint alacsonyabb presztízsűnek számít. A cigányok többsége napjainkban már csak magyar anyanyelven beszél, ezáltal inkább a többségi társadalomhoz tartozónak vallja magát, és rendszerint felveszi a befogadó állam nyelvét, illetve környezetét vallását, mert csak az országok egy részében tekintik őket nemzetiségnek, mások azonban anyaországgal nem rendelkezvén, az etnikai kisebbséghez sorolják magukat. Ez az egyik oka annak, hogy különösen nagy eltérések vannak mindenütt a világon a hivatalos népszámlálási és a tudományosan becsült adatok között.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Az elmúlt évtizedekben a szegénység számos meghatározását alkalmazták. Az első megfogalmazások szerint szegénynek lenni azt jelentette, hogy az egyén vagy közösség nem rendelkezik megfelelő anyagi forrással ahhoz, hogy képes legyen a társadalom által minimálisan elfogadhatónak ítélt életszínvonalat biztosítani saját maga számára. A fejlett társadalmakban a szegénységet elsősorban relatív kategóriaként lehet értelmezni. Ez azt jelenti, hogy az érintett egyén valaki máshoz képest tekinthető szegénynek, vagy érzi magát szegénynek, a társadalom egyéb tagjaihoz képest szenved valamiben hiányt.

A szegénység, a társadalmi kohézió ügye –a gazdasági fejlődéssel, illetve a gazdasági válság jelenségeivel szoros összefüggésben –az Európai Unió politikáiban is egyre hangsúlyosabb szerepet kap. Az EUROSTAT három mutatószámot használt a szegénységben és kirekesztettségben élők számának meghatározásához: a jövedelmi szegénységben élők, a nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők, valamint az anyagi deprivációban élők számát. Az összetett mutató szerint szegénynek vagy kirekesztettnek tekintjük mindazokat, akik bármelyik –vagy egyszerre több –kategóriába sorolhatók.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés összetett mutató használata lehetőséget teremt arra, hogy a szegénységet ne kizárólag a jövedelemhiánnyal azonosítsuk. A szegénységi küszöb alatti jövedelemmel rendelkezők mellett a mutató a szegények közé sorolja a javak és szolgáltatások piacáról, valamint a munkaerőpiacról kiszorultakat is. Magyarországon az egyes dimenziók közül legtöbbeket az anyagi nélkülözés érint, szemben az unió legtöbb országával, ahol a jövedelmi szegénység a legnagyobb probléma. Az utóbbi években a súlyosan depriváltak arányának meredek csökkenése eredményeképpen az egyes dimenziók egymáshoz viszonyított aránya közelít az uniós

átlaghoz; 2012 óta összesen 11,6 százalékponttal csökkent a súlyosan depriváltak aránya, aminek következtében a jövedelmi szegények és a súlyos nélkülözésben élők aránya jelentősen megközelítette egymást. Egyre kevesebben vallják magukat nélkülözőknek azok közül, akik jövedelmi helyzetüket tekintve nem élnek a szegénységi küszöb alatt.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázata az átlagot jelentősen meghaladóan az alábbi csoportokat érinti:

- 18 év alatti gyermekek,
- egyszülős háztartások,
- alacsony iskolázottságúak,
- munkanélküliek,
- romák.

„A mélyszegénységben élők legnagyobb problémája az alacsony jövedelmi szint, illetve az, hogy ezzel az alacsony jövedelemmel nem átmenetileg, néhány hónapig, hanem akár évekig, évtizedekig is számolniuk kell.

Generációk nőnek fel úgy, hogy a szülők munkahely nélkül, alacsony jövedelemből, segélyekből tartják fenn magukat és a családot. Az alacsony jövedelem oka többféle lehet. A tartós munkanélküliek kizárólag az önkormányzat által folyósított ellátásokban, illetve a közmunkában bízhatnak. A járásban kevés munkahely van, amely foglalkoztatni tudná az eltérő szintű végzettséggel rendelkező lakosságot.

A roma kisebbségi önkormányzatok javaslatai alapján is olyan oktatásra, képzésre van szükség, amely szemléletváltást tud elérni a mélyszegénységben élőknel, köztük a romáknál is, és amely után nagyobb eséllyel tudnak eredményesen teljesíteni és megkapaszkodni a munka világában. Bár a foglalkoztatottság megoldatlansága, a munkahelyek hiánya alapvető gond, ugyanakkor az önkormányzati és állami munkáltatók sem nagyon tudnak túllépni azon, hogy a közmunka csak utcasepréből, városszépítő kertészeti feladatokból állhat. Nagy szükség lenne az értelmes és hasznos munka megfelelően kialakított rendszerű betanítására, ellenőrzésére, a munkafegyelem kialakítására.

Az esélyteremtést jelentősen megnehezítik a szocializációs gondok. Az élet számos területén hiányzik maga a mintaadás is, ahogyan hiányzik a munka becsületének kialakítása, a munkára nevelés a mélyszegénységben élőknel.

A lakhatási gondok megoldása általában nem tartós, mert nincs állandóság az elhelyezésben, és nem is érzik sajátjuknak a szociális lakást a kedvezményezettek, a gazdaszemlélet teljesen hiányzik. Hasonlóan fontos feladat megtanítani a háztartásvezetést és a pénzbeosztást, ami az esélyteremtés

A roma népesség körében a szegénységnek vagy társadalmi kirekesztődésnek kitettek aránya háromszorosa az országos átlagnak, annak ellenére, hogy csaknem 1 százalékponttal csökkent 2014-hez képest, és 82,8%-ot tett ki. A szegénységet előidéző legfontosabb kockázati tényezők a legtöbb roma háztartásban halmozottan jelennek meg, körükben a gyermekek száma jóval az átlag feletti, igen magas a legfeljebb alapfokú vagy az alatti iskolázottságnak, valamint a munkanélküliek aránya. Mindhárom szegénységi dimenzióban javulás következett be, amit elsősorban a korábban nem dolgozók közmunkaprogramba való bevonása eredményezett. (Háztartások életszínvonala, 2015. KSH)

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A településen élők foglalkoztatási helyzete a kistérségi szinthez képest kedvezőnek mondható. Számos kisebb-nagyobb egyéni vállalkozás, segítik a településen élők foglalkoztatását. A Hegyháti Járásban a régebben számos településen működő mezőgazdasági termelőszövetkezetek mára átalakultak részvénytársasággá, vagy korlátolt felelősségű társasággá, vagy szétdarabolódva kisebb vállalkozások folytatják tovább a mezőgazdasági tevékenységet. A mezőgazdasági területeket egyéni gazdaságok, illetve gazdasági szervezetek művelik. Ezen túl, Hegyháti Járásban jelentős foglalkoztatóként Alsómocsoládon található Délhús Zrt.-t lehet megemlíteni, mely Mágocson élőknek is nagy létszámban biztosít munkahelyeket. A régi Mezőgép területén található vállalkozásokat kell megemlíteni, mint jelentősebb foglalkoztatókat. Mágocson a vállalkozások száma az elmúlt éveket figyelembe véve nem változott jelentősen. A szolgáltató szektor ágazatai közül a kereskedelemnek van a legnagyobb jelentősége. Mágocs település helyzete mind az alapellátás, mind pedig a szakellátás terén jó, esetenként átlagon felüli. A veszélyeztetett csoportokkal kapcsolatos adatok hiányosak, nem állnak rendelkezésre.

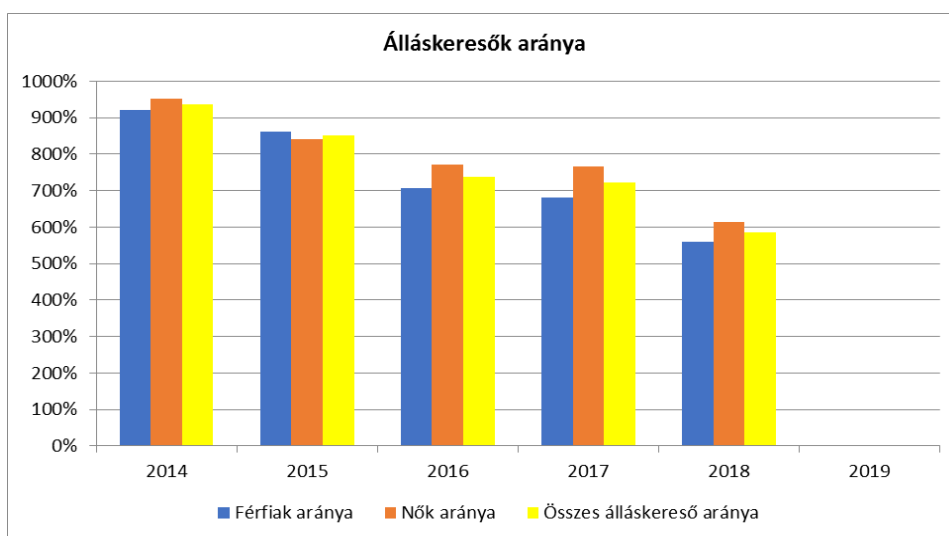
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	826	812	1638	76	9,20%	77,25	9,51%	153	9,36%
2015	816	800	1616	70,25	8,61%	67,25	8,41%	138	8,51%
2016	818	784	1602	57,75	7,06%	60,5	7,72%	118	7,38%
2017	807	766	1573	55	6,82%	58,75	7,67%	114	7,23%
2018	810	763	1573	45,25	5,59%	46,75	6,13%	92	5,85%
2019	n.a.	n.a.	-	44,5	-	48,25	-	93	-

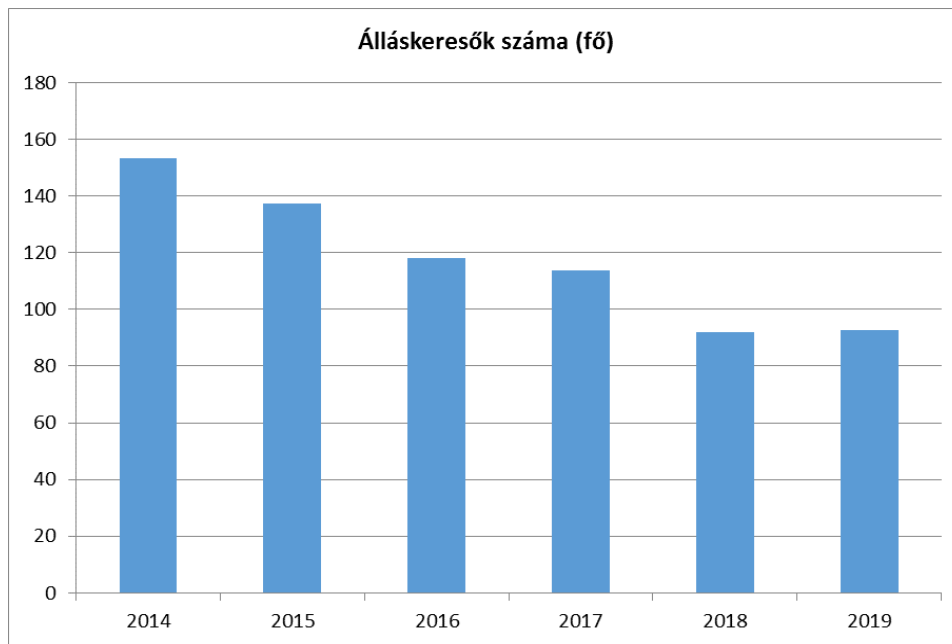
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		153	138	118	114	92	93
20 év alatti (TS 1002)	Fő	4,75	4,75	3,5	5	2,75	2,25
	%	3,10%	3,45%	2,96%	4,40%	2,99%	2,43%
20-24 év (TS 1003)	Fő	19,75	13,25	13,25	10,5	10	9,25
	%	12,89%	9,64%	11,21%	9,23%	10,87%	9,97%
25-29 év (TS 1004)	Fő	20,5	18,5	13,5	8,75	7	6,5
	%	13,38%	13,45%	11,42%	7,69%	7,61%	7,01%
30-34 év (TS 1005)	Fő	14	9,25	6,75	11,75	8,25	7,75
	%	9,14%	6,73%	5,71%	10,33%	8,97%	8,36%
35-39 év (TS 1006)	Fő	16,25	16,75	13,25	11	12,5	9,25
	%	10,60%	12,18%	11,21%	9,67%	13,59%	9,97%
40-44 év (TS 1007)	Fő	19,25	17	14,25	11,25	6,75	9
	%	12,56%	12,36%	12,05%	9,89%	7,34%	9,70%
45-49 év (TS 1008)	Fő	12,25	10,5	13	12,25	7	10
	%	7,99%	7,64%	10,99%	10,77%	7,61%	10,78%
50-54 év (TS 1009)	Fő	24,25	20,25	17	14	8,5	6
	%	15,82%	14,73%	14,38%	12,31%	9,24%	6,47%
55-59 év (TS 1010)	Fő	20,25	21,5	18	19,5	17	18,25
	%	13,21%	15,64%	15,22%	17,14%	18,48%	19,68%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2	5,75	5,75	9,75	12,25	14,5
	%	1,31%	4,18%	4,86%	8,57%	13,32%	15,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A grafikon jól mutatja, hogy a településen élő álláskeresők száma a vizsgált időszakban szinte azonos mértékű. A 59 év feletti korosztályt érintette a munkanélküliség emelkedése a 2014-2019-ig terjedő időszakot vizsgálva. 2017 től a 20-40 éves korosztály tekintetében az álláskeresők száma 20%-kal csökkent a 2014 évi adatokhoz képest. Ennek egyik oka a külföldi munkavállalás, másrészt a helyi vállalkozások bővítése így nagyobb az elhelyezkedési lehetőség az elsődleges munkaerőpiacon.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint	Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül

	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	41,34	n.a.	n.a.	0	-	-
2015	34,91	n.a.	n.a.	0	-	-
2016	42,11	n.a.	n.a.	0	-	-
2017	41,32	n.a.	n.a.	0	-	-
2018	41,85	n.a.	n.a.	0	-	-
2019	31,27	n.a.	n.a.	0	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

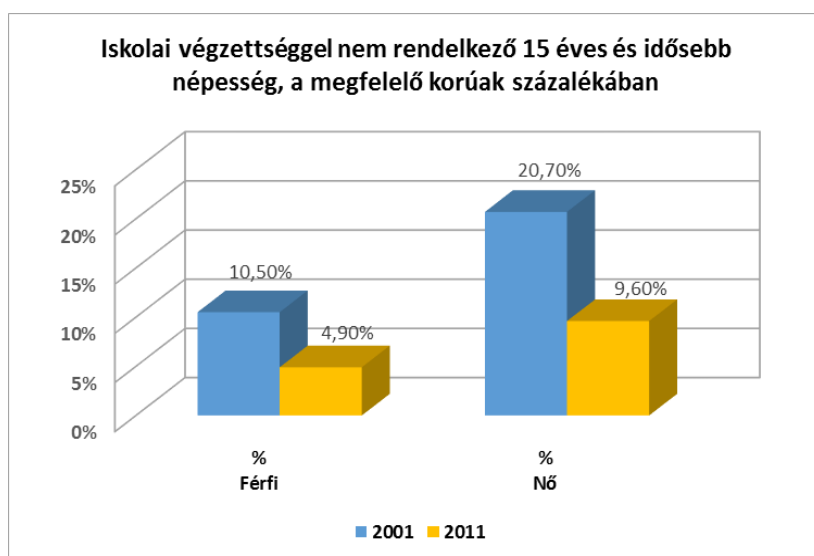
A nyilvántartott munkanélküliek száma az előző évekhez képest csökkent.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő TS (1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	89,5	79,3	10,50%	20,70%
2011	95,1	90,4	4,90%	9,60%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

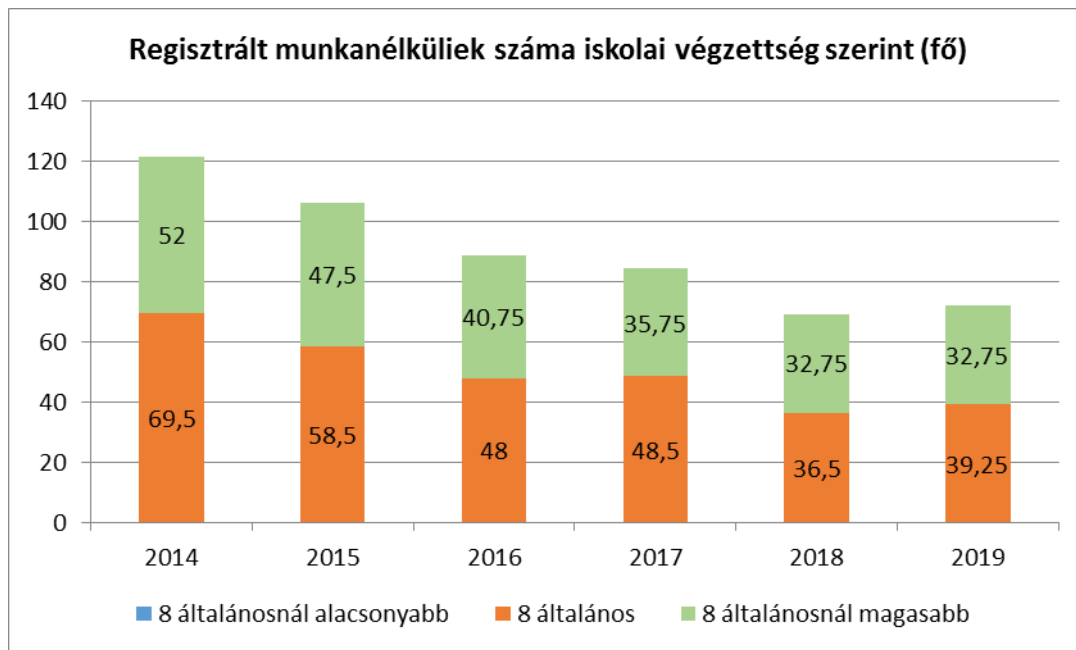
A lenti adatokból megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számából szinte azonos százaléku a 8 általánost és az annál magasabb végzettségűek körében.

2017-től adatokat vizsgálva szembe tűnő változás, hogy a 8 általánostól magasabb végzettségűek tekintetében jóval alacsonyabb a munkanélküliek száma, mint a 8 általánost vagy 8 általánostól kevesebb osztályt végzettek száma.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánostól alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánostól magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	153	n.a.	-	69,5	45,35%	52	33,93%
2015	138	n.a.	-	58,5	42,55%	47,5	34,55%
2016	118	n.a.	-	48	40,59%	40,75	34,46%
2017	114	n.a.	-	48,5	42,64%	35,75	31,43%
2018	92	n.a.	-	36,5	39,67%	32,75	35,60%
2019	93	n.a.	-	39,25	42,32%	32,75	35,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egy település életében rendkívül fontos az oktatás jelenléte és minősége. Ez nem csak az adott település, illetve a mikrotérség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. A népesség korösszetétele nagy súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

A nők számára szociális gondozó- ápoló képzés kerül megszervezésre, mely szintén az Önkormányzat fenntartása alá tartozó Szociális Gondozási Központban ad helyet a gyakorlati képzésnek.

A közoktatás új alapokra történő helyezése, és az oktatás színvonalának emelése a társadalom évek óta jelentkező jogos elvárása. Ennek kívánt megfelelni a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Köznev. tv.) azzal, hogy deklarálta, hogy a nemzeti köznevelés biztosításában az elsődleges felelősség az államot terheli. Mindez a feladatellátásban az eddigi állami-önkormányzati feladatmegosztás jelentősen megújuló formáját jelenti, függetlenül az oktatás színvonalát a települések pillanatnyi anyagi helyzetétől. A Köznev. tv. 74. § (1) bekezdése és 95. §

(2) bekezdése alapján 2013. január 1. napjától az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló CLXXXVIII. törvény (továbbiakban: Törvény) az átadás-átvétel

vonatkozásában a részletszabályokat állapítja meg. A települési önkormányzati társulás állami köznevelési alapfeladatot 2013. január 1-jétől nem láthat el.

Mágocs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Köznevelési megállapodást kötött a KLIK-kel az épület és berendezési tárgyak, eszközök térítésmentes átadásáról, használatáról.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás rendszerét 2011. évtől kezdődően új támogatási rendszer váltotta fel. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. 2011.01.01-től életbe lépett módosítása hatályon kívül helyezte a közcélú foglalkoztatás fogalmkörét, s annak kötelező bonyolítását előíró szakaszokat. Megszűnt a közmunkaprogram, a közcélú munka, valamint a közhasznú munkavégzés, és helyükbe az egységes közfoglalkoztatás lépett. Ugyanekkor hatályba lépett a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII.31.) Korm. rendelet.

A közhasznú munkavégzés támogatása helyett a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatásával a közérdekű célok programszerű támogatása valósult meg. A 2011. évi CVI. törvény alapján az arra jogosult közfoglalkoztatók kérelem útján kaphattak támogatást. 2017-ben változást jelentett a közfoglalkoztatási programokban, hogy 25 év alatti fiatal már nem vehet részt közfoglalkoztatásban.

A helyi Önkormányzat aktívan vesz részt a különböző típusú közfoglalkoztatási programokban. Célunk egyrészt a tartós munkanélküliek munkavégzési készségének szinten tartása, munkaerőpiaci lehetőségeinek növelése, de a segélynél magasabb összegű jövedelem lehetősége is, másrészt a forráshiány miatt nehezen finanszírozható közfeladatok ellátása.

A közfoglalkoztatás szerepe egy olyan átmeneti foglalkoztatás, amely segély helyett munkát és fizetést biztosít az álláskereső számára. Célja az elsődleges munkaerő-piaci integráció és reintegráció, a tartósan munka nélkül lévők aktiválása által.

A Kormány értékelése szerint a közfoglalkoztatás 2017-es évét egyértelműen és alapjaiban befolyásolta a nyílt munkaerőpiac helyzete, az általánosan jelentkező, már a közfoglalkoztatásban is tapasztalható munkaerőhiány, valamint a gazdaság élénkülésével folyamatosan csökkenő álláskeresői létszám, a megfelelő, végzettséggel, képzettséggel rendelkező, motivált, dolgozni képes és akaró álláskeresői munkaerő egyre szűkülő létszáma.

A közfoglalkoztatottak közterületi, vagy intézményen belüli munkát végeznek, főként fizikai munkákat, kiegészítő tevékenységet. A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása, intézmények tevékenységét segítő szolgáltatások végzése

A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák: köztisztasági és karbantartó feladatok, parkgondozás, intézményekhez tartozó udvar takarítása, vízelvezető árkok fenntartása. A nők esetében a takarítás a leggyakrabban ellátott feladat. Ezt követik a köztisztasági munkák, a mezőgazdasági munka

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2014	31		16

2015	39		18
2016	54		21
2017	51		22
2018	50		18
2019	36		17

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A helyi munkáltatók által nyújtott munkahelyek mellett mindig is jellemző volt a jó közlekedési helyzete alapján a környezető településeken, különösen a környezető városokban, így Dombóváron, Komlón, Pécssett és Kaposváron elérhető munkahelyekre történő ingázás. Ezt tömegközlekedéssel vagy saját gépjárművel oldják meg.

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal
Legközelebbi centrum	10	10	20 perc
Megye- székhely	50	6	80 perc
Főváros	150	n.a.	240 perc

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A foglalkoztatottsági szint függ az egyén iskolai végzettségétől. Az alacsony iskolai végzettségűek (alapfokú vagy középfokú végzettségűek) 37%-os foglalkoztatási rátája a legalacsonyabbak közé tartozik. Ezek a fiatalok többnyire más hátrányokkal is küzdenek: a családban a szülők iskolai végzettsége alacsony, így már az alapfokú oktatásba belépéskor rosszabb helyzetben vannak. A tanulást a szülők ugyan preferálják, de abban segítséget adni nem tudnak, a gyermekeik iskolai kudarcainak kezelésében nem járatosak.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Mágocs város a Baranya Megyei Kormányhivatal Komlói Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya illetékességi területéhez tartozik, feladata, hogy elősegítse a foglalkoztatási helyzet javítását, az álláskeresők megfelelő munkához jutását.

Céljuk, hogy a munkahelyek számbavétele, felkutatása során az álláskeresők megfelelő munkahelyet, a munkaadók megfelelő munkatársakat találjanak. A foglalkoztatottak számának növelése, a munkához jutás elősegítése, a munkanélküliség megelőzése, a munkahelyek megtartása, az esélyegyenlőség megteremtése érdekében különféle támogatásokat, szolgáltatásokat kínálnak ügyfeleiknek.

A Munkaügyi Osztály szolgáltatásainak igénybe vételét, az ügyintézés könnyítését szolgálja, hogy havi egy alkalommal van kihelyezett ügyfélfogadás, mely keretében az előírt rendszeres jelentkezésre, kapcsolattartásra van lehetőség így elkerülhető a Komlóra utazás is.

A munkanélküliség kezelésében jelentős szerepet kap a képzés, továbbképzés. Bár az álláskeresők között akad 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, ha nem is túl magas számban, nem jellemző, hogy felnőtt oktatás keretében elvégeznék az általános iskolát

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2014	0	0	-
2015	0	0	-
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2014	0,0%	0	-	0	-	0	-	19
2015	0,0%	0	-	0	-	0	-	n.a.
2016	0,0%	0	-	0	-	0	-	n.a.
2017	0,0%	0	-	0	-	0	-	n.a.
2018	0,0%	0	-	0	-	0	-	n.a.
2019	0,0%	0	-	0	-	0	-	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen nem merült fel igény az általános iskolai felnőtt oktatásra. Középfokú felnőttoktatásról nincsenek adataink.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat (intézményeivel) foglalkoztatóként figyelembe veszi a munkakörök betöltésénél a tartós munkanélküliek, mélyszegénységben élők és romák elhelyezkedésének segítését, de e szempontokat jórészt csak a közfoglalkoztatás során tudja érvényesíteni a mélyszegénységgel együtt járó alacsony iskolai végzettség, gyakori mentális problémák stb. miatt.

A közfoglalkoztatás elsőrendű célcsoportjai viszont valóban a munkaerő-piacról kiszoruló mélyszegénységben élők és romák, a közfoglalkoztatottak átlag 80 %-a közülük kerül ki.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetéssel összefüggő esetek csökkentésének jó eszköze a helyi nyilvánosság különböző fórumainak felhasználása, a diszkriminációs esetek és a következmények bemutatása.

A legnagyobb veszélyt a közömbösség jelenti a hátrányos megkülönböztetés felszámolására vonatkozóan. Ha rejtve maradnak ügyek, vagy későn kerülnek kivizsgálásra, akkor ismétlődhetnek és nem lehet megoldást sem találni orvoslásukra.

A diszkrimináció visszaszorítása a legfontosabb cél. Ehhez a hátrányos megkülönböztetés ellen fellépő intézmények és szervezetek szerepének erősítése szükséges. Javasolt a munkáltatók és a hatóságok fokozottabb bevonása az antidiszkriminációs akciók és programok kialakításába. A különböző társadalmi helyzetű lakossági csoportok közeledését segítő városi kezdeményezések, akciók, programok támogatása, valamint antidiszkriminációs képzési programok indítása szükséges. A munkáltatók és a közvetítésben részt vevő munkát keresők folyamatos tájékoztatása javasolt a diszkriminációval kapcsolatos jogszabályokról és a jogsértések várható következményeiről.

Az esélyegyenlőségi program helyzetelemzéséhez folytatott adatgyűjtés során nem merült fel foglalkoztatással kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés esete. Az önkormányzat és intézményei a foglalkoztatás során az esélyegyenlőség megteremtéséhez szükséges lépéseket megteszik, nem alkalmaznak diszkriminatív eljárásokat, eleget tesznek jogszabályi kötelezettségeiknek.

Mágocs településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat, amely együttműködik a települési önkormányzattal a közmunka programokban, segítséget nyújt a közmunka programban foglalkoztatott személyek kiválasztásában.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Országgyűlés 1993. február 17-i ülésnapján fogadta el a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, azóta már többször módosított 1993. évi III. törvényt (Szociális törvény). A törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A Szociális törvény az önkormányzatok által nyújtható támogatások keretszabályait is tartalmazza. Az ellátásokra vonatkozó részletes szabályokat az önkormányzatok saját rendeleteikben állapítják meg. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A kötelezően nyújtandó ellátások közül az ún. aktív korúak ellátását 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg.

1. Aktív korúak ellátása:

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak a személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- vakok személyi járadékában részesül, vagy
- fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a gyermek életkorának betöltése miatt szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

A jogosultság megállapításának további feltétele, hogy a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme ne haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át (25.650,- Ft) és a törvényi értékhatárt meghaladó vagyonnal ne rendelkezzenek.

A rendszeres szociális segélyt 2015-től felváltotta az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

1.1. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást állapítanak meg annak a személynek, aki

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkori kötelező legkisebb nettó összegének 90%-át, 48795,- forintot.

Ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülő személy családtagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatást (22.800 Ft) állapítottak meg, a támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának (48.795 Ft) és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét, azaz 25.995 forintot.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás esetén a családi jövedelemhatár összege a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 95%-ának szorzata.

1.2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultság feltételeivel rendelkezik.

Összege: A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: 22.800 Ft. Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet foglalkoztatást helyettesítő támogatásban.

A munkanélküliségi statisztikai adatok 2015-től nagyon lassú javulást jeleznek, amit jól mutat, hogy 2019-re 64 főre csökkent az aktívkorúak ellátása.

A munkanélküliek száma befolyásolja a különböző támogatásban részesítettek /álláskeresési segély, álláskeresési járadék, rendszeres szociális segély /-számát.

Korcsoportos bontásban elmondható, hogy a munkanélküliség elsősorban a pályakezdőket és nyugdíj előtt állókat érinti. A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban csökkent azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A munkanélküliek aránya minden év első és negyedik negyedében a legmagasabb, évközben pedig mérséklődik. Az adatokból az is egyértelműen kirajzolódik, hogy az álláskeresők kisebb hányada 8 általános iskolai végzettséggel sem rendelkezik. A település külön adatokkal nem rendelkezik fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a roma népesség körében jelentkező álláskeresők számáról. Az önkormányzatnál és intézményeiben nem jellemző a roma munkaerő alkalmazása. A településen megváltozott munkaképességű személyt nem tartanak nyilván és akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező foglalkoztató sem található.

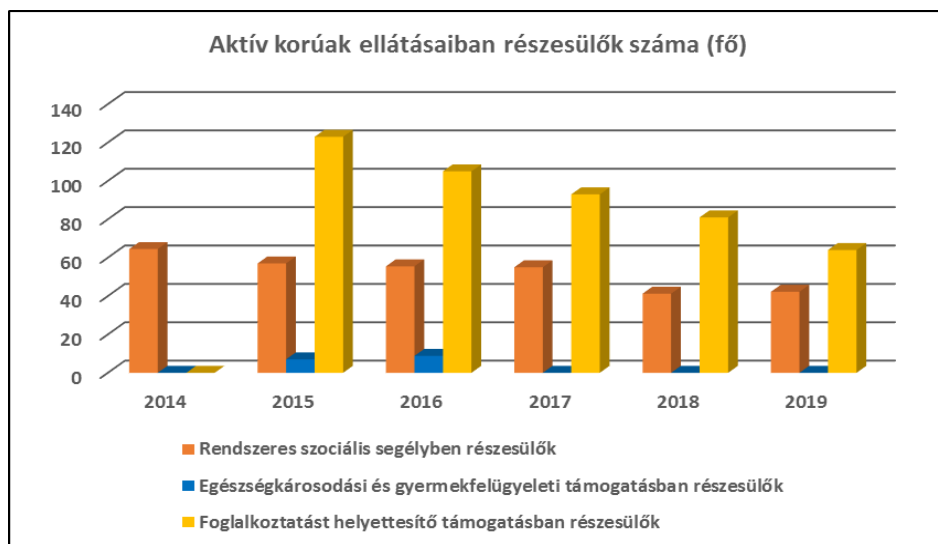
Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban növekedett. Az önkormányzatnak nincsenek eszközei a helyi romák foglalkoztatására a versenyszférában. A roma munkanélkülieket a település önkormányzata különböző pályázható közmunka programokban tudják alkalmazni, ahol nyáron közterületek rendbetartásában, belvíz elvezetési munkálatokon és a mezőgazdasági utak

karbantartásán dolgoznak. A munkaügyi központ számos eszközzel átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatásával igyekeznek az álláskeresőket visszavezetni a munka világába.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	64,5	n.a.	-	n.a.	-
2015	57	7	12,28%	123	89,45%
2016	55,5	8,83	15,91%	105	92,11%
2017	55	n.a.	-	93	81,76%
2018	41,25	n.a.	-	81	88,04%
2019	42,25	n.a.	-	64	69,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2. Időskorúak járadéka

Az időskorúak járadékára jogosult személy, aki

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, és akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a 24.955 Ft-ot,
- egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 29.355 Ft-ot,

- egyedülálló, 75. életévét betöltötte, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 39.630 Ft-ot.
- Amennyiben a jogosult jövedelemmel nem rendelkezik:
- nem egyedülálló személy esetén 24.955 Ft,
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy esetén 29.355 Ft,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy esetén 39.630 Ft.

A jövedelemmel rendelkező személy esetén a járadék összege a fenti összegek és a saját havi jövedelmének különbözete.

3. Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása.

Alapösszegben nyújtott ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha az ápolat önmaga ellátására képtelen, állandó felügyeletre, gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos, illetve
- 18 év alatti tartósan beteg.

Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyosan fogyatékos, fokozott ápolást igénylő hozzátartozót ápol, és a fokozott ápolási igényt a járási hivatal felkérésére a szakértő igazolja.

Kiemelt ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki

- a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt (akinek egészségi állapota 1-30% között van és önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosra tekintettel folyósítják.

2015. március 1-jétől az ápolási díj méltányosságból történő megállapítására nincs lehetőség. A települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére. A súlyosan fogyatékos, valamint a 18. életévét be nem töltött tartósan beteg személyek ápolása esetén az ápolási díj összege az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeggel (32.600 Ft).

A fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy ápolása esetén az ápolási díj az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 150 százaléka (48.900 Ft).

A kiemelt ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 180%-a, 58.680 Ft. Időtartama szolgálati időre jogosít, mivel 10 százalék nyugdíjjárulék levonásra kerül.

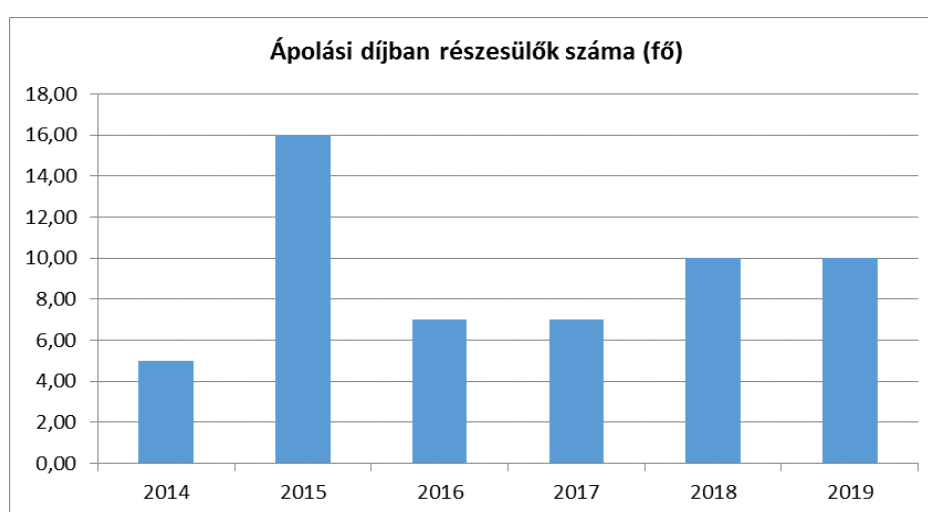
Amennyiben a jogosult rendszeres pénzellátásban részesül, az ápolási díj összege a fenti összegek és a rendszeres pénzellátás összegének különbözete, de legalább 1.000 Ft.

Az ápolási díjnak a költségvetési törvényben meghatározott alapösszege 2018-ban 32.600 Ft.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2014	5	0	5,00
2015	16	0	16,00
2016	7	0	7,00
2017	7	0	7,00
2018	10	0	10,00
2019	10	0	10,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4. Közgyógyellátás

a) Alanyi jogon jogosult az ellátásra: az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú; az aktív korúak ellátásában részesülő egészségkárosodott személy; a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott; a központi szociális segélyben részesülő; a rokkantsági járadékos, továbbá az a személy, aki

- rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,
- rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy
- öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült 30%-os egészségi állapotára, vagy I.II. csoportú rokkantságára tekintettel,
- az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

b) Normatív jogcímen jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak az elismert térítési díja (rendszeres gyógyító ellátás költsége) az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének a 10%-át (2.850 Ft) meghaladja, feltéve, hogy a

családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 105%-át, egyedül élő esetén a 155%-át. 2015. március 1-jétől a közgyógyellátás méltányosságból történő megállapítására nincs lehetőség.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

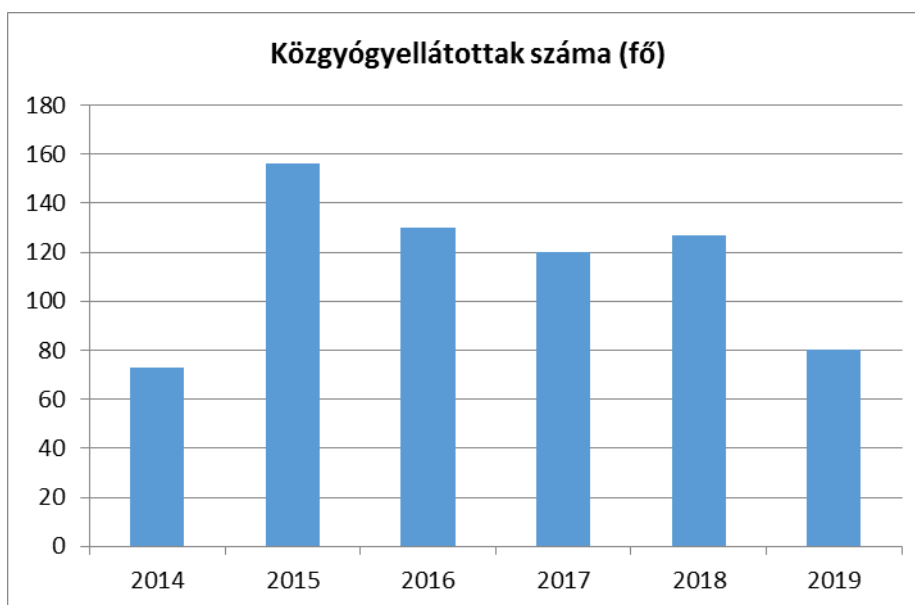
A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott:

- egyes gyógyszerekre, gyógyszerkerete erejéig
- gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre (ideértve a javítás költségeit is), valamint
- az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	73
2015	156
2016	130
2017	120
2018	127
2019	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5. Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítják meg az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,
- aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A szociális rászorultság igazolásáról hatósági bizonyítványt állítanak ki. A bizonyítvány 1 évig érvényes. A bizonyítvány birtokában járulékfizetés nélkül lehet igénybe venni az egészségügyi szolgáltatást.

6. Álláskeresési járadék

Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső,
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

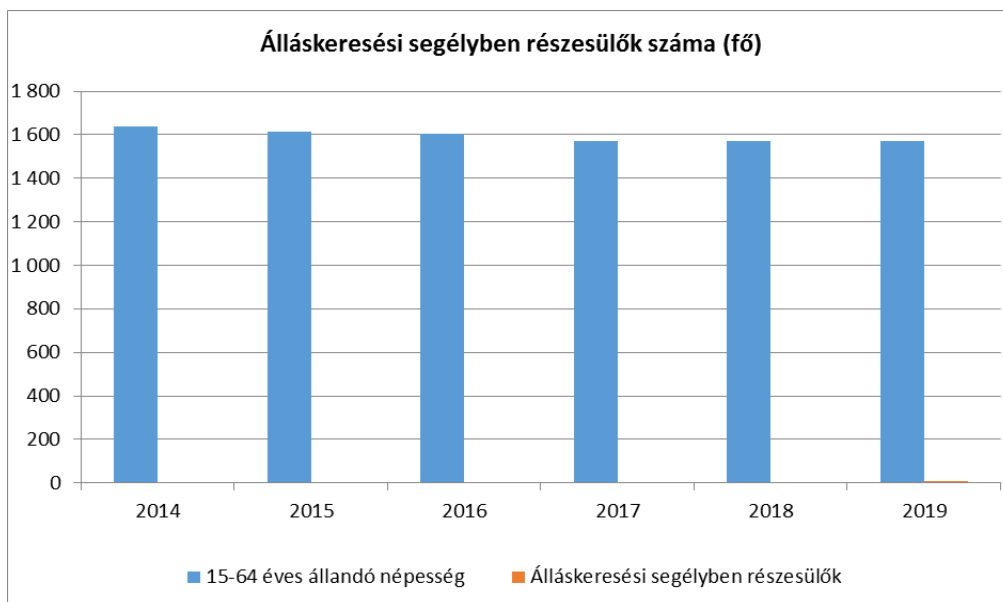
Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, munkaerő-piaci járulék alapja havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

Ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	1 638	0,25	0,02%
2015	1 616	1	0,06%
2016	1 602	1	0,06%
2017	1 573	1,25	0,08%
2018	1 573	3,5	0,22%
2019	1 573	6	0,38%

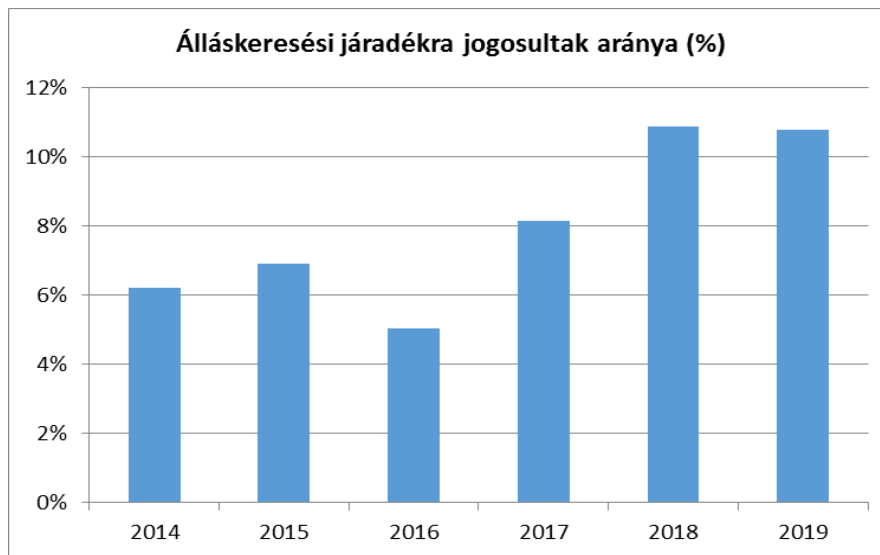
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2014	153	9,5	6,21%
2015	137,5	9,5	6,91%
2016	114	5,75	5,04%
2017	113,75	9,25	8,13%
2018	92	10	10,87%
2019	92,75	10	10,78%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

(Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal)

Álláskeresési járadékban azok a regisztrált álláskeresők részesülhetnek, akik több mint egy éves munkaviszony megszűnése után váltak munkanélkülivé, így a Munkaügyi Központ az elmúlt időszakban keresett bérük átlagához viszonyítva számolja ki, mennyi járadékra jogosult valaki.

7. Nyugdíj előtti álláskeresési segély

Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső,
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, munkaerő-piaci járulék alapja havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

Ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a

8. Keresetpótló juttatás

Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- aki álláskereső,

- aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresési járadékra és álláskeresési segélyre nem szerzett jogosultságot,
- aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- aki rehabilitációs ellátásban részesül,
- akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá
- aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

A c) pontban meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és

- a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves - gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves - korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
- a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

Képzési támogatásként

- az a)-b) pontban valamint az e)-g) pontban meghatározott személy részére keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

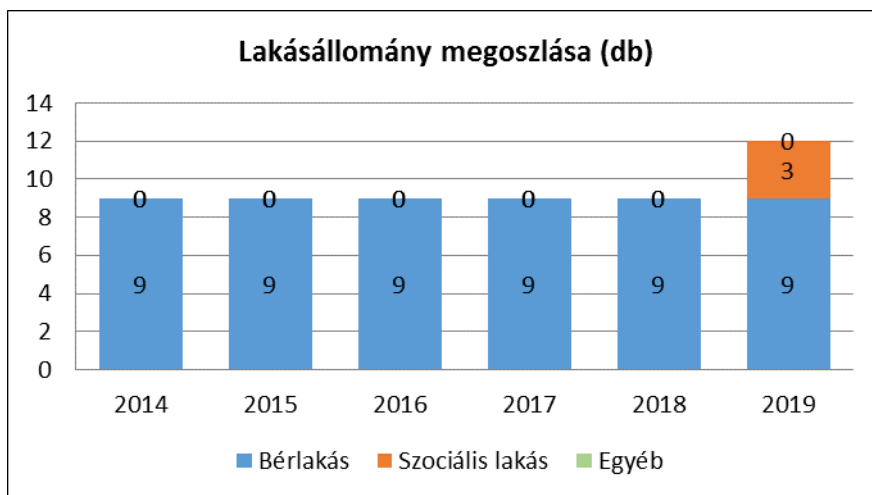
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	949	0	9	1	0	0	0	0
2015	949	0	9	1	0	0	0	0
2016	949	0	9	1	0	0	0	0
2017	949	0	9	1	0	0	0	0
2018	949	0	9	1	0	0	0	0
2019	949	0	9	1	3	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

- a c)-d) pontban meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Magyarországon továbbra sem elterjedtek a bérlakások, míg az EU államaiban átlagosan a lakók 30%-a lakik bérlakásban, addig Magyarországon országosan 6,5%.

A településen összesen 2019-ben 949 lakás található, ezeken belül az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma elenyésző. Az Önkormányzat összesen 9 önkormányzati bérlakással rendelkezik. Bérlakások családi házas övezetben találhatóak.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Szociális lakások száma 3 db.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatás korábbi rendszere megszűnt, a lakhatás támogatása a települési támogatások körébe tartozó, alternatív ellátási formává vált. A képviselőtestület saját döntésétől függő támogatási lehetőség a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott támogatás, amely a korábbi lakásfenntartási támogatást felválthatta. A településen jellemző probléma a megterhelő rezsiköltségek viselésének nehézsége, ezért Mágocs Város Képviselő-testülete rendszeres települési támogatást nyújt a lakhatási költségek megfizetéséhez.

A településen adósságkezelési szolgáltatás nincs

Az Önkormányzat egyes szociális ellátási formák szabályozásáról szóló önkormányzati rendelete alapján rendszeres települési támogatás állapítható meg a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, vagy a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére.

Rendszeres települési támogatás állapítható meg a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez annak a kérelmezőnek,

-Akinak a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 70 %-át nem haladja meg, vagy

-Aki, vagy a vele közös háztartásban élő házastársa vagy élettársa a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti ellátásban, vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvény szerinti ellátásban részesül, és családjukban az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,

-aki, egyedül él és a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerinti ellátásban, vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló törvény szerinti ellátásban részesül, és az egy főre jutó havi jövedeleme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladja meg,

feltéve, hogy a kérelmező a lakókörnyezetének rendezettségéről e rendelet 5. § (6) bekezdése szerint gondoskodik, családjának egyik tagja sem részesül lakásfenntartási támogatásban, és családjának vagyona nincs;

-A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtható rendszeres települési támogatás összege havi 2 000 Ft.

-A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtható rendszeres települési támogatás természetben kell nyújtani kérelmező nyilatkozata szerinti közüzemi szolgáltató részére

- Azon személy részére, akinél előrefizetős gáz- vagy áramszolgáltatást mérő készülék működik, a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtható rendszeres települési támogatást részben vagy egészben a készülék működtetését lehetővé tevő eszköz (a továbbiakban: kódhordozó) formájában kell nyújtani, ideértve a készülék feltöltésének elektronikus úton, a fogyasztó javára történő teljesítését is.

(1) Rendszeres települési támogatás állapítható a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére annak a kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének

150 %- nem haladja meg, feltéve, hogy a kérelmező a lakókörnyezetének rendezettségéről e rendelet 5. § (2) bekezdése szerint gondoskodik, és családjának vagyona nincs.

(2) A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapítható rendszeres települési támogatás havi összege 10 000 Ft.

(4) A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére megállapítható rendszeres települési támogatás nem állapítható meg, ha

a) az ápolat személy két hónapot meghaladóan fekvőbeteg-gyógyintézeti, valamint nappali ellátást nyújtó vagy bentlakásos szociális intézményi ellátásban, óvodai elhelyezésben vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó bentlakásos intézményi elhelyezésben részesül, illetve köznevelési intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója, kivéve, ha

aa) a köznevelési intézményben eltöltött idő a nemzeti köznevelésről szóló törvényben a köznevelési intézményben való kötelező tartózkodásra meghatározott időtartamot nem haladja meg,

ab) a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele, illetve a felsőoktatási intézmény látogatási kötelezettségének időtartama átlagosan a napi 5 órát nem haladja meg,

ac) a köznevelési, illetve a felsőoktatási intézmény látogatása, vagy a nappali ellátást nyújtó szociális intézmény igénybevétele csak az ápolást végző személy rendszeres közreműködésével valósítható meg,

b) rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve azt a táppénzt, amelyet a települési támogatás folyósításának időtartama alatt végzett keresőtevékenységéből adódó biztosítási jogviszony alapján - keresőképtelenné válása esetén - folyósítanak,

c) a kérelmező szakiskola, középiskola nappali rendszerű képzésének tanulója, illetve felsőoktatási intézmény nappali képzésben részt vevő hallgatója,

d) a kérelmező keresőtevékenységet folytat és munkaideje - az otthon történő munkavégzés kivételével - a napi 4 órát meghaladja.

A támogatás megállapítása a Szociális- Egészségügyi- Oktatási- Művelődési- Sport Bizottság hatásköre.

A települési támogatás nyújtható

rendkívüli jelleggel

-létfenntartást veszélyeztető helyzetbe rendkívüli élethelyzetbe került személyek részére,

-elhunyt eltemettetéséhez kapcsolódóan a temetés költségeinek viseléséhez,

-elemi kár elhárításához, valamint

-időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, valamint alkalmanként jelentkező többletkiadásokhoz, így különösen válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások, valamint a gyermek hátrányos helyzetéhez kapcsolódóan;

Rendkívüli települési támogatást kell megállapítani elhunyt eltemettetéséhez kapcsolódóan a temetés költségeinek viseléséhez annak a kérelmezőnek, aki

- az elhunyt személy temetéséről gondoskodott, de arra nem volt köteles, vagy

-eltemettetésről a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 20. §(1) bekezdése alapján köteles volt gondoskodni, azonban a temetési költségek viselése a saját, vagy a családja létfenntartását veszélyezteti,

feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élők esetében annak 300 %-át nem haladja meg.

Az elhunyt személy eltemetési költségeihez való hozzájárulás céljára megállapítható rendkívüli települési támogatás mértéke megegyezik a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 60 %-ával.

Rendkívüli települési támogatást kell megállapítani az elemi kár elhárításához annak a kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élők esetében annak 300 %-át nem haladja meg.

Az elemi kár elhárításához megállapítható rendkívüli települési támogatás mértéke megegyezik a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 100 %-ával.

A rendelet 9. § -ának alkalmazásában elemi kárnak kell tekinteni a tűz, robbanás, nagy sebességű szélvihar, földrengés, földcsuszamlás, felhőszakadás, árvíz, belvíz, jégverés által okozott károkat.

Rendkívüli települési támogatást kell megállapítani az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, valamint alkalmanként jelentkező többletkiadásokhoz, - így különösen válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások, valamint a gyermek hátrányos helyzetéhez kapcsolódóan - annak a kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át, egyedül élők esetében annak 200 %-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

Az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, valamint alkalmanként jelentkező többletkiadásokhoz megállapítható rendkívüli települési támogatás mértéke a rászorultsághoz igazodóan alkalmanként 2 000 Ft-tól mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 100 %-áig terjedhet, azzal, hogy egy család egy évben rendkívüli települési támogatást – figyelmen kívül hagyva a 8. § és 9. § szerint támogatásokat - legfeljebb mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének hatszorosával megegyező értékben kaphat.

Az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, valamint alkalmanként jelentkező többletkiadásokhoz megállapítható települési támogatás pénzben és természetben is nyújtható, így különösen: élelmiszer-utalvány, tüzelősegély, tankönyv és tanszervásárlás támogatása, tandíj, közüzemi díjak, illetve térítési díjak kifizetéséhez, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló támogatás formájában.

eseti jelleggel

-gyógyszer- és gyógyászati segédeszközkhöz kapcsolódó kiadások mérséklésére,

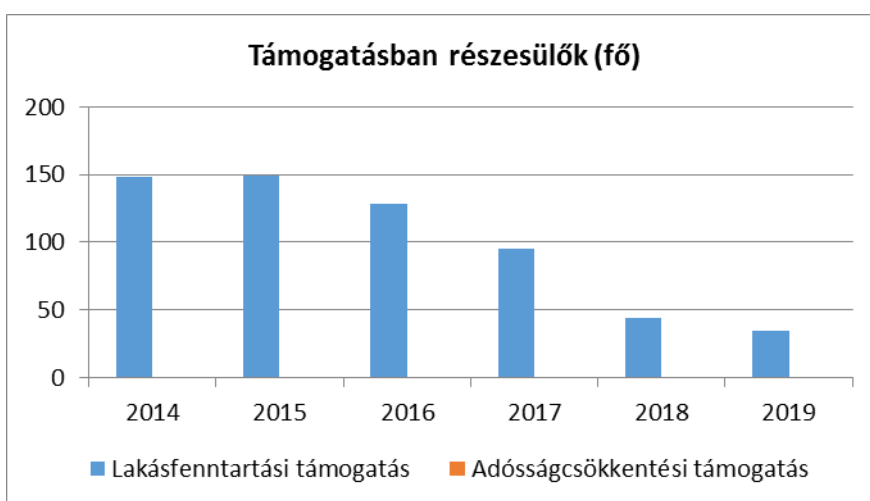
- *Eseti* jelleggel települési támogatás állapítható meg gyógyszer- és gyógyászati segédeszközkhöz kapcsolódó kiadások mérséklésére annak a kérelmezőnek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, egyedül élők esetében annak 250 %-át nem haladja meg és a kérelmező gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költsége a család egy főre jutó havi jövedelemének 20 %-át meghaladja, feltéve, hogy kérelmező közgyógyellátásra nem jogosult.

-A gyógyszer- és gyógyászati segédeszközkhöz kapcsolódó kiadások mérséklésére megállapítható települési támogatás összege legalább 2000 Ft, de legfeljebb 5000 Ft.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	148	0
2015	149	0
2016	128	0
2017	95	0
2018	44	0
2019	35	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat szerint a 2014-2019 ig folyamatosan csökken a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma,

f) eladósodottság

Nem rendelkezünk átfogó ismeretekkel eladósodottság pontos mértékéről. Az önkormányzat azokról az esetekről szerez tudomást, amikor a család támogatásért fordul az önkormányzathoz (többnyire közmű-hátralékok)

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen lakás nem helyezkedik el. Mágocs Város közművekkel jól ellátott. Tömegközlekedési elsősorban autóbusszal megoldott, vasúti közlekedés a 2 km re lévő Mágocs-Alsómocsolád vasútállomásról, vagy Dombóvárról lehetséges.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Mágocs város Baranya észak –keleti csücskében, területfejlesztési szempontból három megye (Somogy, Tolna, Baranya) belső periferiáján helyezkedik el. A Hegyháti Járás, melynek egyik alközpontja Mágocs, a kedvezményezett járások besorolásáról szóló, 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerint komplex programmal fejlesztendő.

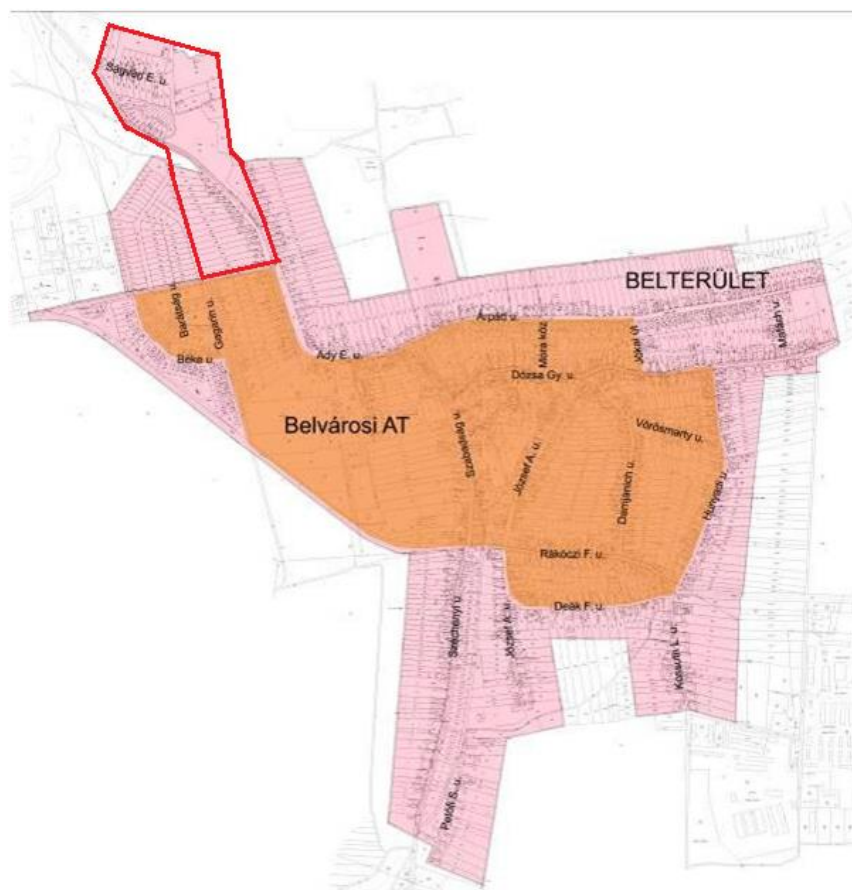
Maga a város 2009-ben kapta vissza városi rangját, és még abban az évben elkészítette az Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, amelyben már jelezte az akkor még csak egy területre igazolható szegregátum jelenlétét.

A következő térképvázlaton látható körülhatárolt terület jelzi a 2010-ben készült IVS- ben szereplő, KSH által lehatárolt szegregátumot.

Mutató megnevezése	Mágocs összesen	1. szegregátum (Ságvári utca páros és páratlan oldala) ma Dombóvári út 1-33. házsám	2. szegregátum (Ady u. - Szabadság u. - Ady u.) Ady u. 1-7. házsám Szabadság u. 80-93. házsám	3. szegregátum (Rákóczi út és a Széchenyi utca kereszteződétől délre a Széchenyi utca nyugati oldala - belterületi határ) Széchenyi u. 1-47. házsám
Lakónépesség száma	2388	70	81	123
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	12,7	12,9	3,7	16,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,2	65,7	28,4	61,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	27,1	21,4	67,9	22,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	26,5	73,9	39,1	41,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	8,9	2,1	5,3	1,1
Lakásállomány (db)	949	30	32	40
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	10,1	50,0	9,4	5,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	41,5	65,2	69,6	60,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	18,4	52,2	39,1	34,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	54,0	30,8	32,0	37,2

Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	43,6	62,5	84,4	44,4
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	2450			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	48,9	81,3	50,0	71,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,1	64,3	85,2	56,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	14,7	36,0	33,3	40,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,9	8,0	8,3	31,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	8,4	48,0	9,7	5,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,0	8,0	35,5	0,0

A szegregált és veszélyeztetett területek főbb mutatói, Forrás: 2011. évi népszámlálás

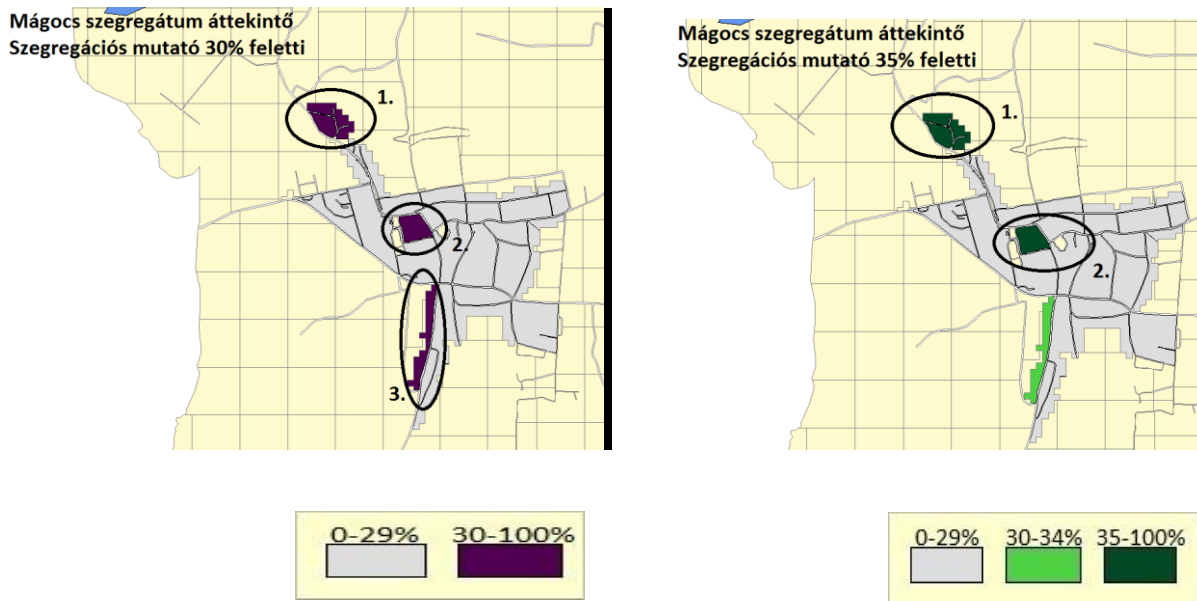

: Szegregált terület Mágocsban a 2001-es népszámlálási adatok alapján,
Forrás IVS Mágocs 2010./KSH lehatárolás

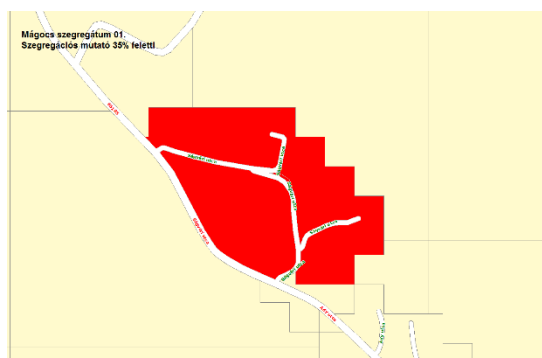
Az azóta eltelt időszakban a leszakadó lakosság száma nőtt, az alacsony iskolai végzettségű és tartós munkanélküliséggel terhelt családok száma gyarapodott.

A 2011. évi népszámlálási adatokra épülő hivatalos KSH adat lekérdezés már 2 szegregátumot, és egy szegregációval veszélyeztetett területet jelöl meg. Ezek az alábbiak:

A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek, Forrás: KSH, 2011

1. szegregátum

A 2010. évben hatályosult Integrált Városfejlesztési Stratégia helyzetlemzésében bemutatott és a jelenlegi s KSH által lehatárolt terület eltérő. Az akkori ugyancsak KSH adatokra épülő elemzés alapján a szegregátum az Ady u – Horhó u. – Ságvári u. (ma Dombóvári u.) területre volt kijelölve. Az IVS szerint: „A megjelölt terület eredetileg „roma telep”-ként emlegették, hiszen főként egy romák által lakott, a városmagtól területileg elkülönült rész volt. Ezt a területet a 70-es évek elején kezdték el felszámolni. Ebben az időszakban több család is elköltözött innen és sikeresen integrálódni tudott a település más lakókörnyezetébe. Az elköltözések hatására más szegregátum

nem jött létre a településen, a megjelölt szegregátumon kívül nincs Mágocson más hely, ahol koncentráltan jelennének meg alacsony státuszú lakosok. A városban megtalálható roma népesség is egyedül a megjelölt területen él egy tömbben. Mivel több olyan család maradt, akik nem tudtak, vagy nem akartak eredeti lakóhelyükről elköltözni, ezért a terület lakófunkciója fennmaradt és mai napig létezik. Jelenleg a területet falusias jellegű házak jellemzik. A területen a közüzemi infrastruktúrák közül a szennyvíz csatorna nincsen teljesen megoldva.” (Forrás: Mágocs város Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2010. 80. oldal)

A jelenlegi KSH szerinti lehatárolás ennek a területnek csak egy részét jelöli meg szegregátumként, de az infrastrukturális problémák az akkori egész területre jellemzőek. Emiatt az akcióterületbe a korábbi szegregált terület egészét bevonjuk.

A problémák, hiányosságok a következők:

A szegregált terület helyszínrajzán való kijelölés mutatja, hogy bár túl nagy távolságok nincsenek, de a területet egy forgalmas közút (a Mágocsot Dombóvár várossal összekötő út) vágja ketté, ami sokféle veszélyt rejt és nehézségeket okoz a mindennapokban. A terület alsó részéhez nem vezet járda, így az ott lakók (idősek, betegek, babakocsival közlekedő kismamák) esetében ez különösen veszélyes, mivel a forgalmas közúton kénytelenek a városközpont felé közlekedni. A korábbi szegregátum felső részén van ugyan járda, de ennek eléréséhez hivatalos gyalogosátkelő nincs kijelölve, és az átjutás után egy meredek emelkedőn lehet a legközelebbi járdát elérni. Ezen a szakaszon a továbbjutáshoz egy másik lehetőség nem a feljutást segítő kocsifeljáró, hanem a lépcsőkkel tűzdelt járda, melynek éppen a lépcsős része mellett egy omladozó támfal nehezíti a közlekedést.

További problémák az infrastruktúra területén a vízvezetés megoldatlansága, a közvilágítás nem megfelelő szintje, valamint a telep városhoz és az úthoz közel eső részén a korábban teljesen elhanyagolt, jelenleg törmelékkel folyamatosan töltődő terület, melynek a szerves hulladék bomlása és az ott megjelenő rágcsálók miatt közegészségügyi kockázata is van.

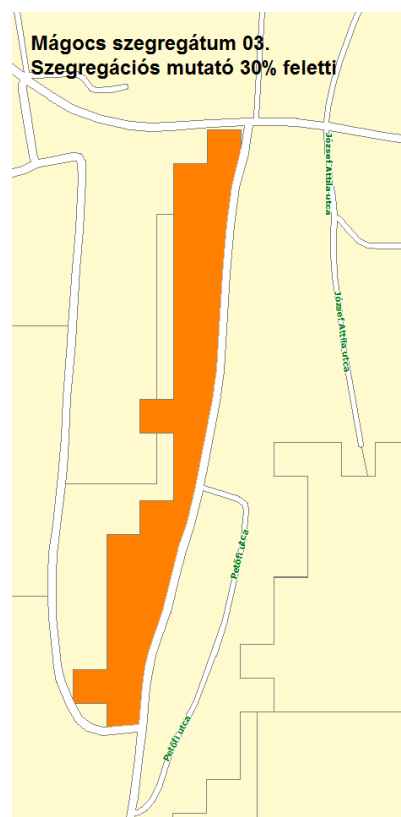
Elmondható hogy a terület egészének állapota egyszerre stagnál, egy-egy telek esetében javul, másutt pedig romlik. A lakóházak egy részének állaga vagy az üresen állás, vagy a bérlők, lakók életvitele miatt romlik. A régről itt rekedt konszolidált családok, néhány nyugdíjas, és az egy-két igényesebb roma család lakóhelye és kertje rendezett, de ez a kisebb rész.

2. szegregátum

A terület esetében nem beszélhetünk korábbi szegregátumról, mivel ez a terület csak az új KSH lehatárolás szerint szegregátum. Beleesik az iskola, az Idősek Otthona és a Könyvtár épületegyüttese. A magánháztartásban élők száma a KSH adatok szerint itt is meghaladja az ötven főt, azonban erre a területre igaz a KSH hivatalos adatszolgáltatásában (2016. március 23.) jelzett kitétel, mely szerint „a térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalanszálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak”. Mindezek ellenére itt is laknak a célcsoportnak megfelelő személyek, családok, és infrastrukturális szempontból vannak megoldandó problémák. Ilyenek: az idősek szempontjából csak részlegesen akadálymentes járdarész és az ezzel összefüggésben lévő közlekedési nehézségek.

3. szegregátum

A besorolás szerint szegregációval veszélyeztetett terület. (Széchenyi u. jobb oldala). Korábban ez az utca nem esett a szegregátum, vagy szegregációval veszélyeztetett kategóriába. Viszont ez az utca vezet a szomszédos településre, Alsómocsoládra, melynek közigazgatási területén működik a Pick Szeged Zrt. vállalat alsómocsoládi üze, mely intenzív teherforgalmat bonyolít. Így az itt található házak állaga folyamatosan romlik a kamionok, a nagy tehersúlyt hordó járművek miatt. Itt is egyre több az üres ház, a fiatalok elköltöznek, az újonnan beköltözők között pedig több cigány család is jelen van. Így került ez a terület a szegregációval veszélyeztetett körbe. Az infrastrukturális problémák közül legelső helyen van a nagy forgalom, a rezgés- és a zajterhelés (ebben az ügyben már aláírásgyűjtés is volt). Ezt a problémát a később az M9-es úthoz kiépítendő elkerülő út tudja megoldani. Vannak ugyanakkor itt is olyan anomáliák, melyekre a szociális város rehabilitáció adhat megoldást. Ezek a következők: a vízelvezető árok és a járda több részen

balesetveszélyes, a legközelebbi játszótér a város túlsó végén található (közel 2 km távolságra), valamint a közbiztonsági és a közlekedési problémák oldásához az itt lakók szerint biztonsági kamerákra lenne szükség.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

1. számú szegregátum

A lakosság belső arányaiban kiemelkedően magas a nyugdíjasok aránya (32 fő nyugdíjas, ebből 8 fő özvegy és 5 fő a rokkant). Ugyancsak magas a kiskorú gyerekek száma (29 fő), 2-3 gyermek a roma családoknál jellemző. (Szociális Gondozási Központ adatszolgáltatása).

Míg a település egészen 10.1 % az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, itt ez 50%. Ugyancsak jóval magasabb a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (65,2%, a település egészen 41,5%), a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya pedig 62,5 %. Itt a legmagasabb- 81,3 %- az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya. (KSH 2011.)

Az itt élők körében hatványozottan vannak jelen a településen fellelhető problémák. Magas munkanélküliség és inaktivitás jellemzi a terület lakóit, ami a munkaképes korúak körében szinte minden esetben alacsony képzettséggel párosul. Jelen van a drogprobléma, és az illegális megélhetési formák. A fő problémát az jelenti, hogy az itt élők többségének cselekvési stratégiái passzívok, életkörülményeik konzerválódtak. Ennek egyik oka, hogy mára már beletörődtek élethelyzetükbe. A másik ok a halmozott generációs munkanélküliségben keresendő. Megtalálható jelenség a területen a feketemunka, ami főleg mezőgazdasági munkák elvégzését jelenti. A lakáskörülmények a munkával, vagy néhány esetben a nyugdíjjal rendelkezők körében javulnak, mert ezek a családok igyekeznek önerőből felújítani lakást, de komoly lemaradás tapasztalható ezen a területen a város egészéhez képest.

„A szegregált lakókörnyezetben élők életkörülményeinek és életminőségének javítása érdekében fontos, hogy reális tervek, stratégiai programok kerüljenek megfogalmazásra, leírásra. A megvalósítás során elvárás, hogy a program minden eleme (és összességében is) legyen adekvát és komplex. A program sikeres lebonyolításához nélkülözhetetlen az integráció, mind lakhatási, szociális, oktatási és munkaerő-piaci szempontból, mely során az érintett területen meglévő vagy hiányos szolgáltatások támogatják az alacsony státuszú lakosság mobilitását, s megszüntetik a fennálló szegregációt.” fogalmaz a jelenleg érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Program. (Forrás: Mágocs Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2016. 36. oldal)

2. számú szegregátum

Ahogy korábban jeleztük, ez a terület tulajdonképpen a város központjában van, és beletartozik három közintézmény: az Idősek Otthona, az iskola, a Könyvtár. Ez utóbbival egy épületben működött a középfokú oktatást segítő intézmény, az Ambédkar Rosa Park Gimnázium mágocsi tagintézménye, ahol 2016. év nyaráig érettségire való felkészítés folyt. Az üresen maradt

épületrészen jelenleg a Pécsi Szakképzési Centrum Sásdi Vendéglátóipari Szakközépiskolája az önkormányzat kezdeményezésére szociális gondozó- és ápoló képzést folytat.

Az adatok szerint itt a legalacsonyabb a leszakadással veszélyeztetettek köre, mivel a 81 fő hivatalosan ezen a területen élők közül csupán 23 fő az aktív korú a KSH adatszolgáltatás szerint. Az itt élő családok esetében szükség van a személyi és családi támogatásra, a szegregátum egészében pedig a közösségi programokon keresztül az integrációra.

3. számú szegregációval veszélyeztetett terület

Mint ahogy a város egészére, erre a területre is jellemző, hogy az utca korábban épült oldalán (ez a szegregációval veszélyeztetett rész), rövid idő alatt több ház cserélt gazdát, üresedett meg. Erre a részre is beköltöztek cigány, vagy alacsony státuszú lakosok. A területen állandó lakcímmel rendelkező 123 főből 75 az aktív korúak száma. Körükben 60 % a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya, és a városi átlag közel kétszerese, 34,7 % az alacsony iskolai végzettségűek aránya. A három terület közül itt a legmagasabb a munkanélküliek aránya és a tartós munkanélküliek aránya is. Előbbi 40,7 % (városi átlag 14,7%), utóbbi 31,5 % (városi átlag 9,9 %) a KSH adatszolgáltatás szerint. Korábban itt minden házhoz több száz négyszögöles telek tartozott, melyek nagy részét vagy az elöregedés, vagy az életmód miatt nem gondozzák.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Mindhárom területre jellemző, hogy a szegregátum illetve a veszélyeztetett területek kialakulása természetes népegyezményvándorlási folyamat eredménye, a területen lévő megüresedő házakba a tulajdonos váltások során alacsony státuszú lakosok költöztek be.

Összefoglalva: Mágocs kisváros, a hetvenes években még teljesen elkülönült az un. romatelep, de az arra irányuló felszámolással többen kitelepültek onnan az akkor még községi rangú település más részeire. Az akkori roma telep területén mára a leszakadó családok mellett többnyire nyugdíjasok maradtak, mindössze 2-3 család kerül ki a jobb módúak közül. A kiköltözéssel, valamint több más helyen a lakóházak megüresedése utáni hátrányos helyzetű családok betelepülésével mára a hivatalos statisztikák szerint is több településrész szegregátum, vagy azzal veszélyeztetett. A köztes részeken integrált környezetben élő roma és szegény családokban is magas a munkanélküliség, az inaktivitás, a tartós közmunkából vagy alkalmi munkából élés. Általában az egész városra jellemzően magas a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya 26,5% (KSH 2011. népszámlálás), nagyon magas 41,5 % (KSH 2011. népszámlálás) a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül. A legrosszabb mutatók mégis a következők: a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 43,6 %, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya pedig a lakosság 48,9 %-a. (Ugyancsak a 2011-es KSH adatok szerint).

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A szegregált lakókörnyezetben élők életkörülményeinek és életminőségének javítása érdekében fontos, hogy reális tervek, stratégiai programok kerüljenek megfogalmazásra, leírásra. A

megvalósítás során elvárás, hogy a program minden eleme (és összességében is) legyen adekvát és komplex. A program sikeres lebonyolításához nélkülözhetetlen az integráció, mind lakhatási, szociális, oktatási és munkaerő-piaci szempontból, mely során az érintett területen meglévő vagy hiányos szolgáltatások támogatják az alacsony státuszú lakosság mobilitását, s megszüntetik a fennálló szegregációt.

TOP-4.3.1-15-BA1 - Leromlott városi területek rehabilitációja
"Élhetőbb lakókörnyezetünkért" Mágocson

2018 ban két egymásra épülő ,a társadalmi felzárkóztatást, valamint ehhez kapcsolódóan infrastrukturális fejlesztéseket is tartalmazó pályázat kezdődött el Mágocson, mely során az alábbi fejlesztések valósultak meg.

-A Dombóvári út melletti. úton zúzottkő burkolat és vízelvezető árkot lett kialakítva mely elősegítette, hogy az eddig esős időben útburkolat nélküli nem megközelíthető 2 ingatlanhoz a közlekedés megoltottá vált.

Ezzel egy időben a területen közösségi tér került kialakításra a Dombóvári út 800 és 801 hrsz. területen, ezen a helyen korábban roma telep helyezkedett el, a telep felszámolás után a terület nem került rendezésre, amit a város most tudott megvalósítani, itt nyitott szabadidős zöldfelület kialakítása közösségi tér jön létre, ahol tűzrakóhely, ülőhelyek, asztalok stb. kerültek elhelyezésre.

-A Dombóvári út mellett található szegregált lakóterületektől a városközpont felé a kiépített járda hiánya miatt hosszú szakaszon a gyalogos közlekedés az útburkolaton történt, állandó balesetveszély mellett. Ennek megszüntetése érdekében készült el 300 m hosszban 1,5 m széles térkőből épített gyalogjárda, amelyet az útburkolattól pollerekkel lett elválasztva a balesetek megelőzése végett.

- A városközpontban a Szociális Gondozási Központ épülete valamint a Könyvtár akadálymentes megközelítenek lehetősége valósult meg.

- A Széchenyi és a Petőfi utcai ingatlanok gyalogos közlekedésre használt balesetveszélyes járdák kerültek felújításra. Valamint az útburkolatról és az ingatlanokról összegyűlő csapadékvíz elvezetését biztosító út menti árkot kerültek felújításra.

-2 db lakóingatlan (514 és 309 hrsz.), valamint egy építési telek (455 hrsz.) megvásárlása és felújítása történt, mely során komfortos házak kialakítása valósult meg melyekbe a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen élők költöztek be. A pályázat célja volt hogy integrált lakókörnyezetbe való költöztetésük indokolt, ezáltal az szegregáció népességszáma is csökken.

Az kívül esik az a három ingatlan, amelyek szociális bérlakás céljára lettek kialakítva (1 új ingatlanépítés, 2 meglévő ingatlan felújítás).

(a „Közösen élhetőbb lakókörnyezetünkért, mindennapjainkért” Mágocson című, TOP-5.2.1-15-BA1-2016-00002 azonosító számú pályázat) i programjának kiemelt eleme az úgynevezett lakáskísérés, ami azt jelenti, hogy a szintén támogatott „Élhetőbb lakókörnyezetünkért Mágocson TOP-4.3.1-15-BA-2016-00003 azonosító jelű pályázat keretében új helyre költözők szomszédságában élők is bevonásra kerülnek. Előzetes tájékoztatásuk mellett más eszközökkel (közös programok) is próbáljuk őket bevonni a folyamatba, ezzel is erősítve az elfogadást, integrációt.

Az integrált lakókörnyezet kiválasztása a költöző családok számára a településen belül kardinális kérdése volt a projektnek.

Mágocs 2009 óta városi rangot kapott, de megtartotta falusias jellegét. Az itt élőknek, fontosak a jó szomszédi viszonyok, az egymást támogató kisközösségek. Mindhárom ház családi házak szomszédságában került kiválasztásra. Fontos szempont volt, hogy a házak a felújítások és az építés után illeszkedjenek az utcaképhez, ezzel is segítve a gyorsabb beilleszkedést.

A felújított lakóházak a település központjához közel. Nagy udvarral, mely akár kisgyermekes családnak nyújthat segítséget a gyermekek biztonságos játszó környezet kialakításában valamint nagy kerttel,. Az utcában lakók megfelelő lakókörnyezettel rendelkeznek, tiszta, szépen kialakított portákkal.

A másik lakóingatlan szomszédságát nyugdíjas családok lakják. Inspiráló lehet az oda költöző családnak, hogy a szomszédságokban már kialakított konyhakertek, rendezett udvarok, házi állatok vannak.

A felépített lakóingatlan, mindkét szomszédjában aktív korú, fiatal felnőttek, kisgyermekkel laknak.

A jelenlegi lakókörnyezetnél jóval nagyobb komfort fokozatú szociális bérlakásokba költöztetés mellett a település vezetésének az is fontos volt, hogy egy támogató, segítő, összetartó kis közösségben tudhassa a szegregációból kikerült családokat.

- A településen korábbi időszakban telepítésre került egy térfigyelő rendszer, melynek működése óta a közbiztonság helyzete érezhetően javult. A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területeken a közbiztonság javítása érdekében szükséges volt újabb térfigyelő eszközök elhelyezését.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A háziorvosi ellátást a településen 2 felnőtt és 1 gyermek háziorvos biztosítja.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	n.a.	2	1
2015	n.a.	2	1
2016	n.a.	2	1
2017	n.a.	2	1
2018	n.a.	2	1
2019	n.a.	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fogorvosi alapellátás 1 praxisban történik. Védőnői szolgálatot 2 védőnő látja el.

Ügyeletet az Emergency Service Egészségügyi Szolgáltató Bt. (Budapest), a járóbeteg szakellátást és a fekvőbeteg ellátást a Dombóvári Szent Lukács kórház biztosítja.

Iskola-egészségügyi ellátást az oktatási intézményben gyermekorvos és a védőnők látják el.

Az itt lakók mindennapjait segíti, hogy a település önként vállalt feladatként labort, valamint fizioterápiát működtet. Betöltetlen egészségügyi státusz nincs Mágocson.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szakrendelőben évente kétszer szerveznek ún. szűrőnapokat, ami ingyenes és bárki számára igénybe vehető.

Az általános iskolában ortopédiai szűrés történik a beiskolázás előtt álló gyermekek számára, az így felfedezett betegségeket a szakorvosi, a kevésbé súlyos eseteket az iskolai gyógytestnevelés keretében kezelik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyben elérhető szolgáltatások között településnagyságunkra tekintettel nem szerepelnek a fejlesztő és rehabilitációs ellátások. Ezeket a város lakossága a környező települések ellátóinál (pl. Dombóvár, Harkány, Mosdós, Pécs, Szigetvár stb.) elérheti el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetést az önkormányzat a gyermek közétkeztetés vonatkozásában a Mágocsi Önkormányzat saját konyhájával biztosítja, mely helyileg az általános iskolában található. Az óvodába és az iskolások részére készítik az ebédet.

Az időskorúak étkeztetését a Szociális Gondozási Központ saját konyhája biztosítja intézményben lakók valamint a szociális étkezők számára. Így települési szinten biztosítva van az intézményekben a közétkeztetés, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos.

A közétkeztetés keretében a diétás étkeztetés biztosítása is megoldott. Azoknak az igénybevevőknek van lehetőségük ezt kérni, akiknek a kezelőorvos (szakorvos) javasolja a diétát. Az intézményekben rendelhetnek fűszerszegény diétát, cukor-, valamint epebetegek étrendjéhez alkalmazkodó menükínálatot.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön 1 db sportpálya van. A városban működik 2011 óta a Mágocsi Városi Sportkör , amely magába foglalja több sportágazat tevékenységét. Évente többször színesíti sportprogramokkal a település életét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A rendelet megfogalmazza a hatásköri rendelkezéseket, mi szerint az önkormányzat képviselő –testülete, vagy a polgármester hatásköre-e az elbírálás.

Alapszolgáltatások:

A 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról célja, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújtson a saját otthonukban az önálló életvitelük fenntartásában

azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában egyedül nem képesek boldogulni.

A településen jelenleg működő ellátások Szt. 86. § alapján:

- étkeztetés
- házi-segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi-segítségnyújtás
- családsegítés
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás (időskorúak részére)
- nappali ellátás demens személyek részére

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Mágocs Város 2013 márciusától ellátási szerződést kötött Nagyhajmás és Mekényes településekkel, így a szomszédos települések szociális étkeztetését is a város által működtetett Szociális Gondozási Központon keresztül látják el. Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Biztosítani kell az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az igénybevevők száma a koncepció készítésekor 22 fő. 2014. január 1-től a házi segítségnyújtás a Szociális Gondozási Központ kereteiben kerül megszervezésre.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a támogató szolgáltatás társulási formában ellátott feladat. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást Mágocsra 123 fő veszi igénybe, a támogató szolgáltatást tekintetében 2 főnek helyzetét könnyíti az önkormányzat. A szociális alapszolgáltatások közül a családsegítés szolgáltatás havonta 100 családot érint. „A családsegítő szolgáltatásban nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. (...)”(forrás: A szociális munka szótára, SZMME, 1998.)

E területen is megállapítható, hogy az igénybevétel az évek számával növekedett.

Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Képviselő-testület a szociálisan rászorultak részére – az önkormányzat intézményei útján – személyes gondoskodás keretében a következő ellátásokat biztosítja:

a) alapszolgáltatás keretében:

aa) étkeztetés,

ab) nappali ellátás.

ac) házi segítségnyújtás

ad) családsegítés

ae) gyermekjóléti szolgálat

b) szakosított ellátás:ápolást, gondozást nyújtó intézmény.

c) házi segítségnyújtás - Szociális Gondozási Központ Mágocs

d) családsegítés- Szociális Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,

e) gyermekjóléti szolgáltatás – Szociális Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat-

-A személyes gondoskodást nyújtó önkormányzati intézmények a következők:

a) nappali ellátást nyújtó idősek klubja,

b) tartós bentlakásos intézmény – idősek otthona.

- Az idősek klubja és az idősek otthona a Szociális Gondozási Központ részeként működik.

Gyermekek napközbeni ellátása

-A gyermekek napközbeni ellátására az Gyvt. 41. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

- A gyermekek napközbeni ellátása keretében az ellátottak részére igényük szerint tízórai, ebéd, uzsonna étkeztetést, az óvoda működési szabályzatában írt gondozási, nevelési, felügyeleti szolgáltatást kell biztosítani.

- A gyermekek napközbeni ellátást biztosító intézménybe történő felvételtől – a szülő intézményvezetőhöz intézett felvételi kérelme alapján – az intézményvezető jogosult dönten az intézmény belső szabályzatának előírásai szerint.

- Az intézményvezető külön eljárás nélkül köteles ellátást biztosítani annak a gyermeknek, aki családját ért baleset, elemi kár stb. miatt egészségét, testi épségét közvetlenül veszélyeztető helyzetbe került.

Gyermekjóléti szolgáltatás

- A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Szociális Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatán keresztül biztosítja.

- A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatást a Szociális Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére, illetve a Gyvt. 17. § (1) bekezdésében felsorolt szervek, a gyámhatóság, valamint bármely állampolgárnak a gyermek veszélyeztetettségére utaló jelzése alapján végzi. A kérelmet illetve jelzést közvetlenül a Szociális Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatánál lehet benyújtani.

Étkeztetés

- Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen:
koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.
- A Képviselő-testület az étkeztetést a Gondozási Központon keresztül biztosítja: az ételt a jogosult az idősek klubjában elfogyaszthatja, vagy éthordóval elviheti, vagy a házi gondozók a jogosult lakására viszik.
- A gondozási központ vezetője külön eljárás nélkül is köteles az étkeztetést azonnali lehetőséggel felkínálni, annak elfogadása esetén az étkeztetést biztosítani azoknak, akik az (1) bekezdésben írtaknak megfelelő helyzetben vannak és rászorultságukról a házi orvos, ápolónő, védőnő tesz bejelentést, s amennyiben a bejelentés helytállóságáról soron kívüli családlátogatás alkalmával meggyőződött.

Házi segítségnyújtás

- Az önkormányzat a házi segítségnyújtást a Szociális Gondozási Központon keresztül biztosítja.
- Az önkormányzat a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást társulás formájában látja el, a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás által működtetett Hegyháti Szociális Alapellátási Központon keresztül.

Családsegítés

- A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.
- A családsegítés térítésmentes, melyet az önkormányzat a Szociális Gondozási Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül biztosít.

Nappali ellátást nyújtó idősek klubja

- Az idősek klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időkorúak napközbeni gondozására szolgál.
- Az idősek klubjába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra szorul.
- A gondoskodás keretében az igénylők véleményét is kikérve biztosítja az étkeztetést, a társas kapcsolatok kialakításának lehetőségét, továbbá az alapvető higiéniai szükségletek kielégítését.
- A gondozottak orvosi ellátását az önkormányzat rendszeresen heti egy alkalommal biztosítja.

Idősek Otthona

-Az önmaguk ellátására nem vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi étkeztetéséről, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról a képviselő-testület az idősek otthona útján gondoskodik.

- Az idősek otthonában elsősorban azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött személyeknek az ápolását, gondozását kell megoldani, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel. A 18. életévét betöltött, de a nyugdíjkorhatárt el nem érő személy akkor vehető fel az otthonba, ha az ellátást igénylő betegsége miatt önmagáról nem tud gondoskodni.

- Pszichiátriai vagy szenvedély-betegségben szenvedők az idősek otthonába nem vehetők fel.

- Az otthonba történő felvételtől a polgármester dönt. Az intézmény vezetője a beutaló határozatot nyilvántartásba veszi, és beérkezésük sorrendjében gondoskodik a jogosultak elhelyezéséről.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A képviselő-testület szociálpolitikai kerekasztalt hozott létre, különösen a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósításának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. Feladata a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározottak megvalósulásának folyamatos figyelemmel kísérése, lakossági szükségletek közvetítése az önkormányzatnak és a szolgáltatást nyújtóknak a tevékenységek összehangolása érdekében A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, tagjai a helyi önkormányzat,

illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

A kerekasztal tagjai:

- polgármester
- jegyző
- Szociális-Oktatási-Művelődési -Sport Bizottság elnöke
- Szociális Gondozási Központ vezetője
- Nyugdíjas Egyesület képviselője
- Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke
- szociális előadó

Legtöbb képviselő-testület átmeneti segélyben részesítette azokat az állampolgárokat, akik szorult helyzetükön az önkormányzathoz fordultak segítségért.

A temetési segély olyan, szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátás, amelyet a települési önkormányzatok nyújthatnak a rászorultak részére. A temetési segélyt esetében a jogosultak körét, valamint az igénylés módját, azaz a temetési segély igénybevételének feltételeit a képviselő-testület önkormányzati rendeletben szabályozza. Köztemetésben senki nem részesült. A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány (a továbbiakban: igazolvány) állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. A közösségeknek fontos, lényeges szerepe van az életminőség javításában.

Közösségek alatt az emberek olyan összefüggő hálózatait értjük, amelyek a lakóhelyük (település, szomszédság), a napi tevékenységüket legnagyobb mértékben kitöltő elfoglaltságuk (oktatási

intézmények), munkájuk (munkahelyük), valamilyen életkori (idősek), demográfiai jellemzőik (nők), esetleg közös problémáikra közös válaszokat kereső (önsegítő csoportok) stb. dimenziók mentén „szerveződnek”.

Mágocs nagyon színes képet mutat civil és egyéb szakmai szervezetek területén. Az Önkormányzat folyamatosan támogatja civil és szakmai szervezeteket, tudatosan összefogja munkájukat, véleményeiket pedig érvényesíti és megjeleníteni az egyes programok megvalósítása során. Az önkormányzatnak kiemelten értékes a civil szervezetek munkája, mivel a benne résztvevő emberek kedv-telésből segítenek, tesznek hasznosat szűkebb környezetüknek, mind a közgazdasági, mind az eszmei haszna nagyon jelentős.

A Mágocs Kulturális Életéért Egyesület olyan civil egyesület, melyek éves programjai között szerepel a fiatalokért, a magyar és egyetemes kultúráért, helyi és tágabb értelemben vett hagyományainkért, a kisebbségért való tenni akarás.

A művelődési ház, fontos szereppel bír a település életében, az intézmények a lakosság sokféle igényének tesznek eleget. Szerepük alapján a lakosság széles részének nyújtják egyrészt a kultúra, különösen a társas, közösségi művelődés, másrészt a kulturált társas együttlét lehetőségét. Sportolási lehetőséget, családok számára kikapcsolódást, programokat nyújt, egyéb rendezvényeknek, sport-eseményeknek is helyszínül szolgál.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztán tartása biztosított. Az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek.

Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben ellátási szerződés útján gondoskodik.

Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi ön-kormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A Városi Könyvtár és Művelődési Központ által támogatott közművelődési szerveződések és programjaik

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közösségfejlesztés a népesség kötődését eredményezi és hozzájárul a tömeges érdektelenség visszaszorulásához, az egymásért, a város és környezet fejlesztéséért tenni akaró szellemiség terjedéséhez. Ugyanígy fontos a hátrányos helyzetűek, valamilyen okból korlátozott képességűek helyzetén is javító programok kidolgozása és megvalósítása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen két jelentős létszámú nemzetiség él. A 2011. évi népszámlálás során 220 Mágocsi lakos nyilatkozott német nemzetiséghez való kötődéséről és 197 fő vallotta magát a cigány nemzetiséghez tartozónak. Ez már előrelépés ahhoz képest, hogy 2001-ben még 88 magát cigány nemzetiségűnek valló, és 115, a német kulturális értékekhez, hagyományokhoz kötődő lakosa volt a városnak. Nyilvánvaló, hogy a csökkenő lakosság mellett nincs szó a nemzetiséghez tartozók számának ilyen jelentős arányú növekedéséről. Úgy tűnik, hogy az emberekben oldódik a nemzetiségi kötődésük megvallása terén tapasztalt vonakodás. Becslések, így a roma nemzetiségi önkormányzat véleménye szerint ez még nem a roma származásúak valós száma, számításaik szerint például a város lakosságának nagyjából 20 %-a tartozik a roma nemzetiséghez. Mind a roma, mind a német nemzetiség saját nemzetiségi önkormányzattal rendelkezik. A német nemzetiségi önkormányzat 1994. óta folyamatosan, a roma nemzetiségi önkormányzat pedig egy 2006-2010. közötti problémákkal teli időszakot kivéve működött a helyi nemzetiségi lakosság közéletének szervezése, a hagyományok őrzése érdekében, jó együttműködésben a város önkormányzatával.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság Magyaránnyú a munkanélküliség	Munkaadók érzékenyítése, álláskeresés koordinálása. Közfoglalkoztatás folyamatos működtetése Helyi/vonzáskörzetben lévő felnőtt képző programok felmérése, szervezése
Szocializációs problémák	Közösségi programokba való bevonás
A tartós munkanélküliek aránya folyamatosan emelkedik	Helyi/vonzáskörzetben lévő munkalehetőségek feltérképezése (fiatalok, romák, fogyatékkal élők elhelyezkedési lehetőségét kideríteni) helyi foglalkoztatási programok feltérképezése, szervezése, indítása
a rossz életvitel, beszűkült látásmód, a szegénység újratermelőik: a mélyszegénységben élők gyermekeinek nehéz kitörni, a szülői mintát elhagyni	Tudatos életpálya-építésre, kitörésre ösztönözni a gyermekeket
fásultság, beletörődés, passzivitás jellemzi a mélyszegénységben élőket, hiányzik a tudatosság, eltökéltség saját helyzetük változtatására	Tudatos életvitel, tervezés kialakítása érdekében szemléletformáló képzések

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

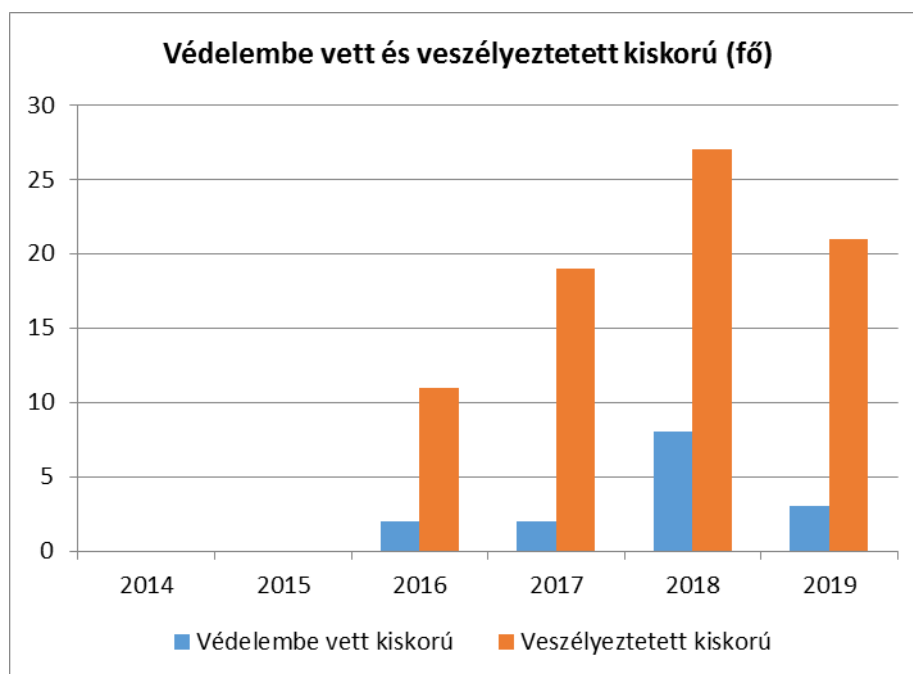
. Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti központ-feladata. 2016 január 1- től felállított családsegítő és gyermekjóléti központok feladata a gyermek védelembe vételének indítványozása a gyámhatóság felé. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés). A gyermekek védelmét szolgálják a pénzügyi és természetbeni ellátások, valamint a gyermekvédelmi szolgáltatások. A szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzügyi, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.
2016	2	11
2017	2	19
2018	8	27
2019	3	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok jellemző célcsoportja, a 18 év alatti gyermekek létszáma és aránya 2016 óta kissé nő

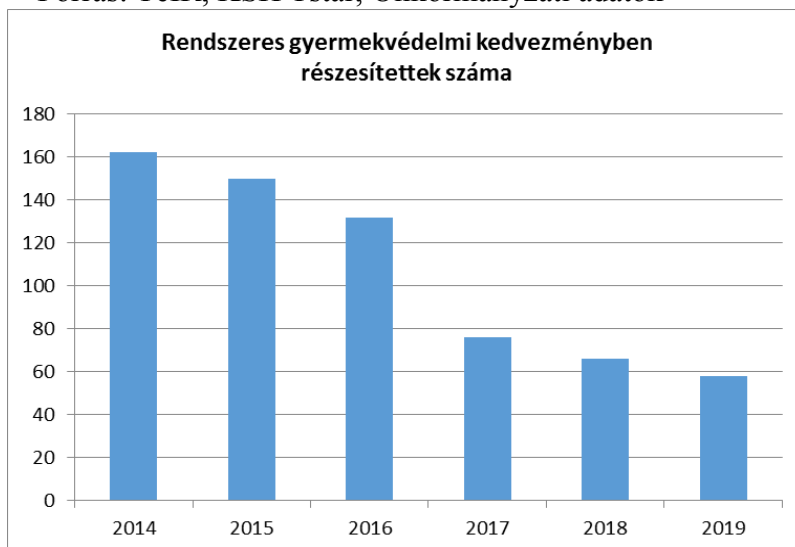
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2014	162,5

2015	150
2016	132
2017	76
2018	66
2019	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2014-ben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a szülők 162 gyermek után igényeltek. Csökkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, de azt megállapíthatjuk, hogy az érintett gyermek száma is jelentősen csökkent a vizsgált időszakban.

A védelembe vett gyermekek száma 2018 volt a legmagasabb, 2019 mindössze 3 gyermek került védelembe, amelyre igazolatlan iskolai mulasztás, szülői magatartásban, illetve a gyermek magatartásában rejlő okok miatt került sor.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet törvényekben rögzített definíciója változott. 2013. szeptember 1-jétől kezdődően hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony iskolai végzettség)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a

kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság)

- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekvédelmi célú ellátások közül kiemelt szerepet tölt be a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, amely többféle kedvezmény igénybe vételére jogosítja a szülőt, illetőleg a gyermeket. A gyermekvédelmi kedvezményre jogosult szülő bölcsődés, óvodás és 1-8. évfolyamos iskolás gyermeke után 100 %, középiskolás gyermekére pedig 50 % kedvezményre jogosult az étkezési térítési díj megfizetésekor. Ezen felül igénybe vehető jelentős kedvezmény még az ingyenes tankönyv-juttatás

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rá-szorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Esetükben a jellemző a szülők iskolázatlansága, amely egyben együtt jár a munkanélküliséggel, méghozzá tartós munkanélküliségükkel. Ezekben a családokban élő gyermekek kitörési esélyei csekélyek: már a mintaadás és a családi együttműködés is hiányzik a munka becsületének kialakítására, az egyéni teljesítmények elérésére, a tehetségek kibontakoztatására.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

- Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.
- A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.
- A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.
- Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek

számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

- A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.
- A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.
- Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, iskoláztatásában, valamint védelmet biztosít megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg. A helyi rendszer jellemzője továbbá, hogy a veszélyeztetettséget megelőzze. Ebben különös szerepe van a köznevelési, az egészségügyi, a szociális, a közművelődési intézményeknek és az abban dolgozó munkatársaknak.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	2	57
2015	2	61
2016	2	66
2017	2	71
2018	2	71
2019	2	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában a szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli

tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Víz napja, Föld napja, tömegsport.

A védőnők családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

d) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1	10	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	10	10	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

A veszélyeztetettségre vonatkozó összes jelzések száma nagy részük most is az igazolatlan hiányzásokról szól. Kissé emelkedett a rendőrségi jelzések száma.

A települési jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, civil szervezet részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. 2019. évig az önkormányzati fenntartású közoktatási intézményekben a gyermekvédelmi munkát gyermekvédelmi felelős látta el.

A gyermekek átmeneti gondozása: az átmeneti gondozás célja, hogy az átmenetileg rövid időre ellátatlanul maradó gyermekek lehetőleg ne kerüljenek a szakellátásba, valamint speciális segítséget nyújtson a szociálisan, mentálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek, gyermekeknek problémáik időben történő felismerésében, kezelésében.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyámhatóságokról, a gyermekvédelmi és gyám-ügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet, valamint Mágocs Város Önkormányzat Képviselő-testületének az egyes szociális ellátási formák szabályozásáról szóló 7/1997. (V.01.) önkormányzati rendelete szabályozza;
- gyermekjóléti alapellátások: A Mágocsi Szociális Gondozási Központ 2014. január 1-től látja el a feladatot, önálló szervezeti egységként működik, amely a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, végzi az

alapellátásos gondozást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában, elősegíti gyogyopedagógiai fejlesztéshez, pszichológus és jogi tanácsadáshoz, mediációhoz való hozzájutást, segítséget nyújt a kapcsolattartás kapcsolattartási ügyekben.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek napközbeni ellátása ingyenes, az Önkormányzat átvállalja, amely nagy segítséget jelent a családok számára.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, kapnak támogatást. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás. Az óvodában havonta átlagosan 70 gyermek, iskolában havonta átlagosan 118 gyerek étkezik. Étkezési kedvezményben 49 gyermek részesült 2019 ben. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt.

A szünidei étkeztetés 2016-tól új kötelező feladatként kell megszervezni a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 21/C. § szerinti szünidei gyermekétkeztetést. Mágocs Város Önkormányzata e feladatot a Szociális Gondozási Központ és Konyha intézménye útján látja el. A rászoruló gyermekek

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2014	82	n.a.	n.a.	182	12	24
2015	82	n.a.	n.a.	185	12	26
2016	82	n.a.	n.a.	159	2	24
2017	82	55	14	152	n.a.	26
2018	86	48	14	137	n.a.	39
2019	74	49	19	143	n.a.	30

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	na
Hány településről járnak be a gyermekek	3	n.a.
Óvodai férőhelyek száma	104	n.a.
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	4	n.a.
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00-17.00	n.a.
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.01-08-31.	n.a.
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	6	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda Mágocs szívében csendes, biztonságos, nyugodt környezetben található. Tágas, árnyékos, korszerű – folyamatosan bővülő – játékokkal felszerelt udvar, kedvenc játszóhelye óvodásoknak.

Jelenleg négy csoportszobában 87 gyermeket fogadunk. Jelenleg Alsómocsoládról, Mekényesről, Nagyhajmásról járnak be a gyerekek. A gyerekekkel csoportonként 2 fő óvodapedagógus foglalkozik, akiknek munkáját egy fő dajka segíti. Az étkezések lebonyolításában a melegítő konyhában dolgozó 1 fő konyhai személyzet segít.

2019-ben fejeződött be az a nagyszabású beruházás mely a **TOP-1.4.1-15-BA1 - A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével Bölcsőde kialakítás és óvoda fejlesztés Mágocs városában című pályázat keretén belül valósult meg**

A beruházás, Mágocs városában a foglalkoztatás, és életminőség javítását szolgáló bölcsődei kapacitás hiánymegszüntetésre irányult, egy az óvodai épülethez hozzáépítendő bölcsődei szárny és a hozzá tartozó eszköz beszerzés megvalósításával, valamint, hogy az óvodai épületrész felújításával, és eszköz beszerzéssel az óvodai ellátás minőségi fejlesztése valósult meg.

A beruházás elősegítette, hogy a 3 évalatti gyermekeket nevelő szülők munkaerőpiacra történő visszatérése, ezáltal a foglalkoztatás növelése, valamint a magasabb minőségű óvodai ellátáshoz való jobb hozzáférés.

A programmal biztosítva lett Mágocs városában bölcsődei ellátása, a Bokréta óvoda épületéhez épített szárnyban egy 14 kisgyermeket fogadó csoportszoba kialakításával, 3 munkahely teremtésével, valamint, hogy az óvodai épületrész felújításával, és eszköz beszerzéssel az óvodai ellátás minőségi fejlesztése valósulhatott meg.

A projekt az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva a hozzáférhetőség területi különbségei csökkentésével, különösen ebben a fejlesztendő járásban, és hogy a hátrányos helyzetű lakosok számára is hozzáférhetővé váljanak a munkaerő piacra való visszatérést elősegítő intézmények (jelen esetben a bölcsőde) valamint, hogy megteremtésre került az egészséges környezet és a hatékony nevelés feltételei.

Jelentős a roma családból származó gyermekek aránya. A hátrányos helyzetű gyermekek jelentős száma is azt indokolja, hogy a szocializáció elsődleges színterének, a bölcsődének és az óvodának olyan körülményeket kell biztosítania, amelyeket a család nem tud. A tisztálkodási, étkezési egészség megőrzési szokások kialakítása a családok nagy részében nem a megfelelő normák szerint zajlik. Ilyen körülmények között a bölcsőde, az óvoda és az intézmény fenntartójának a felelőssége különösen nagy abban, hogy a 21. századnak megfelelő higiéniai, életmódbeli szokások kialakításához szükséges feltételeket biztosítsa.

A Mágocsi Bokréta Óvodát 1912-ben alapították, és 2013. 09.01-től működik egységes óvoda-bölcsődei csoport a három óvodai csoport mellett. Az óvoda-bölcsődei csoport létrehozását a bölcsődés korú gyermekek nagylétszáma, és a bölcsőde hiánya indokolta.

A kezdetektől népszerű óvoda-bölcsődei csoportban elhelyezett 5 bölcsődés korúnál lényegesen több gyermekelhelyezésére volt azonban igény.

A Bokréta Óvoda, és Óvoda- Bölcsőde intézmény felvételi körzete Mágocson kívül Nagyhajmás, Mekényes, és Alsómocsolád községekre terjed ki. Az óvoda kapacitása 104 férőhely, mely jelenleg 81%-os kihasználtsággal működik, így kapacitás hiány miatt nem került senki elutasításra.

. Az óvodában 4 csoport működik, amelyből egy csoport egy óvodai-bölcsődei csoport, ahol 5 gyermek 3 év alatti, és 15 gyermek 3 év feletti. Mindegyik csoport integrált, tehát a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelése együtt folyik a többi gyermekkel.

A 2015.évi statisztikai adatok szerint az óvodába járó gyermek 11%-a hátrányos helyzetű (HH) és 26,5%-a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH). A beruházással érintett intézményben 4% a sajátos nevelésű igényű (SNI) gyermekek aránya. Jelentős a roma családból származó gyermekek aránya. A hátrányos helyzetű gyermekek jelentős száma is azt indokolja, hogy a szocializáció elsődleges színterének, a bölcsődének és az óvodának olyan körülményeket kell biztosítania, amelyeket a család nem tud. A tisztálkodási, étkezési egészség megőrzési szokások kialakítása a családok nagy részében nem a megfelelő normák szerint zajlik. Ilyen körülmények között a bölcsőde, az óvoda és az intézmény fenntartójának a felelőssége különösen nagy abban, hogy a 21.

száznak megfelelő higiéniai, életmódbeli szokások kialakításához szükséges feltételeket biztosítsa. Az óvodában 8 fő óvodapedagógus dolgozik, melyből 4 fő szakvizsgázott pedagógus, 3 fő német nemzetiségű pedagógusi végzettséggel is rendelkezik, és 3 fő fejlesztő pedagógusi továbbképzésen vett és vesz részt folyamatosan. Az óvónők munkáját 4 fő dajka, 1 fő pedagógiai asszisztens és 1 fő kisgyermek gondozó segíti.

FENNTARTÁS: A Bokréta óvoda fenntartója a Mágocsi, Mekényesi, Alsómocsoládi és a Nagyhajmási önkormányzat. A fenntartó célja, hogy ne csak az óvodáskorú, hanem a bölcsődés korú gyermekek számára is lehetőséget biztosítson a napközbeni ellátásra, valamint, hogy magas színvonalú nevelési munkával támogassa a lakosságot.

A projekt keretében felújításra került óvoda-bölcsődei intézmény fenntartója a Mágocs Város Önkormányzata, Alsómocsolád Község Önkormányzata, Mekényes Község Önkormányzat, és Nagyhajmás Községi Önkormányzat által, a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak megfelelően létrehozott Mágocsi Óvodafenntartó Társulás.

a jelenlegi és a bölcsődébe felvételre kerülő 3 fő dolgozó tapasztalata biztosítja, akik eddig is és a jövőben is rendszeresen vesznek részt szakmai konferenciákon, továbbképzéseken. A beruházás jó hatást vált ki, tekintettel arra, hogy a projekt eredményeként a szülők megfelelően el tudják helyezni még bölcsődés korú gyermekeiket, így hamarabb vissza tudnak térni a munkahelyükre, ami javítja a település munkaerő-piaci helyzetét, javítja a foglalkoztatást. Továbbá, a foglalkoztatás növelésének elősegítése hozzájárul egy versenyképesebb mikroközösség kialakításához, annak fenntartható fejlődéséhez is.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	n.a.	4	104	1	83	0
2015	64	4	104	1	72	0
2016	63	4	104	1	80	0
2017	69	4	104	1	86	0
2018	76	4	104	1	80	0
2019	75	4	104	1	77	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az iskola épülete 25 éve áll, de ma is korszerűnek mondható. A 15 osztálytermen valamint jól felszerelt fizikai-kémiai előadó, technikai-, számítástechnikai terem, tornaterem található. Az önálló iskolai konyhában 400 emberre főznek, amihez egy tágas ebédlő tartozik. A gyógytestnevelésre és fejlesztésre szoruló tanulókat külön termekben foglalkoztatják. A tágas udvarunk tavasztól ősziig gyönyörű, ez az itteni lelkes technikai dolgozók munkájának eredménye. Az iskolában első osztálytól kezdve német nemzetiségi nyelvoktatás folyik, heti 5 órában. Sikeres németországi iskolakapcsolattal rendelkeznek. A Mágocsi Német Nemzetiségi Egyesülettel és a

Német Nemzetiségi Önkormányzattal szoros kapcsolatot ápol az iskola vezetése, amiből az érdeklődő tanulók sokat profitálnak.

A számítástechnikai oktatás az ötödik osztálytól kezdve, órarendbe építve folyik. Matematikából, magyarból és német tantárgyból a nagy létszámú osztályokban csoportbontásban folyik a tanítás.

Ez a tehetséggondozást és felzárkóztatást egyszerre szolgálja.

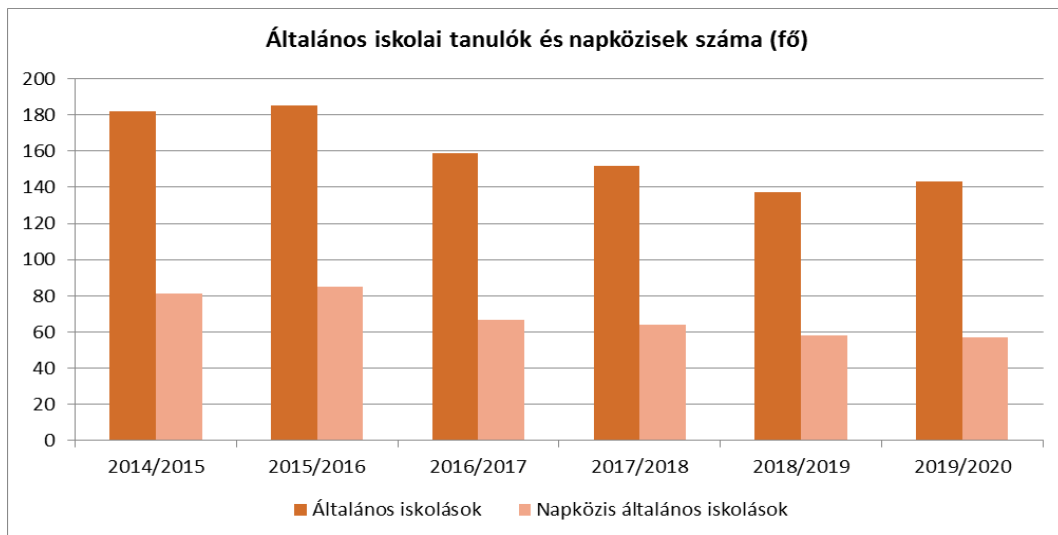
TOP-3.2.1-15-BA1 - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Mágocs – Hegyháti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola energetikai korszerűsítése a káros-anyag kibocsátás csökkentése céljából című pályázat tette lehetővé hogy az Önkormányzat tulajdonában lévő Hegyháti Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fejlesztésének célja a hatékonyabb energiahasználat és racionálisabb energiagazdálkodás elősegítése. Konkrét cél az épület hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségek csökkentése utólagos hőszigeteléssel, külső nyílászárók részleges cseréjével, gépészeti korszerűsítéssel és napelemek elhelyezésével. Ezen fejlesztések eredményeképpen az energia felhasználás csökkenés és költség megtakarítás várható. Az energiahordozó-költség csökkenésből adódóan jelentős károsanyag kibocsátás csökkenés is prognosztizálható

A projekt keretein belül történő korszerű beruházások nagy mértékben csökkentik az iskola eddigi energiafelhasználását. A korszerű nyílászárók és a napelemes rendszer segítségével az intézmény fenntartási költsége jelentős költségmegtakarítást eredményez. A projektben napelemes rendszer kiépítése valósul meg, mely elősegíti az energiabiztonság növekedését. Mágocs Város

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
				fő	%
2014/2015	84	98	182	81	44,51%
2015/2016	91	94	185	85	45,95%
2016/2017	72	87	159	67	42,14%
2017/2018	64	88	152	64	42,11%
2018/2019	58	79	137	58	42,34%
2019/2020	57	86	143	57	39,86%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

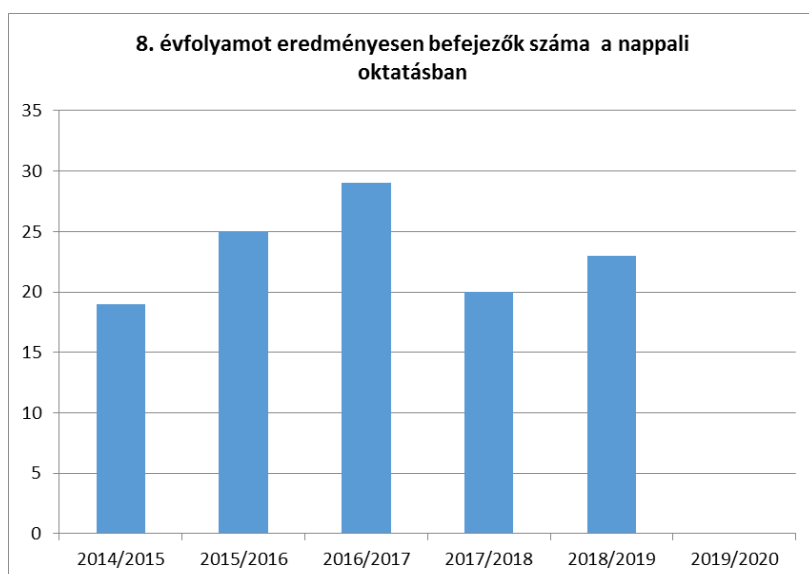
Az általános iskolai tanulók létszáma évről- évre csökken. Nem csak a csökkenő gyermeklétszám miatt, hanem évek óta a környező települések iskoláiba viszik tanulni a szülők a gyerekeket.

A szabadidő eltöltésének egyik preferált területe a sport, amely széles skálán mozog az iskolában. Az atlétika, a kézilabda stb. mellett kiemelkedőek a fociban elért eredmények. Fegyelemre, együttműködésre, a kudarcok elviselésére, a sikerek feldolgozására nevelik a sokszor magatartási problémákkal küzdő tanulóinkat.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2014/2015	19
2015/2016	25
2016/2017	29
2017/2018	20
2018/2019	23
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

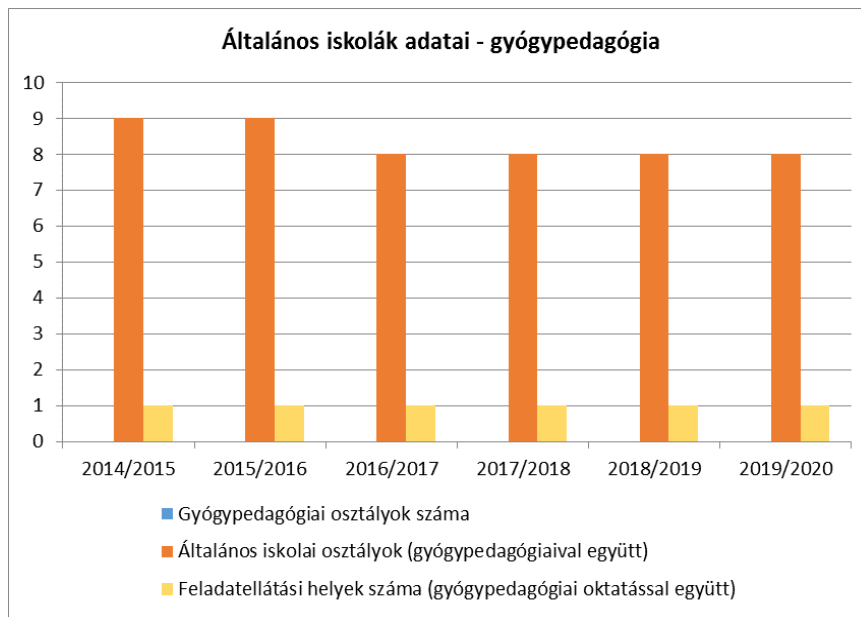
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2014/2015	0	9	1
2015/2016	0	9	1
2016/2017	0	8	1
2017/2018	0	8	1
2018/2019	0	8	1
2019/2020	0	8	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A segítő munka aktív részesei a Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Valamennyi óvoda infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédiai foglalkoztató és tornaterem valamennyi óvodában van, dolgozik fejlesztő pedagógus is az óvodában.

fejlesztő pedagógusok, a logopédusok és a nevelési tanácsadó pszichológusai is. Prevenációs céllal, és a feltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési és gyermekjóléti intézményekben a segítő szakemberek: intézményi pszichológus, védőnő, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi felelős, szabadidő-szervező. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásuk megelőzése területén éppúgy, mint a drogvenciót, egészségnevelést illetően.

A művészeti nevelés a tanórákon kívül a zeneiskolában és a táncoktatás területén valósul meg.

A Diákönkormányzat programjai a diákok mindennapi életét színesítik (színház, diszkó, korszolyázás stb.).

Iskolánk szoros kapcsolatot tart fenn: a helyi önkormányzattal, az óvodákkal, a helyi RNÖ vezetőjével, a Gyermekjóléti Szolgálattal és a szülői munkaközösséggel.

Iskolapszichológus, logopédus és tapasztalt gyógypedagógusok segítik az iskolai munkát.

A Hit mellett a kereszténység másik két fontos szavát is magunkénak érezzük. A REMÉNY-t, hogy megvalósul Széchenyi István elképzelése: „Egy nemzet ereje, a kiművelt emberfők sokaságában rejlik”. A SZERETET-et, ami a munkánk során erőt, kitartást ad ehhez a sokszor áldozatos munkához

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A 2010. -2012. év közötti Országos kompetenciamérések a 6., 8. évfolyamos tanulók teljes körében mérték a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. Az eredmények azt mutatják, hogy a mágocsi oktatási intézményeibe járó tanulók az egyes vizsgált évfolyamokon összességében alul teljesítettek az országos átlagnál mindkét kompetenciaterületen. A 2013-2014-es adatok szerint 6. és 8. évfolyamos tanulók matematika és szövegértési képességek tekintetében az országos átlag alatt teljesítettek.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar és mást alkalmaznak a köznevelési intézmények.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A jelzőrendszer hatékonyságának a növelése	Rendszeres szakmai találkozók szervezése
Minden gyermek megfelelő étkeztetésének a biztosítása	Kiemelten fontos az óvodás-és iskoláskorú gyerekek esetében az egészséges étkeztetés biztosítása a helyi nyersanyagok felhasználásával.
a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges egészséges életmódra nevelést gyakran nem kapják meg a családban a gyerekek	a gyermekek, tanulók egészséges táplálkozással kapcsolatos ismereteinek bővítése, egészségkultúrájuk fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

A nemek szerinti összetétel a megyei és országos mutatókhoz hasonlóan alakul Mágocson is, azaz a társadalomban a nők aránya magasabb, mint a férfiaké, 52%. (2. számú táblázat)

Gyermekkorban és a 18 év alatti lakosság esetében a nemek összetételében a férfiak magasabb aránya a jellemző, ez az eltérés azonban csekély. E korosztályban a nők aránya 49%. Jelentős eltérés a következő életszakaszokban sem mutatkozik. Több éves tendencia, hogy a településen élő nők, többen vannak 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek, mint a férfiak.

A nők szempontjából jelentős veszteség a 2002 év végén volt, mikor a település központjában üzemelő varroda bezárt. Ezzel közel 100 munkahely szűnt meg.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. A városban található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor.

A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem szolgáltatott adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

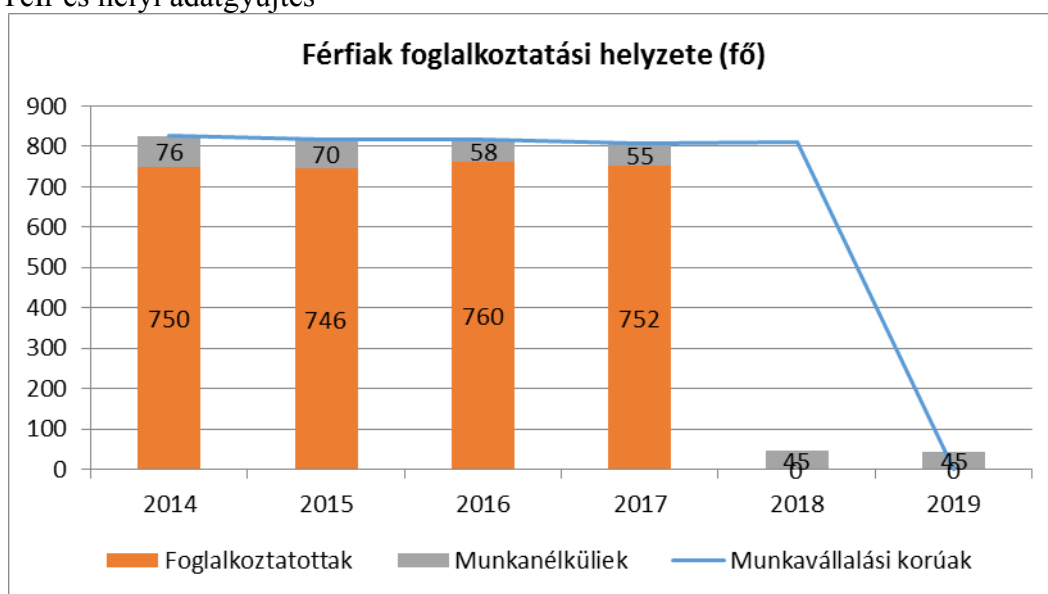
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok jelentős részében a nők a családfenntartók. Abban az esetben, ha a nők állás-keresők, a család helyzete is megrendülhet, a család segítségre szorul.

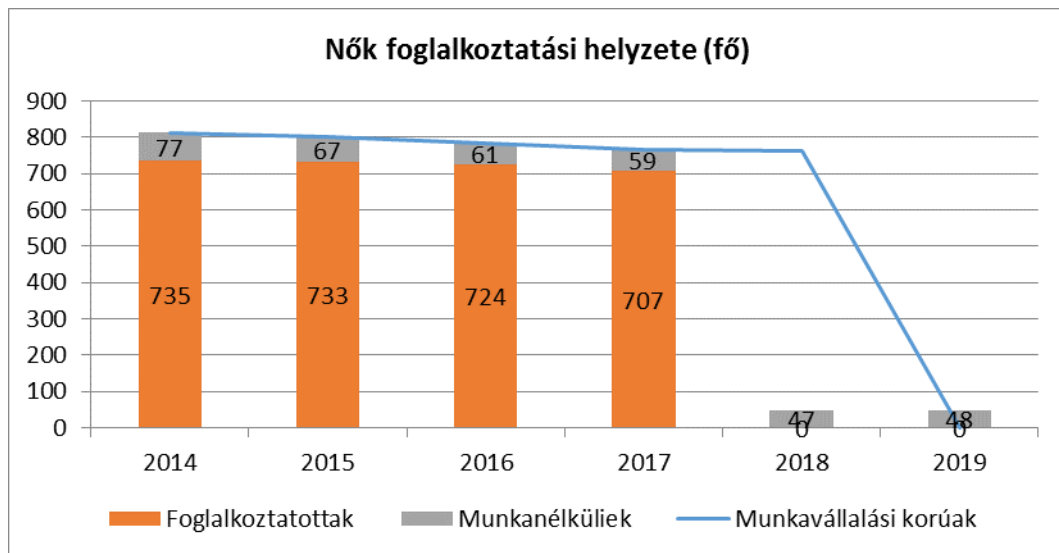
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	826	812	750	735	76	77
2015	816	800	746	733	70	67
2016	818	784	760	724	58	61
2017	807	766	752	707	55	59
2018	810	763	n.a.	n.a.	45	47
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	45	48

Forrás: TeIrr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programokat szervezünk, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei szűkösek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. Mágocson e tekintetben az alábbi szolgáltatások vehetők figyelembe. A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A településen 1 bölcsődei csoport indult 2019 szeptemberében 10 férőhellyel. Az előzetes felmérések alapján nagy igény van a bölcsődei csoportra.

A GYES utáni visszatérést nehezíti a bölcsődei férőhelyek korlátozottsága, a vidéki munkavállalást az óvodai nyitva tartás korlátozottsága.

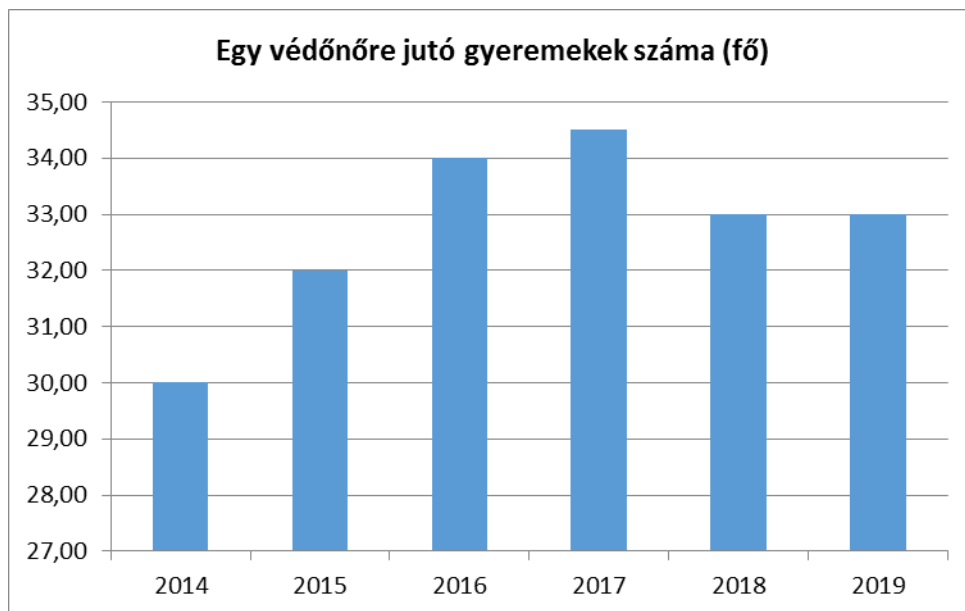
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	2	56	30,00
2015	2	60	32,00
2016	2	64	34,00
2017	2	68	34,50
2018	2	69	33,00
2019	2	66	33,00

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A születések számában évek óta csökkenés tapasztalható, kivéve a 2018-as évet. A jelenség mögött a gyermekvállalás idősebb korban való áttolódása is állhat. Okkal feltételezhető, hogy az utóbbi években társadalmi szinten változott a gyermekvállalási attitűd

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások – anyaothton, családok átmeneti otthona - közvetítése a családsegítő szolgálat által történik. Hiányzik a járásban a krízishelyzetben levő nők és családok azonnali megsegítését szolgáló szolgáltatások közül az anyaothton, illetve a családok átmeneti otthona (CSÁO). Ezeket a szolgáltatásokat lehetne járási szinten is biztosítani, nagy igény lenne rá a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó szakemberek véleménye és tapasztalatai alapján.

A legközelebbi Családok Átmeneti Otthona Dombóváron van, krízishelyzetben azonnal elhelyezést tudnak nyújtani a rászorulóknak.

Szakmai tapasztalataik alapján az utóbbi évek gazdasági és társadalmi folyamatai nem kedveztek az eredmények elérésében. Az anyagi problémák, a tartós munkanélküliség jellemző a klienseikre, az átmeneti ellátás gyakran életformává válik, azaz a családok, a gondozási idő leteltével nem kerülnek ki a rendszerből, hanem egy másik Családok Átmeneti Otthona lakói lesznek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzati képviselő-testületünk 7 tagjából 3 nő, azonban közülük került ki a város polgármestere. Az önkormányzati bizottságok két nem képviselő tagja egyaránt nő. Az önkormányzati fenntartású intézményekben / Tündérekért Óvoda és Bölcsődé , a Szociális Gondozási Központ és Konyha intézmények vezetői posztját nők töltik be. Megállapítható, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a

munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körökben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A TGYAS, GYED, GYET, GYES-ről való visszatérés a munkaerőpiacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktus...	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
részmunkaidős foglalkoztatás iránti igény, amely segíthetné a gyermeknevelés és a munkavállalás összehangolását, a friss nyugdíjas nők nyugdíj melletti aktivitását	Családbarát Vállalkozás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai tendenciák és a megélhetési viszonyok arra hívják fel figyelmünket, hogy a társadalom számára komoly kihívás, hogy miképpen kezelje az idősödés problémáját. A társadalmi szerepek közötti differenciálódás, a jövedelemmólló egyre erőteljesebb kinyílása, a munkanélküliség magas aránya és a munkajövedelmek reálértékének csökkenése növeli a szociális támogatásra szorulókat számát.

A mai magyar társadalomban jelentős többlet terhet ró egy családra, ha idős beteg hozzátartozójáról gondoskodni kell. A havi biztos munkabért nem pótolja semmilyen ápolásból származó jövedelem, valamint a munkaerőpiacra visszajutás esélye is igen csekély azok számára, akik akár több évet ápolják idős szerettüket. A jelenlegi idős korosztály emlékszik még, mikor a többgenerációs háztartás volt jellemző társadalmunkra, a nők szerepe a gyermek nevelése, a ház körüli munka elvégzése és az idős hozzátartozók ápolása-gondozása volt. Nehéz elfogadni a megváltozott helyzetet, hiszen mára a nők helyzete megváltozott, a család mellett nagy szerepe van a munkavállalásnak.

A népesség öregedésével járó társadalmi demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévet, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A jövőben az idős emberek az európai népesség növekvő részarányát fogják képezni. Ezt a hatást csak fokozza, hogy az orvostudomány fejlődésével, növekszik a várható élettartam is. Ez a tendencia óriási hatást gyakorol Európa egész társadalmára.

Ennek a változásnak számos közegészségügyi és szociális vonatkozása van már jelenleg is. Az idős emberek társadalmi réteghelyzetének szerkezete az elkövetkező években, évtizedekben feltehetően sokat változik majd. Ez részben az iskolázottság, a kulturális szint növekedésének, az igények modernizálódásának lesz a következménye.

Ennek megfelelően az idősök életminőségének javítását célzó társadalmi programok a szociális segítség feladatai mellett újszerű kihívásokkal is szembe találják majd magukat. Demográfiai előrejelzések szerint valamennyi időskorú csoport aránya növekedni fog, de a legidősebbek, azon belül pedig a nők részaránya emelkedik legintenzívebben. A nemek aránya fokozatosan a nők felé tolódott el: 1980-ban ezer férfira 1064, 2001-ben 1102, 2005-ben 1107 nő jutott. Fontos körülmény,

hogy a nők várható átlagos élettartama hosszabb, halandósága alacsonyabb, mint a férfiaké. Ennek következtében nőtöbbség a 40 évesnél-idősebbeknél alakul ki, és a kor előre haladtával növekszik.

A mágocsi demográfiai adatokból jól kitűnik, hogy a település az előregedő korfájú települések közé tartozik, a lakosság 25 %-a a 60 évnél idősebb korosztályhoz tartozik. Jellemző, hogy egyre több az olyan háztartások száma, melyben csak idős emberek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye, hogy az illető egyszemélyes háztartást tart fenn. Általánosnak mondható, hogy az idős emberek ameddig csak el tudják látni magukat – még a megözyvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal – megpróbálnak önállóan élni. Ragaszkodnak a több évtizede megszokott lakókörnyezetükhöz, biztonságban érzik magukat abban a közegben ahol régóta élnek. Ennek hatására megnő a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény, ami jelentős kihívás elé állítja a települési önkormányzatot.

Az idős korban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

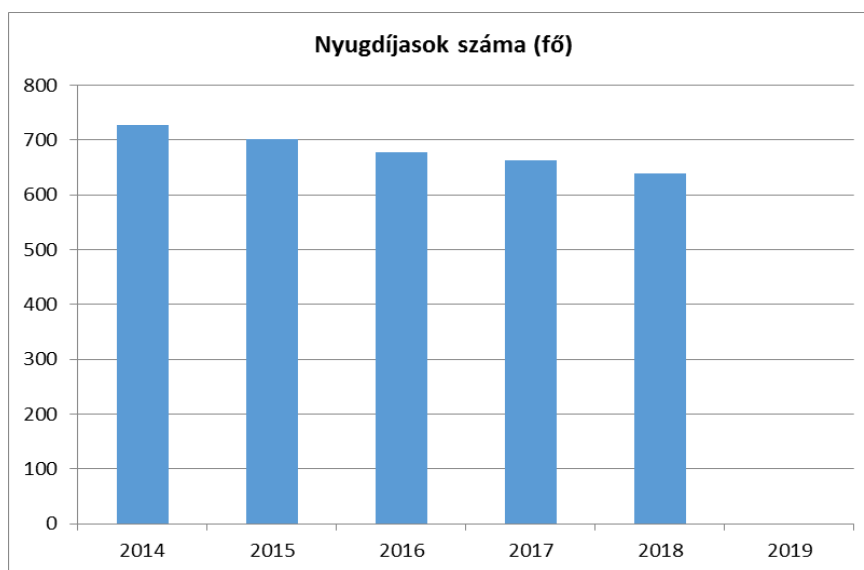
- Az idős emberek aktív életformáját célzó általános európai elvek:
  - egész életen át tartó tanulás
  - hatékony munkaerő-piaci politika
  - egészséges és biztonságos munkakörülmények megteremtése
  - flexibilis munkavégzés lehetőségének megteremtése
  - a szociális partnerek közötti együttműködés erősítése.
- A fogyatékos-ügy és az idős ügy összekapcsolása indokolt–bár természetesen ennek vannak vitatható része(i)–, mert a fogyatékos emberek iránti érdeklődés, elfogadás vagy befogadás és figyelem, csak akkor emelhető a társadalmi érdeklődés középpontjába, ha az emberek egyre nagyobb része látja be, hogy ő maga személyesen is érintetté válhat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	300	427	727
2015	278	423	701
2016	270	407	677

2017	256	407	663
2018	239	400	639
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivéve, ha speciális tudással rendelkeznek. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Önkormányzatunkhoz ezzel kapcsolatban panasz, bejelentés nem érkezett. A KSH-nál úgy látják, növelheti a társadalmi feszültséget az is, hogy az egyre idősebb, de a rájuk irányadó öregségnyugdíj-korhatárt még el nem ért állásvesztők – éppen életkoruk miatt – az átlagosnál jóval nehezebben, vagy egyáltalán nem tudnak újra munkához jutni. A munka nélkül töltött évek nemcsak a mindennapi megélhetésért való kilátástalan küzdelmet jelentik, de egyben negatívan hatnak a majdani nyugdíj összegére is, illetve a kieső évek miatt a nyugdíjba vonulás lehetősége is egyre későbbre tolódhat.

A nyugdíjba vonulás "késleltetésének" megítélése – tisztán munkaerő-piaci szempontból – ellentmondásos. Az idősebb generációk benntartása a munkaerőpiacon csökkentheti ugyan a nyugdíjalapokra nehezedő pénzügyi nyomást, viszont a gazdasági stagnálás körülményei között jelentős mértékben gátolhatja a fiatalok munkához jutását, így azt is, hogy ők járulékbefizetővé váljanak. A nyugdíjkorhatárhoz közelítő, vagy azt éppen elérő korosztályok ráadásul igen nagy létszámúak (az ún. Ratkó-generáció), ami még inkább nehezíti.

A szociális törvény értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a jelen-leg a járási hivatal állapítja meg.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2014	4,2
2015	3,24
2016	4,5
2017	4,32
2018	3,8
2019	3,8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Egy társadalom fontos értékmérője, hogyan bánik az idősokkal. Az öregedés az élet természetes velejárója és nem betegség, még ha növeli is számos betegség kialakulásának kockázatát.

A népesség öregedésével járó társadalmi demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévet, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A jövőben az idős emberek az európai népesség növekvő részarányát fogják képezni. Ezt a hatást csak fokozza, hogy az orvostudomány fejlődésével, növekszik a várható élettartam is. Ez a tendencia óriási hatást gyakorol Európa egész társadalmára. Ennek a változásnak számos közegészségügyi és szociális vonatkozása van már jelenleg is. Az idős emberek társadalmi réteg-helyzetének szerkezete az elkövetkező években, évtizedekben feltehetően sokat változik.

Az életminőség összetevői:

- egészségi állapot
- mindennapi aktivitás életmód

- jövedelem

A tevékeny idősor azt jelenti, hogy a kor előrehaladtával az emberek a társadalom teljes értékű tagjaként, jó egészségi állapotban, a munkával megelégedve, a mindennapi élet feladatait önállóan ellátva töltik az időskort, és aktív szerepet játszanak a társadalomban. Az életkoruktól függetlenül részt vehetnek a társadalomban, és jobb életszínvonalon élhetnek. A kihívás tétje az, hogy az előrehaladott kor ellenére a bennük rejlő számos lehetőséget sikerül-e gyümölcsöztetni. Ez főként három területet érint.

Foglalkoztatás – ahogy nő a várható élettartam Európában, úgy nő a nyugdíjkorhatár is. Sokan azonban attól tartanak, hogy nem lesznek képesek munkahelyüket megtartani, vagy másik állást találni annyi ideig, ameddig az a tisztességes nyugdíj eléréséhez szükséges lenne. Jobb lehetőségeket kell biztosítani a munkaerő-piacon az idősebb munkavállalók számára.

Társadalmi szerepvállalás – a nyugdíjba vonulás nem jelenti azt, hogy valaki hasznavetelenné válik. Az idősebbek támaszként szolgálhatnak a társadalomban más személyek számára, általában saját szüleik, házastársuk vagy unokáik ellátásában segítenek, és ezt hajlamosak vagyunk elfelejteni. Az önkéntesként való szereplésükről is gyakran megfeledkezünk. A cél az, hogy nagyobb elismertséget szerezzen az idősebbek társadalomban betöltött szerepének, és kedvezőbb feltételeket teremtsen a számukra.

Önálló életvitel – Az időskorral együtt jár az egészségi állapot romlása, a leépülés ellen azonban sok minden tehető. A környezetünkön tett apró változtatások jelentős különbséget jelenthetnek a különböző egészségkárosodással és fogyatékossgal küszködők számára. A tevékeny idősor azt is jelenti, hogy az idősödő személyek lehetőséget kapnak arra, hogy továbbra is – és amilyen sokáig csak lehet – kezükben tartsák saját életüket. Nincs adat arról, hogy a veszélyeztetett korcsoportból (80 éven felüliek) hány fő él egyedül, egyszemélyes háztartásban.

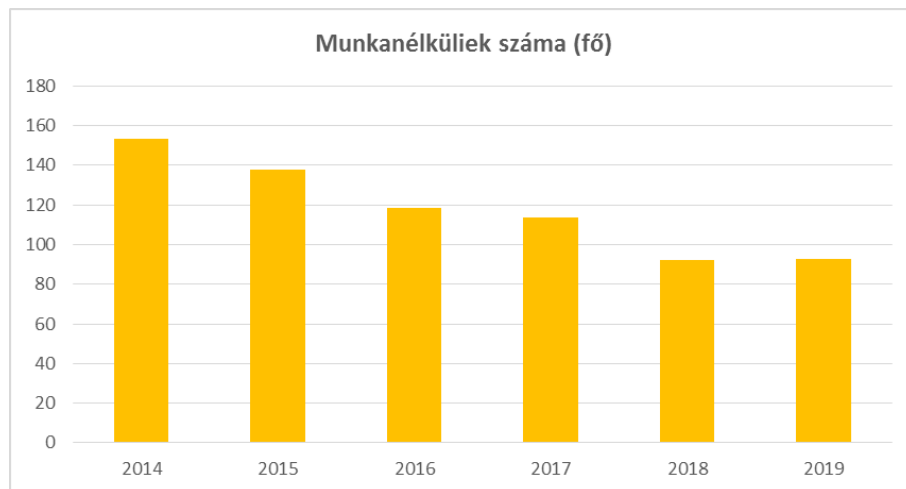
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	153	22	15%	0	n.a.	-
2015	138	27	20%	0	n.a.	-
2016	118	24	20%	0	n.a.	-
2017	114	29	26%	0	n.a.	-

2018	92	29	32%	0	n.a.	-
2019	93	33	35%	0	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közsolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi közsolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része minden állampolgár részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. A szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít.

Településünkön az intézményesített idős gondozásnak évtizedes hagyományai vannak. Az intézmény Öregek Napközi Otthonaként 1977. október 17-én 20 fő nappali ellátásával kezdte meg működését. Az otthonukban élő rászorultak ellátását egy gondozónő látta el. 1983-ban 15 férőhelyes szállást nyújtó klub kezdte meg működését már „Hetes” rendszerben, mely azt jelentette, hogy a hét közben éjszakai bentlakást is biztosított a bejárók részére. 1989-ben ennek a továbbfejlesztésével valósulhatott meg az Idősek Házának átadása, melyben 11 lakás került kialakításra. Egy-egy lakrészhez szoba, vizesblokk és melegítőkonyha tartozott. Az idős emberek ragaszkodnak falujukhoz, környezetükhöz, családjuk közelségéhez, így már az átadás pillanatában kevésnek bizonyultak a lakások. Kedveltté vált számukra ez az ellátási forma, mert állandó felügyeletet, ápolást biztosítottak a gondozónők, ez biztonságérzetüket fokozta. Saját lakrészét mindenki a megszokott bútoraival, kedvenc tárgyaival rendezhette be, így intézeti keretek között, de mégis mindenki megőrizhette függetlenségét és szabadságát. A törvényalkotók az ellátáshoz tartozó normatívát jelentősen lecsökkentették, mellyel ellehetetlenítették volna az intézmény további

finanszírozását. Lehetővé tették az intézményben az emelt szintű lakószobák átminősítését, így az intézményben jelenleg alapszintű férőhely található.

1997. december 21-én kerültek átadásra az emeleti lakrészek, ahol 6 szoba lett kialakítva és lehetővé vált házaspárok számára is, hogy lakrészt vásárolhassanak. Ekkorra az intézmény befogadó képessége elérte a 35 főt, mely a mai napig nem változott.

Demens betegek ellátását 2006. január 1-től biztosítja az intézmény a lakók részére.

A Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás keretében a Szociális Gondozási Központ 2006. augusztus 1-től kiépítette a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást (Megmentő Kht.) és 500-550 fő számára 24 órás felügyeletet biztosított. 2009. január 1-től a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, majd február 1-től a házi segítségnyújtás feladat ellátása is átkerül a Sásdi Többcélú Kistérségi Társuláshoz. 2009-ben megkezdődik az intézmény teljes akadálymentesítése.¹³

38 millió forint támogatásból a régen várt lift is megvalósításra került, így az intézmény ugyanebben az évben megkapta a végleges működési engedélyét. Jelenlegi formáját 2010. év végén nyerte el, 13 millió forintból megtörtént a Gondozási Központban a nyílászárók cseréje, a tető felújítása, az épület szigetelése, valamint egy konyhai páraelszívó berendezés kiépítése.

Az intézmény általános céljai:

- A rászoruló emberek számára - szükségleteikhez igazodó – segítségnyújtás.
- Valós szükségleteken alapuló, célzott és differenciált ellátások biztosítása.
- A veszélyeztetett személyek feltérképezése, problémáik hatékony megoldása.
- A szakmai egységek munkájának összehangolása, koordinálása.
- A szolgáltatások minőségének, színvonalának és hatékonyságának folyamatos fejlesztése.
- Szükséglet orientált szociális védőháló kialakítása, az ellátások egymásra építése, az átjárhatóság biztosítása.

A fentiekén túl a Gondozási Központ:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság körében felmerülő gondozási igényeket,
- javaslatot tesz egyes új gondozási módszerek alkalmazására, a meglévő szociális ellátások fejlesztésére
- kezdeményezi az önkormányzatnál új ellátások bevezetését, a működő ellátások szükség szerinti átalakítását

- együttműködik a háziorvosi szolgálattal, körzeti védőnővel, otthonápoló szolgálattal, továbbá más személyes gondoskodást nyújtó szociális intézménnyel, egészségügyi intézménnyel
- igény esetén tájékoztatást nyújt a szociális ellátások biztosításának feltételeiről az igénybevevő részére
- segíti a támogató, önszervező csoportok szervezését, működését
- segítséget nyújt az ellátást igénybevevőknek hivatalos ügyeik intézéséhez

A Mágocsi Idősek Otthonában a férőhelyre várakozók száma évről- évre növekszik. Jelenleg 60 fő várakozik idősek otthona elhelyezésre.

Alapszolgáltatások:

A 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról célja, hogy az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújtson a saját otthonukban az önálló életvitelük fenntartásában azoknak a szociálisan rászorulóknak, akik egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában egyedül nem képesek boldogulni.

Szakosított ellátások:

Azokról a szociálisan rászorult személyekről kell gondoskodni, akiknek az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

A Szociális Gondozási Központ 150 adagos saját konyhával rendelkezik. Az étkeztetést igénybevevők szükségleteinek megfelelően, megszervezhető kiszolgálással egyidejű helyben fogyasztással, elvitelének lehetővé tételével, lakásra kiszállítással oldották meg. Az étkezés keretében főétkezésként legalább napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani. A térítési díj az igénybevevő jövedelme alapján kerül megállapításra.

Az Idősek Klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak, illetve 18. életévet betöltött, egészségi állapota miatt támogatásra szoruló személy napközbeni ellátására, gondozására szolgál.

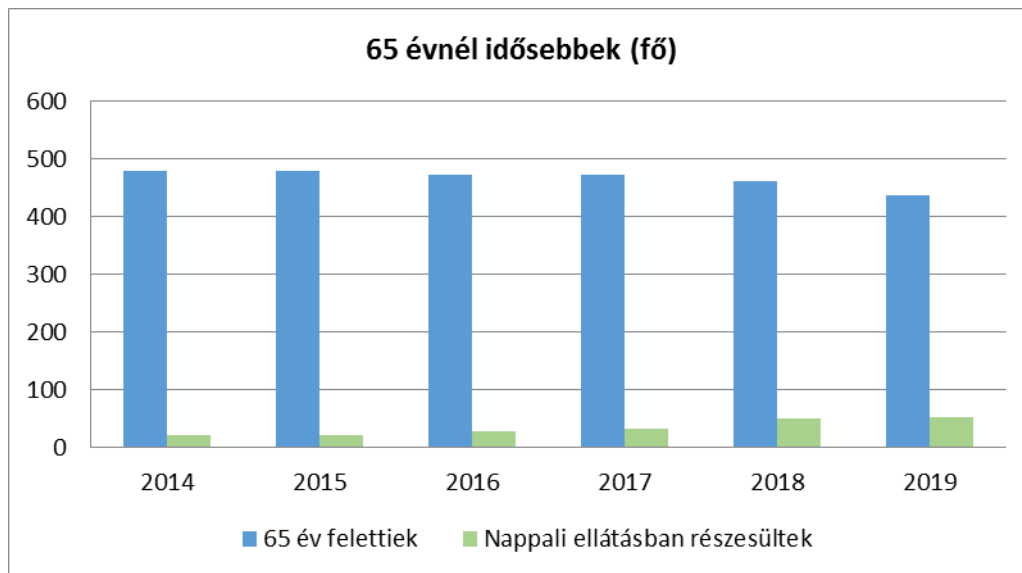
- A nappali ellátást nyújtó intézmény szolgáltatásai: igény szerint napi 3-szori étkezés biztosítása
- alapvető higiéniai szükségletek kielégítése
- szabadidős programok szervezése
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése
- hivatalos ügyek intézése
- életvitelre vonatkozó tanácsadás

Az idősek klubja a Szociális Gondozási Központ épületében került kialakításra. Nagyobb lehetőséget biztosítva a gondozási formák közötti átjárhatóságra. A „bejárók” a „bentlakókkal” közösen töltik mindennapjaikat. Az engedélyezett létszám: 30 fő. A nappali ellátás térítésmentesen vehető igénybe. Az intézmény nyitva tartása: hétfő-péntek 8-16 óráig

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősokorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő idősokorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2014	479	22	4,59%
2015	479	22	4,59%
2016	472	28	5,93%
2017	472	33	6,99%
2018	461	50	10,85%
2019	436	53	12,16%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2014. április 1-től az idősek nappali ellátásán belül új gondozási csoport került kialakításra 7 fővel demens személyek részére.

Demenciában szenvedők speciális mentális gondozása

- Az önmaguk ellátására még részben képes személyek segítése, hogy saját lakókörnyezetükben mind inkább meg tudják őrizni tájékozódásukat, készségfejlesztés. (pl. emlékeztető táblák készítése, szokások rögzítése), önellátásra való képesség javítása, fenntartása.
- Jó közérzetük megőrzésének elősegítése valamint méltóságuk és önbecsülésük erősítése.
- Izolálódás megelőzése. Ennek érdekében külső és belső erőforrás összefogása, közösséghez tartozás erősítése.
- Egyéni és csoportos foglalkozások szervezése napi rendszerességgel.
- Konfliktushelyzetekben konfliktusoldás, konfliktuskezelés a szociális munka eszköztárának segítségével. Krízishelyzetekben krízisintervenció (pl. gyász munka folyamatának segítése).
- Fizikai és szellemi tevékenység fenntartásának segítése (felolvasó napok, közös zenehallgatás, kirándulások, közös torna).

A szolgáltatás célja:

A demencia kialakulásának megelőzése illetve a vizsgálat alapján is megállapított módon már enyhe illetve középsúlyos demenciában szenvedő személyeknél a meg lévő családi rendszerhez kapcsolódva és segítve a fizikai, mentális, pszicho-szociális és egészségügyi segítségnyújtás révén:

- Lelki és szellemi képessége illetve alkalmazkodási képességének megőrzése. Hanyatlása esetén az állapotrosszabbodás folyamatának csökkenésének elősegítése, pozitív módon való ellensúlyozása.
- Személyre szabott, mentális állapotának, a demencia fokának megfelelő foglalkoztatás egyéni gondozási terv alapján.
- Meglévő képességének megőrzése, fejlesztése.

- Betegségük, testi-szellemi hanyatlásuk ellenére harmóniában tudjanak élni önmagukkal.
- Az ellátott mindennapi életvitelének javítása: készségfejlesztés, önellátásra való képesség javítása, fenntartása.

Házi segítségnyújtás

Ezzel a szolgáltatással segítséget nyújtanak azok számára, akik otthonukban önmaguk ellátására nem, vagy csak részben képesek. Az ellátást igénybe vevők saját környezetükben az életkoruknak megfelelően, egészségi állapotuk figyelembevételével, meglévő képességeihez mérten kapnak segítséget. Szolgáltatásaik: személyi higiéné megtartása, háztartás vitele, alapvető gondozási és ápolási feladatok, segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, kapcsolattartás a hozzátartozóval, kapcsolattartás a kezelőorvossal és ügyintézés.

2014 január 1.-től a Mágocsi Szociális Gondozási Központ látja el a feladatot.

A házi gondozás által nyújtott szolgáltatások a hétköznapiakon vehetők igénybe. A térítési díjat gondozási napok és az óradíj alapján számítják, mely 150 forint/óra/fő.

2008. január 1-e óta gondozási szükséglet felmérését kell végezni az ellátást igénylők körében. Ennek értelmében házi gondozás és idősok otthoni ellátás csak azon kérelmezők számára nyújtható, akik gondozási szükséglettel rendelkeznek (egészségi állapot, önellátási képesség, stb.).

A házi segítségnyújtást a napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani.

Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a házi gondozást nyújtó intézmény vezetője tájékoztatja az igénybevevőt az idősotthoni elhelyezés lehetőségéről. Ez viszont nem jelenti azt, hogy a kérelmező igénylése esetén ne kellene biztosítani házi segítségnyújtást.¹⁶

„A házi segítségnyújtás keretében végzett tevékenységek közül 2007-es évben (összes ellátott 73 fő) kiemelkedik az étel szállítása, megelőzve a bevásárlást, a takarítást, vagy egyéb az ügyes-bajos dolgok intézésének átvállalását. Általános tapasztalat, hogy az idősok amíg tehetik, ellátják magukat és a családi-szomszédai körre támaszkodnak, ha alkalmanként segítségre szorulnak. A mikro térségek közül a mágocsi és a sásdi az, ahol ezt a szolgáltatást megszervezték, bár 2005-ben Gödre település is megkérte a működési engedélyt, de a szolgáltatásra nem érkezett igénylés. A legjobban ellátott mikro térség a mágocsi, a hat működési engedéllyel rendelkező házi segítségnyújtó szolgálat közül négy ebben a mikro térségben lát el szolgáltató tevékenységet.”¹⁷

2015. decemberében felül kellett vizsgálni minden házi segítségnyújtásban részt vevőt új szempont rendszer alapján. 2016 január 1-től akinek az új szempontrendszer alapján nem lett 20 pontja az szociális segítség ellátási formában részesül, akinek 20 pont vagy az feletti a megállapított pontszáma személyi gondozásban és szociális segítségben is részesülhet.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az ellátás célja, hogy a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk miatt ellátásra, segítségre szoruló idősök, fogyatékos személyek, tartósan betegek biztonságát erősítse.

2006. óta működik a szolgáltatás. Jelenleg Mágocson 98 darab a kitelepipített készülékek száma. A szakmai szolgáltatást saját intézménye útján látja el, megbízási szerződéssel ügyeleti rendszerben, szakdolgozók látják el a szolgáltatást (40 készülékenként 2 fő szakképzett gondozóval kötöttünk megbízási szerződést a feladat ellátására). Saját gépkocsi lett vásárolva 2 fő sofőr heti váltásban ügyeleti rendszerben végzi a tevékenységet.

A rendszer technikai eszköze egy mobiltelefon, mely szükség esetén egy gomb benyomásával riasztást küld a diszpécser központ felé. A 24 órás szolgálatot teljesítő ügyeletes gondozónő a hívásra azonnal reagál.

Az ellátásban részesülők tovább maradhatnak saját otthonukban, ez által kitolódik a szakosított ellátásokba kerülés ideje, azonnali segítségnyújtásra van lehetőség, az egyedül élők biztonságérzetét növeli a rendszer, a hozzátartozó nagyobb biztonságban tudhatja családtagját.

A jelzést fogadó diszpécser központ szakmai szolgáltatását Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás végzi, mobiltelefonon riasztást ad ki a gépkocsi vezetőjének és az ügyeletes gondozóval azonnal a riasztás helyszínére indul.

Sajnos az elmúlt 1-2 évben tömegével adták le Sásdra az idősök a jelzőrendszerben használatos mobil telefonjaikat. Nem tudják használni a telefonokat, elfelejtik (vagy nem tudják) tölteni őket. A település vezetőinek célszerű lenne újra gondolni a feladatellátás megszervezését, mely rendkívül hasznos és célszerű volt, magas szintű biztonságérzetet adott az otthonlakó idősök számára.

Szakosított ellátás – Idősök Otthona

A bentlakásos intézményben biztosítani kell a napi 24 órás szolgálatot, a folyamatos működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86.§ szerint a 30 000 főt meghaladó lakosságszámú településnek, illetve megyei fenntartó útján kötelező szakosított ellátást fenntartaniuk. Mágocs a maga 2388 főt számláló lakosságával, jóval a törvényi előírások előtt jár az ellátás megszervezésének tekintetében. Az ellátás igénylése a kérelem beadásával kezdődik. Csatolni kell a személyazonosító okmányokat, valamint a nyugdíjszelvény másolatát. Várakozó listára kerül a kérelmező, majd az előgondozás alkalmával meglátogatjuk a tartózkodási helyén. A megállapodás tartalmazza az intézmény szolgáltatásait, az ellátásért fizetendő személyi

térítési díjat, fizetés módját, az érdekképviselő lehetőségeit. A határozatot az intézménybe helyezés időpontjáról, a térítési díjról a polgármester írja alá. Az intézményben ellátásban részesülő személy részére egyéni gondozási tervet készít a gondozói team, az ellátás igénybevételét követő egy hónapon belül, melyben meghatározásra kerülnek az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, ápolási feladatok és azok megvalósításának módszere. Az intézmény a szolgáltatás nyújtásának teljes folyamatára külső és belső szabályozó dokumentumok alapján dokumentációs rendszert alakított ki. Az intézményben jelenleg 35 gondozott lakik, de magas az ellátásra várakozók száma.

Sáhó az „Időskorúak” című könyvében a következő útmutatást írta „Soha nem szabad szem elől tévesztenünk azt az örök igazságot, hogy aki hosszú életet él - akár akarja, akár nem -, megöregszik! A mai fiatalokból előbb-utóbb felnőttek, majd idős emberek lesznek, és akkor ők is mások segítségére szorulnak. A fiatalabb korosztályok feladata, hogy megértéssel, szeretettel vegyék körül az idős embereket, nyújtsanak segítséget számukra, ott és akkor, amikor a rászorulónak erre szüksége van. A spontán és szervezett gondoskodással, gondozással tegyük elviselhetővé az öregségből eredő hátrányokat, próbáljunk megadni minden segítséget ahhoz, hogy az idős népesség emberi módon élhessen.”

Egészségügyi ellátás

Az orvosi szakellátást 2 felnőtt házi orvos biztosítja. A házi orvosi rendelők nem mindegyikében biztosított a komplex akadálymentesítés. A napi betegforgalom ellátása mellett jelentős szerepet vállalnak az idősek gondozásában, felvilágosításában.

Az időseket tömörítő szervezettől jövő felkéréseknek felvilágosító előadások tartása életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről-a házi orvosok minden esetben eleget tesznek. A leggyakoribb betegségek a magas vérnyomás, melyben a 65 évesnél idősebb korosztály közel fele szenved, a szívizombetegségek, mely a népesség negyedét érinti.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított Mágocson, így az idősebb korosztály számára is. Központja a település központjában található művelődési ház, amelynek programjairól folyamatosan tájékozódhat a lakosság. Itt tartja

összejöveleteit a városban működő Nyugdíjas Klub, illetve a Nyugdíjas Klub keretein belül működő Nyugdíjas Énekkar. Fellépéseikkel színesítik a település rendezvényeit.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2014	1	23522	1	1
2015	1	23877	1	1
2016	1	24234	1	2
2017	1	23448	1	2
2018	1	23452	1	2
2019	1	21894	1	2

Forrás: TEIR

Városi Könyvtár és Művelődési Központ szolgáltatásai között megtalálható az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű információk megismeréséhez és kicseréléséhez.

c) idősök informatikai jártassága

Magyarországon az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályéhoz nagyobb elmaradást mutat. nagy lemaradásban van az internet használat terén.

A könyvtár szolgáltatásai között megtalálható az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű információk megismeréséhez és kicseréléséhez. Az itt dolgozó könyvtáros információs-technikai segítséget nyújt az érdeklődőknek.

Az elszigetelődés problematikáját jelentősen enyhítené, ha az idősök informatikai jártassága növekedne. A felmérés szerint 25 megkérdezett időskorúból több mint 20 fő nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal. A felmérésből kiderül, hogy szívesen tennének szert szélesebb körű informatikai ismeretekre, elsősorban távol lévő családtagjaikkal való kapcsolattartás végett.

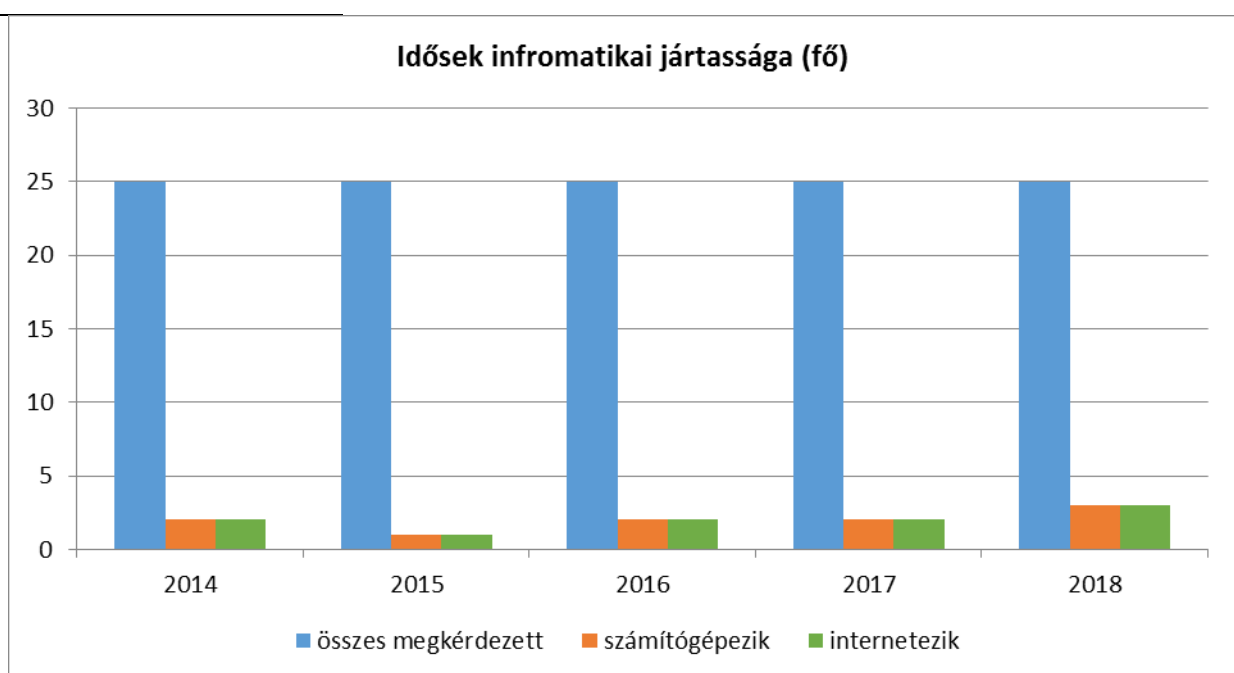
atát, ezáltal kicsit közelebb kerültek családtagjaikhoz és barátaikhoz, kitárult előttük a világ.

A GINOP-3.3.1. -16-2016-00001 azonosítószámú projekt keretein belül meghirdetésre került „Digitális Jólét Program Pont fejlesztése” című pályázaton megnyert eszközök kiszállítása és telepítése 2018. 07. 19-én megtörtént. Az igényelt IKT eszközök segítségével lehetőséget kaptunk, hogy közelebről is megismertessük ezen eszközök használatát azokkal, akik számára nehezen vagy egyáltalán nem elérhetőek a mindennapi életben. A településen van szélessávú internethálózat. Az évek múlásával egyre több otthonban vált elérhetővé az internet, szinte mindenki rendelkezik mobiltelefonnal, sokak számára nem ismeretlen a tablet sem. Viszont vannak, akik nem képesek az eszközök és az általuk elérhető információk használatára, ezért ők azok, akik kizárólag a DJP mentorokon keresztül jutnak megfelelő információhoz. Ami biztos, hogy az IKT eszközök és a digitális alapkészségek elsajátítása nélkül jelentőssé válik az esélyegyenlőségi hátrány.

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	Fő	Fő	%	Fő	%
2014	25	2	8,00%	2	8,00%
2015	25	1	4,00%	1	4,00%
2016	25	2	8,00%	2	8,00%
2017	25	2	8,00%	2	8,00%
2018	25	3	12,00%	3	12,00%
2019	25	3	12,00%	3	12,00%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A települési önkormányzat kiemelt kapcsolatot tart fenn a Mágocsi Nyugdíjas Egyesülettel, együttműködési szerződés keretében, pályázatok útján rendszeresen támogatja a szervezet programjait, célkitűzéseit, illetve a programokon az önkormányzat is képviselteti magát. Az általunk is támogatott aktív idősödés koncepciójában nemcsak arra nyílik lehetőség, hogy a szociális védelmi kiadásokat csökkentjük, és minőséget adjunk az emberi életnek idős korban is, hanem ahhoz is hozzájárul, hogy megoldást találjunk azokra a társadalmi étellel kapcsolatos követelményekre, amelyeket egy idősödő társadalom állít elénk.

**6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen
(A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)**

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2014	5
2015	4
2016	5
2017	5
2018	4
2019	4

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idős korra való felkészülésnek még nem alakultak ki hagyományai. A nyugdíjba vonulás után megmaradó több szabad idő depresszív tünet-együttest generál. A megbirkózási stratégiák megismerésével, mind szélesebb ismeretterjesztő programok keretében kell segítséget adni az időskori problémák megoldására. Ennek formája a támogató kisebb közösségek létrehozása, mely egyben véd az elmagányosodástól, a fölöslegesség érzésétől is.

Szükség van az alábbi gyakorlatok fejlesztésére, erősítésére:

- rendszeres beszélgetések az időseket érintő témákról;
- fiatalokkal való találkozások, közösségi kapcsolatok kialakítása;
- olyan programokba való bevonás, amely a csoportkohéziót erősítik;
- színházi előadások látogatása, illetve kirándulások szervezése;
- klubfoglalkozások, társas programok, képzőművészeti körök szervezése;
- igény szerint mentálhigiénés gondozás, valamint lelki segélyszolgálat biztosítása.

Az idősebb korosztály egyrészt nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezik, másrészt sokan keresik az aktív elfoglaltság és szabadidő-eltöltés lehetőségeit, így az önkéntességben fontos szerepet játszhatnak. Önkéntes tevékenység keretében az idősek tudásuk és tapasztalatiak révén nagy segítséget nyújthatnak a civil szervezetek működéséhez is.

Fontos feladatunk a közeljövőben a társadalom különböző partnereinek bevonása. Szoros együttműködésre van szükség az időügyi szervezettel, a szociális szolgáltatókkal, egészségügyi partnerek-vel, valamint az iskolával, hiszen a hazai idős-politika célkitűzései hosszú távúak, a

jelenre és a jövőre is fókuszálnak. Legfőbb céljaink között szerepel a generációk együttműködését elősegítő programok bevezetése, együttműködés kialakítása a civil és önkormányzati, más-más generáció érdekeit képviselő intézmények között.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idők száma	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Áldozattá válás idős korban	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése
Idősek helyzetének komplex felmérése	Idős ügyi, idős ellátási koncepció felülvizsgálata
Generációk közötti kapcsolati nehézségek	Generációk közötti együttműködést elősegítő jó gyakorlatok, modellek gyűjtése, ezek nyomán programok szervezése. Önkéntes programok szervezése idősotthonok és iskolák számára.
informatikai eszközök használata idősebb korban nehezebb	Internetes és informatikai programok, Informatika- és internetklubok szervezése, toborzása a korosztály tagjainak személyes megszólításával, DJP Pont által nyújtott digitális segítség
egészségi állapot fenntartása rendszeres szűrésekkel érhető el	Egészségmegtartó programok
közszolgáltatások elérése idősebb korban nehézséget okoz	Szolgáltatások felmérése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Mágocon a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A 2011. évi népszámlálási eredmények szolgálnak kiinduló pontként. Az önkéntes adatszolgáltatás az adatvédelmi jogi formarendszerében azt jelenti, hogy az érintett hozzájárul adatainak kezeléséhez, tehát önkéntesen és határozottan kinyilvánítja kívánságát különleges személyes adatai kezeléséhez. A hozzájárulás akkor tekinthető megadottnak, ha az megfelelő tájékoztatáson alapul. Módszertani segítséget igényel, hogy milyen körben és eszközökkel alakítható ki a célcsoport helyzetét, társadalmi szerepét, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a valós igény-bevételt bemutatni képes adatbázis. Az erre vonatkozó intézkedés célja, hogy feltételezések, becslések helyett hiteles és releváns adatok alapozzák meg az esélyegyenlőségi intézkedéseket. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékossgügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és –bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel–nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember

azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek-speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti – hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb., amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több. Az akadálymentes tervezés alapkövetelménye, hogy mindenki számára biztosítani kell a kényelmes, biztonságos és önálló élet fizikai feltételeit. 2016 januárjában pályázat keretében lehetőség van az alapszolgáltatások bővítésére, új szolgáltatások bevezetésére. E pályázat keretében szeretnénk kibővíteni a Szociális Gondozási Központ ellátásainak körét a fogyatékos személyek nappali ellátásával.

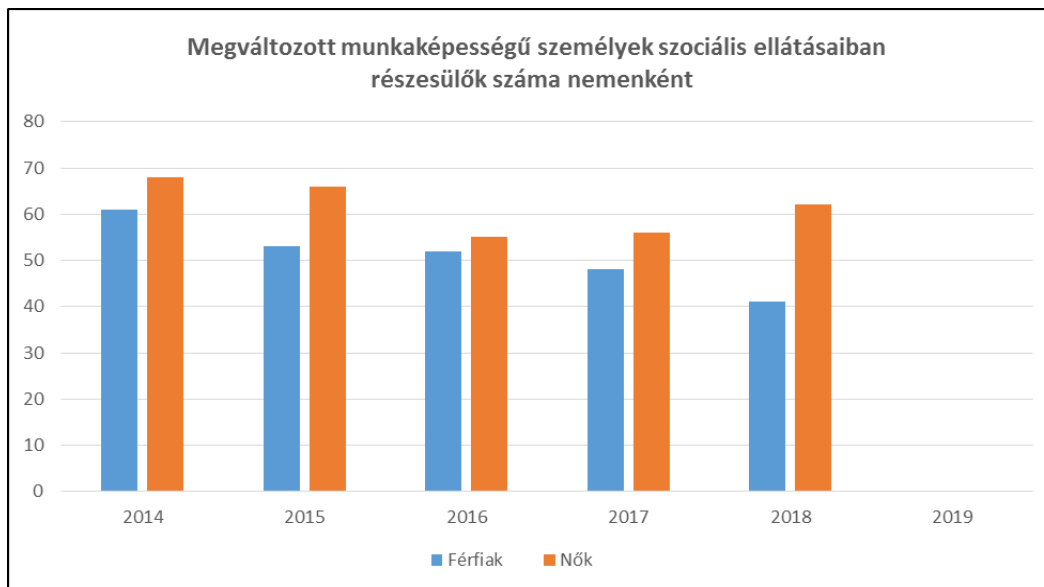
A Hegyháti Járás 25 településének egyikén sem működik hasonló ellátási forma. Az új szolgáltatás bevezetésével a járási szinten felmerülő igényekre tudnánk hatékonyan reagálni, ezáltal komplexebbé téve az általunk nyújtott szociális alapszolgáltatásokat. A fogyatékos személyek nappali ellátás szolgáltatás biztosításával hozzájárulnánk az ellátottak életminőségének javításához. A mindennapi programokkal nagyobb esélyt tudnánk biztosítani a közösségi beilleszkedésre. Terveink szerint az ellátottak számára kreatív és produktív programokat biztosítanánk, így pozitív hatással lehetnének a lakosság fogyatékkal élőkről alkotott szemléletére.

A bővítés lehetőséget biztosítana az ellátási formák közötti integráció hatékonyabb kihasználásra: közösen szerveznénk programokat, kirándulásokat, közösen tartanánk meg az ünnepeket.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	61	68	129
2015	53	66	119
2016	52	55	107
2017	48	56	104
2018	41	62	103
2019	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- rehabilitációs ellátásban részesül,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

A Fogyatékos személyek esetében gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nem rendelkeznek olyan képzett foglalkoztatási szakemberrel, aki a munkahelyi beszoktatást kísérvé, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Javaslat folyamatos felkutatása a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeknek,

fogyatékos ügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítása.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép-és hosszú terveinek elkészítései. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

A foglalkoztatás akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munka-helyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatótól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek. Nincs információnk arra vonatkozóan, hogy éri-e és milyen mértékben hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élőket a foglalkoztatás terén.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igény-bevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek egészségi állapotából adódó hátrányok és többletkiadások leküzdéséhez, többféle támogatás vehető igénybe.

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 70%-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 402/2017. (XII.15.) Korm. rendelet 2. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról:
2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról
2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól
Településünkön a fogyatékkal élők jogosultságuk esetén minden pénzbeli és természetbeni ellátást megkapnak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §) A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (<http://fszk.hu/mjp/tolmacsszolgalatok-elerhetosegei.pdf>), a könnyen érthető fordításokat készítő ÉFOÉSZ és tagszervezetei (<http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2>), a speciális eszközökölcsönzők (<http://www.blissalapitvany.hu/kolcsonozheto-eszkozok>). Javasoljuk továbbá, hogy az önkormányzat érintett munkatársai kapcsolódjanak be olyan tréningekbe, képzésekbe, ahol ezek a tudások megtanulhatók, ilyenek egyebek mellett az EMMI és az FSZK Nonprofit Kft. képzései (www.fszk.hu).

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését

Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez

Komplex akadálymentesítés

<http://fszk.hu/bemutatkozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/>

A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Unió pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban,

fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló -gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jog-szabályi hátterét, valamint azokat a szakmai módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alap szolgáltatások felé való elmozdulást segítik. A dokumentumok a folyamatot generáló Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testület honlapjáról tölthetők le:

<http://www.szocialisportal.hu/web/szocialis-agazati-portal/kivaltast-koordinalo-testulet;jsessionid=f580a338bd8c05ebc946047d522c>

A közösségi beilleszkedést segíthetik a fogyatékos emberek érdekvédelmi szervezetei is, így bevonásuk javasolt.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoportot képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez–Komplex akadálymentesítés

<http://fszk.hu/bemutakozas/programirodak/akadalymentesitesi-programiroda/szakmai-anyagok/segedlet-a-kozzszolgaltatasok-egyenlo-eselyu-hozzaferesenek-megteremtesehez-komplex-akadalymentesites/>

A másik kérdésre, mely a forrásteremtésre vonatkozik, javasoljuk, hogy történjen Európai Unió pályázatfigyelés a www.nfu.gov.hu honlapra építve.

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §). Az érintett célcsoport sok esetben nem rendelkezik megfelelő információval a saját jogai és lehetőségei tekintetében. Javasoljuk, hogy legyen számukra lehetőség hozzáférni a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal honlapjához, valamint dokumentumaihoz (<http://nrszh.kormany.hu/>), továbbá azokhoz a jogsegély szolgáltatásokhoz, amelyeket érdekvédelmi szervezeteik nyújtanak a számukra.

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek ön-érvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselésének lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Javasoljuk, hogy ennek érdekében alakuljanak ki az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumok akár az önkormányzat kezdeményezésére, ahol a fogyatékos emberek a „Semmit rólunk nélkülünk!” elvnek megfelelően bekapcsolódhatnak a róluk szóló döntések alakításába.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése megtörtént. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési

dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A település intézményeinek, mint munkáltatóknak az alábbi főbb elvárásoknak kellene megfelelniük az esélyteremtés megteremtése érdekében.

- Álláshirdetésekből célozzák meg a fogyatékosokat, és hátrányos helyzetűeket is (pl. olyan újságban hirdetnek, ami kismamáknak, romáknak, fogyatékosoknak szól).
- A képzéseket, továbbképzéseket olyan időpontokban lehetne megszervezni, hogy a gyerekek elérjenek a bölcsődébe, az óvodába, az iskolába. Terhes nőknek a terhesség ideje alatt ugyanolyan képzési lehetőséget lehet biztosítani, mint a nem terheseknek.
- Ha az állásra egy kerekesszékes is jelentkezik, akkor biztosítani ajánlatos az épületbe, illetve a terembe való bejutását.
- Az értekezletek rendszeres napirendje lehetne a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény végrehajtása. Ez jelentős és fontos kezdeményezés, mert a fogyatékosokkal élők sajátos szükségleteinek kielégítése, szociális biztonsága, aktivitása, jogainak érvényesülése, önrendelkező életvitelének feltételeinek zömét a sérült személyek saját lakóhelyén kell megteremteni.
- Az intézményekben oly módon kellene tevékenységeket végezni, hogy az ne okozhasson olyan károsodást, amely fogyatékos kialakulásához vezet, illetve olyan körülményeket kellene létrehozni, amelyben a fogyatékos emberek képesek a teljesebb életre, és a fogyatékoságukból fakadó terheik csökkenthetőek.
- A fogyatékos személyekkel, illetve a hátrányos helyzetű csoportokkal kapcsolatos magatartás, tevékenység során úgy kellene eljárni, hogy az a fogyatékos állapot, illetve hátrányos helyzet rosszabbodását megelőzze, illetőleg annak következményeit enyhítse. A fogyatékos személyeket, illetve a hátrányos helyzetű csoportokat érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kellene teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.
- Fontos lenne, hogy a fogyatékosok ügyeinek intézésével foglalkozók szemlélete is egységes legyen

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodnak a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2012-ben 41 fő részére biztosított az intézmény ellátást.

Tartós bentlakásos szociális intézményi ellátásban 35 engedélyezett férőhely volt. Az intézmény ki-használtsága 100%-os.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2014	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön a fogyatékkal élők jogosultságuk esetén minden pénzbeli és természetbeni ellátást megkapnak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg	Megfelelő szakértelmű segítők igénybevétele pl. foglalkoztatás mentor, tanácsadó, rehabilitációs szakmérnök, illetve pályázati források bevonásával az akadálymentesítettség fejlesztése
Egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek	Szervezett segítség annak érdekében, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban

kevésbé veszik igénybe.	részt tudjanak venni a szűrő vizsgálatokon.
Fogyatékos személyek nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről, aki ilyen természetű segítséget igényelni, nincs-e olyan megindított folyamat, ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
Fogyatékos személyek társas kapcsolatainak kialakítása, mindennapi életük tartalommal való megtöltése	Fogyatékos személyek nappali ellátásának megszervezése
információhiány nehezíti a fogyatékkal élőket segítő szolgáltatások elérését	Tájékoztatónap
a sportra, mozgásra többféle fogyatékkal élő számára szükség lenne, hogy állapotát fenntartsa,	fogyatékosok részére mozgási lehetőség biztosítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Mágocson működő civil szervezetek:

A színes civil paletta több szervezete küldetésében, programjaiban is támogatja a rászorulókat. Ezek a következők:

- Mágocs Jövőjéért Közalapítvány: Az Alapítvány szociális és kulturális feladatokat lát el, elsősorban Mágocs területén pl. Roma nap, iskolai egészségprogramok.
- Mágocsi Polgárőr Egyesület: a felzárkóztatáshoz kapcsolódó programok: Látni és látszani – gyermekeink biztonságos közlekedésért, Iskolai egészségnap, Külterületi és éjszakai őrzőjárat.
- Nyugdíjasok Egyesülete Mágocs: Céljai között kiemeli a településen élő nyugdíjas közösség szervezését, közösségi életük fejlesztésének előmozdítását, kulturális, egészségügyi, szociális igényeik kielégítésének támogatását, ezeken a területeken felmerülő problémák megoldásának elősegítését. Közreműködést vállal az egyedülállókkal, illetőleg hátrányos helyzetű csoportok tagjaival kapcsolatos karitatív tevékenységben.
- Unokáink és Gyermekeink Egészségéért Közalapítvány: A közalapítvány célja a helyi önkormányzat ellátási feladatkörébe tartozó gyermek egészségügyi ellátás diagnosztikai és terápiás eszközeinek bővítése, az ellátás színvonalának javítása – különös tekintettel a megelőzés és gondozás területén –, továbbá a kifejezetten gyermekbarát, félelemmentes, kulturált váróterem kialakítása és folyamatos karbantartása. Tevékenységi körén belül helyben biztosítja a gyermekek szakorvosi vizsgálatát, úgy, hogy a szakorvosok meghatározott időpontban járnak ki a helyi gyermekorvosi rendelőbe. Ilyenek például a pulmonológiai, kardiológiai vagy ortopédiai

vizsgálatok. Ezen felül eszközök vásárlását (pl. légzésfigyelő monitor, csecsemőmérleg, tympanométer stb.), illetve oltóanyag biztosítását (pl. Meningococcus Meningitis) is kezdeményezi, illetve támogatja az alapítvány.

- Mágocs Városi Sport Kör: Az öt szakosztállyal működő sportkörben a foci területén kiemelten foglalkoznak a hátrányos helyzetű gyerekekkel, akik számára ez a sportág egyszerre növeli az együttműködő készséget, növeli az állóképességet és a kitartást.

- Caritas Mágocs: A mágocsi plébánia Karitás csoportja 2014. decemberében indult, amikor ingyenesen kaptak egy üzlethelyiséget a Szentháromság téren. Minden hétfőn egész napos nyitva tartás mellett fogadják az adományokat: használt ruhákat, cipőket, játékokat, háztartási felszereléseket. A betérők jelképes adományért válogathatnak a behozott holmik között. A befolyt adományokból minden pénteken kenyeret vásárolnak 31 családnak, amit az iskolában osztanak ki. A kenyerek árának felét a mágocsi pékség adományozza a csoportnak. Karácsonykor és húsvétkor 24 rászoruló családnak tudtak tartós élelmiszert vinni a templomi gyűjtésekből és a befolyt adományokból. 15 önkéntes segít minden hétfőn, 1-2 órát segítve a Karitás irodában. Így próbálnak valamelyest enyhíteni a nehéz sorsú családok és gyermekek életén.

A civil szervezetek az év folyamán számos programot szerveznek a település lakói számára. Ezen programok, ifjúsági táborok nagy fontossággal bírnak a települési identitás és ezen keresztül a település jövőbeni fejlődését meghatározó népességszám alakulása szempontjából. Hiszen ekkor alakulnak ki és fejlődnek azok az emberi kapcsolatok, amelyek összekötik a város lakóit. A programok része a helyi hagyományok ápolását tűzi ki célul, más része a környező települések bevonásával, vagy akár az egész megyére kiterjedően kerül megrendezésre.

A településen a kulturális sokszínűség mellett igen élénk a sportélet is. A számos szakosztállyal rendelkező sportegyesület a megyei bajnokságon kívül országos szinten is képviselteti magát.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen együttműködik az Önkormányzat, a Német Nemzetiségi Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a Római Katolikus Egyház és a civil szervezetek, sport és nyugdíjas egyesület. A városi rendezvényeket, így a hegyháti szüret, nőnap, városi karácsony, közösen szervezik és bonyolítják. A civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja az Önkormányzat. Partneri viszonyt alakult ki velük. Évente 2 alkalommal jön össze a Civil Kerekasztal, melynek működését Önkormányzatunk segíti és támogatja. Ezekon a találkozókön a civil szervezetek megismerhetik az aktuális önkormányzati eseményeket. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Az egyházak részt vesznek pályázatainkon (világítás, külső homlokzat felújítás, bútortart beszerzése stb.).

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége főként a hagyományörző, kulturális feladatok ellátása, egyenlő esélyű biztosítása terén nyilvánul meg. A német nemzetiségi önkormányzat hagyományápoló, nemzetiségek közötti együttélést segítő

rendezvényei és a helyi német nemzetiségi civil szervezet támogatásával fejt ki nagy hatást a kulturális, közösségi életre

A roma nemzetiségi önkormányzat a roma közösség kulturális életének szervezése, a nemzetiségek érdekeinek védelme és képviselete mellett a legfontosabb feladatának a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, a gyermekek nemzetiségi nevelése és a nemzetiségi kultúra iránti elköteleződését tekintette.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez szükséges adatszolgáltatásban részt vettek a településen dolgozó szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, köznevelési, közművelődési szakemberek. A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal interjú készítésével jutottunk adatokhoz. A többi szakemberrel online és a személyes kapcsolattartás útján tártuk fel az esetleges, az egyes esélyegyenlőségi csoportokat érintő problémákat. A program tervezet és az intézkedési terv véleményezésére a HEP Fórumon koncentráltunk.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A HEP tervezet az Önkormányzat honlapján (<http://magocs.hu/>) közzétételre kerül, így a programról és az intézkedési tervről a települési állampolgárok is véleményt mondhattak. A Képviselő-testületi döntést követően honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetők lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1.Nagyarányú munkanélküliség a romák között</p> <p>2.Alacsony iskolázottság a romák között</p> <p>3.Szocializációs problémák</p> <p>4.A tartós munkanélküliek száma folyamatosan emelkedik.</p> <p>5.a rossz életvitel, beszűkült látásmód, a szegénység újratermelőik: a mélyszegénységben élők gyermekeinek nehéz kitörni, a szülői mintát elhagyni</p> <p>6.fásultság, beletörődés, passzivitás jellemezi a mélyszegénységben élőket, hiányzik a tudatosság, eltökéltség saját helyzetük változtatására</p>	<p>1.Munkaadók érzékenyítése, álláskeresés koordinálása. Köz-foglalkoztatás folyamatos működtetése,romák bevonása</p> <p>2.Helyi/ vonzásokörzetben levő felnőtt képző programok felmérése, szervezése</p> <p>3.Közösségi programokba való bevonás</p> <p>4.Helyi/vonzásokörzetben levő munkalehetőségek feltérképezése(fiatalok,romák,fogyatékkal élő elhelyezkedési lehetőségét kideríteni)helyi feltérképezése,szervezése,indítása</p> <p>5. Tudatos életpálya-építésre, kitörésre ösztönözni a gyermekeket .</p> <p>6. Tudatos életvitel, tervezés kialakítása érdekében szemléletformáló képzések</p>
Gyermekek	<p>1.Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy,„veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar és mást alkalmaznak köznevelési intézmények.</p> <p>2.A jelzőrendszer hatékonyságának növelése</p> <p>3.Minden gyermek megfelelő étkeztetésének a biztosítása.</p> <p>4. a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges egészséges életmódra nevelést gyakran nem kapják meg a családban a gyerekek</p>	<p>1.Rendszeres szakmai találkozók szervezése.</p> <p>2.Rendszeres szakmai találkozók szervezése</p> <p>3..Kiemelten fontos az óvodás-és iskoláskorú gyerekek esetében az egészséges étkeztetés biztosítása a helyi nyersanyagok felhasználásával.</p> <p>4. a gyermekek, tanulók egészséges táplálkozással kapcsolatos ismereteinek bővítése, egészségkultúrájuk fejlesztése</p>

<p>Idősek</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Magas az egyedül élő idősök száma 2. Áldozattá válás idős korban 3. Idősök helyzetének komplex felmérése 4. Generációk közötti kapcsolati nehézségek 5. informatikai eszközök használata idősebb korban nehezebb 6. egészségi állapot fenntartása rendszeres szűrésekkel érhető el 7. közszolgáltatások elérése idősebb korban nehézséget okoz 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése. 2. Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése 3. Idősügyi, idős-ellátási koncepció felülvizsgálata 4. Generációk közötti együttműködést elősegítő jó gyakorlatok, modellek gyűjtése, ezek nyomán programok szervezése. 5. Önkéntes programok szervezése idősotthon és iskola számára 6. Egészségmegtartó programok 7. Szolgáltatások felmérése
<p>Nők</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb. 2. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas 3. A TGYÁS, GYES, GYED, és GYET-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. 4. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet. 5- részmunkaidős foglalkoztatás iránti igény, amely segíthetné a gyermeknevelés és a munkavállalás összehangolását, a friss nyugdíjas nők nyugdíj melletti aktivitását 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. 2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása. 3. Gyermek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása. 4. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása 5. Családbarát Vállalkozás
<p>Fogyatékkal élők</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg. 2. Egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. 3. Fogyatékos személyek információk hiánya miatt nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Megfelelő szakértelmű segítők igénybevétele pl. foglalkoztatási mentor, tanácsadó, rehabilitációs szakmérnök, illetve pályázati források bevonásával az akadálymentesítettség fejlesztése 2. Szervezett segítség annak érdekében, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt tudjanak venni a szűrővizsgálatokon. 3. Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdek-védelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs e

	<p>természetbeni juttatás-4.Fogyatékos személyek társas kapcsolatainak kialakítása, mindennapi életük tartalommal való megtöltése</p> <p>5. információhiány nehezíti a fogyatékkal élőket segítő szolgáltatások elérését</p> <p>6. a sportra, mozgásra többféle fogyatékkal élő számára szükség lenne, hogy állapotát fenntartsa</p>	<p>olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik</p> <p>4. Fogyatékos személyek nappali ellátásának megszervezése</p> <p>5 Tájékoztatónap</p> <p>6 fogyatékosok részére mozgási lehetőség biztosítása.</p>
--	--	---

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1.Közfoglalkoztatás rendszerének fenntartása, a foglalkoztatottak számának növelése</p> <p>2.Felzárkóztatásra lehetőség biztosítása</p> <p>3.Minél több közösségi program szervezése, generációk, nemzetiségek bevonásával</p> <p>4..Az álláslehetőségek felkutatása, gyűjtése</p>	<p>1.Önkormányzat, Munkaügyi Központ,Intézmények,</p> <p>2.Önkormányzat,Munkaügyi Központ,</p> <p>3.Önkormányzat,Művelődési Ház,,NNÖ</p> <p>4.Önkormányzat,Munkaügyi Központ</p>
Gyermekek	<p>1.Fogalomrendszer egységesítése</p> <p>2.A jelzőrendszer tagjaival évente több alkalommal munkaértekezlet.</p> <p>3.Szociális, gyermekjóléti ellátások során célzott támogatások</p>	<p>1.Családsegítők,Hegyháti ÁMK</p> <p>2.Önkormányzat,Családsegítők,Hegyháti ÁMK</p> <p>3.Önkormányzat</p>
Idősek	<p>1.Programok szervezése, bővítése</p> <p>2.Tájékoztatás, figyelem felhívás</p> <p>3.Idősek helyzetének a komplex felmérése</p> <p>4.Előadások szervezése, generációs programok szervezése</p>	<p>1.Önkormányzat,Szociális Gondozási Központ,Művelődési Ház</p> <p>2.Önkormányzat, BRFK</p> <p>3.Önkormányzat, Szociális Gondozási Központ</p> <p>4.Szociális Gondozási Központ, Művelődési Ház</p>
Nők	<p>1.Adatgyűjtés a nők foglalkoztatásáról</p> <p>2.Felvilágosítás, tanácsadás</p> <p>3.Részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése</p> <p>4.Baba, mama klubok alakítása</p>	<p>1.Önkormányzat</p> <p>2.Önkormányzat, Gyermekjóléti ellátás</p> <p>3.Önkormányzat,Vállalkozók</p> <p>4.Művelődési Ház, Védőnők</p>
Fogyatékkal élők	<p>1.Teljes akadálymentesítés a településen</p> <p>2. Az egészségügyi, szűrőprogramokra történő eljutás segítése</p>	<p>1.Önkormányzat</p> <p>2.Önkormányzat,Támogató szolgálat</p>

	3.Tájékoztatás	3.Önkormányzat
--	----------------	----------------

Jövőképünk

Mágocsi Önkormányzat legfontosabb célja, hogy a településen élő minden állampolgár jólétét biztosítsa. Célunk az életminőség folyamatos javítása mellett, olyan támogató környezet működtetése, amely erősíti a lakóhelyhez, közösséghez való kötődést. Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít és szükség esetén előnybe részesíti azokat a veszélyeztetett csoportokat, amelyek a megkülönböztetett figyelmen kívül marginalizálódnának. A partnerségen alapuló intézkedések hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük, életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Minél több közösségi program szervezése, generációk, nemzetiségek bevonásával	Szocializációs problémák	Településen élő közösségek együttélésének az elősegítése	Szolgáltatástervezési koncepció	Lehetőség szerint minél gyakrabban közösségi programokba való bevonása az érintett célcsoportoknak	Polgármester, Művelődési Ház vezető	2023.12.31.	Programokon való részvételről statisztikai adatok	Humán erőforrás	folyamatos szervezést igényel
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás rendszerének fenntartása, a foglalkoztatottak számának növelése a mélyszegénységben élők	Munkanélküliek magas száma, ezzel nő a nélkülözők személyek száma	Közfoglalkoztatás rendszerének fenntartása, munkanélküliek számának csökkentése	Vonatkozó önkormányzati rendelet. Szolgáltatástervezési koncepció	6 vagy 8 órás foglalkoztatási program, pályázat benyújtása munkaügyi központhoz	Polgármester, jegyző, Mágocsvíz Kft. ügyvezető	2025.05.30.	Éves statisztikai mutatók, megvalósulás esetén folyamatos	Önkormányzati költségvetésben	Megvalósulás esetén folyamatos
2	Felzárkóztatásra lehetőség biztosítása	Alacsony iskolázottság a romák között	Képzettség növelése a romák és a mélyszegénységben élők körében	Szolgáltatástervezési koncepció	Évente több alkalommal felzárkóztató programok, képzések indítása	Polgármester, jegyző	2023.12.31.	Éves statisztikai mutatók	humán erőforrás	folyamatos
3	Az álláslehetőségek felkutatása, gyűjtése	A tartós munkanélküliek száma folyamatosan emelkedik	A munkanélküliek számának csökkentése, munkajövedelemből élők számának növelése	Szolgáltatástervezési koncepció	Munkahelyek felkutatása, átképzések elősegítése	polgármester	2023.12.31.	Statisztikai mutatók	Önkormányzati költségvetés	folyamatos
4	Iskolázottság munkalehetőség	Rossz életvitel beszűkült látásmód, a szegénység újra termelődik a	A mélyszegénységben élő gyerekek számára a tanulás a		pozitív életpálya építő program, ösztöndíj	Gyermekjóléti szolgáló, Polgármester	2024.12.31.	Bursa Hungarica	Önkormányzati költségvetés	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		mélyszegénységben élő gyerekeinek nehéz a kitörni a szülői mintából	munkához való másféle hozzáállással van kitörési lehetőséget mutatni							
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Fogalomrendszer egységesítése	Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmat használja, amelynek a megítélése számos szubjektív elemet takar és más alkalmaznak köznevelési intézmények	Rendszeres szakmai találkozók szervezése az érintett szakmai szervezetek körében		havi, féléves munkaértekezletek	Polgármester, jegyző	2025.05.30.	Munkaértekezletek beszámoló	Humánerőforrás, létszám bővítés	folyamatos
2	A jelzőrendszer tagjaival évente több alkalommal munkaértekezlet	A jelzőrendszer hatékonyságának növelése	A jelzőrendszer tagjainak támogatása, megerősítése, ismereteinek bővítése	GYvt.	Évente legalább 4 alkalommal ismeretterjesztő munkaértekezlet megtartása, tájékoztatóanyag kiadása	polgármester, jegyző	2025.05.30.	A jelzések számának növekedésével a veszélyeztetett gyerekek számának csökkenése	Tárgyi feltételek, humánerőforrás	Folyamatosan fenntartandó
3	Szociális, gyermekjóléti ellátások során célzott támogatások	Minden gyermek megfelelő étkeztetésének a biztosítása	A gyermek egészséges fejlődésének fenntartása érdekében egész évben biztosítani szükséges e korcsoport számára megfelelő	Gyvt.	Nyári szünetben étkeztetés megszervezése	polgármester	2025.05.30.	Nem lesz éhes gyerek a településen, a résztvevők száma nő	Önkormányzati költségvetés, humánerőforrás szükséglet	szükséges erőforrások folyamatos megléte

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			étkeztetést							
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Felvilágosítás, tanácsadás	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	A nők érdekvénesítő képessége javuljon, lehetőségeikről ismereteik bővüljenek.	Ebtv.	Előadások, tanácsadások megszervezése, tájékoztató kiadványok készítése	Polgármester, jegyző, Családsegítő szolgálat	2023.12.31.	Képzéseken, tanácsadásokon résztvevők száma. Folyamatosan fenntartandó	Önkormányzat költségvetésében. Humán erőforrás szükséglet	folyamatosan fenntartandó
2	Családbarát Vállalkozások	Részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzése gyermekvállalás után való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. Valamint a friss nyugdíjas nők nyugdíj melletti aktivitását.	Részmunkaidős foglalkoztatás elfogadottá tétele a munkáltatók ösztönzése. Minél több gyermekes nő tudjon munkát vállalni		Munkáltatók ösztönzése részmunkaidők kialakítására	Védőnő, Önkormányzat	2025.05.30.	Minél több gyermekét nevelő női munkavállaló. Munkanélküli adatok javulása az érintett populáció tekintetében	Humán erőforrás	Folyamatosan fenntartandó
3	Baba, mama klubok alakítása	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Kiegyensúlyozott családok, megfelelő szocializáció a gyermekek tekintetében		A kismamáknak, fiatal anyukáknak klubok, fórumok létrehozása	Polgármester, Védőnők	2025.05.30.	Válások számának csökkenése	Humán erőforrás, Pénzügyi forrás	érdeklődés fenntartása, források biztosítása
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Áldozattá válás elkerülése	Magas az egyedül élő idősek száma Áldozattá válás idős korban	Magány felszámolása, idősek életminőségének javítása Figyelemfelhívással, tájékoztatással megelőzhetőek a bűncselekmények		Aktivitást megőrző szabadidő programok szervezése Önkormányzat tájékoztató kiadványokkal felhívja a figyelmet	Polgármester, jegyző, szociális intézmény vezetője	2025.05.30.	Programok, események számával nő a résztvevők száma bűnügyi statisztika javul, bűncselekmények száma csökken	Önkormányzat költségvetése, humán erőforrás szükséglet	Folyamatosan fenntartandó

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					a bűnmegelőzésre					
2	Internet és informatika	informatikai eszközök használata idősebb korban nehezebb, ezt a célt szolgálja a számítógép ismeretek bővítése, ismerkedés az Internet világával, hiszen egyedül, információk nélkül a világtól távol, magukra maradnak	Az idősek is legyenek nyitottak az informatikai ismeretek felé		idősek számára szervezett informatikai tanfolyam, egyedi segítségnyújtás, tájékoztatás - Digitális Jóléti Program	önkormányzat	2025.05.30.	érdeklődők száma, a programokon résztvevők aránya, annak növekedése, a célcsoport érdeklődésének fenntartása	humán erőforrás, pályázati forrás, számítástechnikai eszközök, önkéntesek, helyszín biztosítása	az önkormányzati és társadalmi szerepvállalással, programok folyamatos szervezésével
3	Generációk együtt	Generációk közötti kapcsolati nehézségek Magas az öregedési index, a korosztály közösségileg inaktív, nincs olyan szervezet, mely ellátja érdekképviselőket. Jellemző az itt élő idősekre a hagyományos életvitel, rosszak az étkezési szokásaik, keveset mozognak - jellemző az elmagányosodása - alacsony az informatikai jártasságuk	A generációk közötti jó kapcsolat kialakítása, tapasztalatok átadása fiatalabb korosztály irányában bezárkózás és a mentális problémák kialakulásának megelőzése, időskori hasznosság érzésének támogatása, "- az idősek, a gyermek és ifjúsági korosztály együttműködése. Felvilágosító és szemléletformáló programok, Internet-klubok szervezése		Fiatalok segítségnyújtása az idősek részére, generációk közötti kapcsolatot fejlesztő rendszeres programok, találkozók, kirándulások, Közös programok szervezése, a teljes korosztály számára, Felvilágosító és szemléletformáló programok, tájékoztatás egészségi állapot fenntartása rendszeres szűrésekkel, azok népszerűsítése, tájékoztatás hely és eszközök	Polgármester, jegyző, szociális intézmény vezetője	2025.05.30.	Résztvevők számának dokumentálása	Humán erőforrás, Pénzügyi forrás	Folyamatosan fenntartandó

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
					biztosítása Internet-klubok szervezése					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Tájékoztatás	Információ hiány nehezíti a fogyatékkal élőket, szükséges a segítő szolgáltatások elérése	Állandó tájékoztatás legyen elérhető a településen a fogyatékkal élők, mozgáskorlátozottak számára. Az elérhető támogatások, szolgáltatások elérhetősége érdekében.		igények és lehetőségek felmérése	polgármester, jegyző	2022.12.31.	tájékoztatás megvalósulása	Infrastruktúra biztosítása	folyamatos
2	Teljes akadálymentesítés a településen	A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg.	Az önkormányzat arra törekszik, hogy a teljes akadálymentesítés a településen megtörténjen.	Ebtv.	Az önkormányzat forrást biztosít az akadálymentes környezet megteremtéséhez	polgármester, jegyző	2023.12.31.	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megvalósulása	Önkormányzat költségvetésében, Humán erőforrás szükséglet	akadálymentes környezet folyamatos fenntartása
3	Az egészségügyi, szűrőprogramokra történő eljutás	Egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Prevenció, a célcsoport egészségügyi állapotának javulása. Lehetőségekhez mérten évente legalább két alkalommal vegyenek részt szűrővizsgálatokon	Vonatkozó jogszabályok	Szükségfelmérés, szállítás megszervezése	polgármester, jegyző	2025.05.30.	A célcsoport egészségügyi indikátorainak javulása, az esélyegyenlőség fenntartása érdekében folyamatosan	önkormányzati költségvetésben, tárgyi személyi feltételek biztosítása	folyamatos szervezés
4	Tájékoztatás	Fogyatékos személyek információk hiányában nem jutnak	A fogyatékkal élők tájékoztatása, felvilágosítása a	Ebtv.	A fogyatékkal élők tájékoztatása, felvilágosítása a	polgármester, jegyző	2023.12.31.	A rendezvényeken résztvevő fogyatékkal élők	Pénzügyi forrás, Humán erőforrás	Folyamatos tevékenység révén

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz	részükre járó ellátásokról. állandó tájékoztatás legyen elérhető a településen a fogyatékkal élők, mozgáskorlátozottak számára elérhető támogatások, szolgáltatások elérhetősége érdekében Információ közvetítésében és személyszállításban, akadálymentesítésben való segítségnyújtás		részükre járó ellátásokról			száma		
5	Fogyatékos személyek részére nappali ellátás kialakítása	Elszigetelődés, magányosodás megelőzése, fejlesztés	A fogyatékkal élők mindennapjaiknak tartalommal való megtöltése		Fogyatékosok nappali intézményének kialakítása, fenntartása	Polgármester, Szociális Gondozási Központ Intézményvezetője	2024.12.31.	A fogyatékkal élők nappali ellátásának 100% -os kihasználtsága, normatív támogatásból	Pénzügyi forrás, Humán erőforrás	Az esélyegyenlőség meglétével. Pénzügyi források folyamatos biztosításával.
6	Fogyatékos sport	A sport , mozgás többféle fogyatékkal élő számára szükséges lenne , hogy állapota javuljon vagy fenntartható legyen.	Fejlesztő lehetőségek, sportolási lehetőségek biztosítása fogyatékkal élők számára		Fogyatékosok nappali intézményének kialakítása, fenntartása	Polgármester, Szociális Gondozási Központ Intézményvezetője	2024.12.31.	sportolási lehetőség megvalósulása	Pénzügyi forrás, Humán erőforrás	folyamatos

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

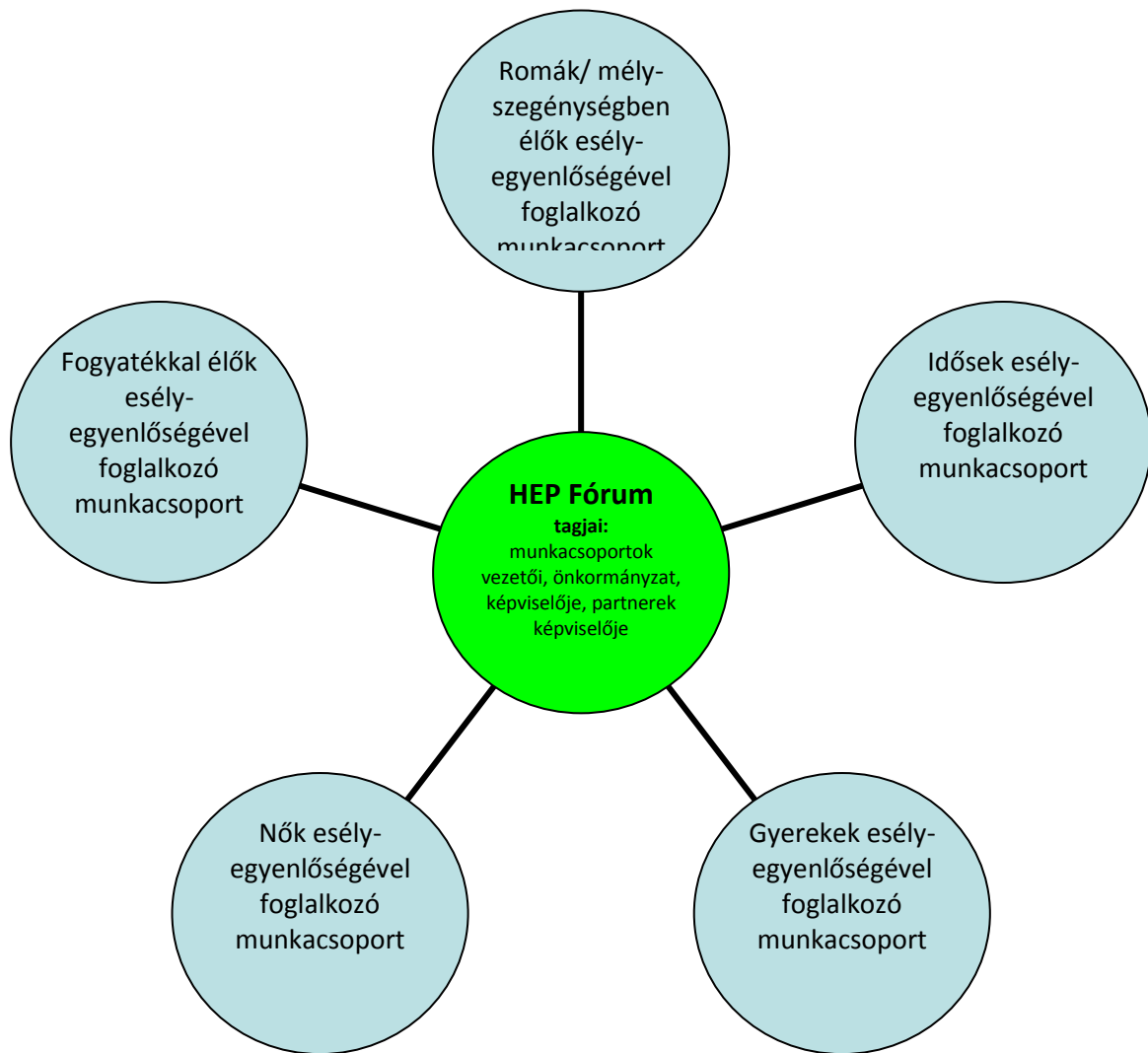
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mágocs Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Mágocs Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 75/2020.(VI.17.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum Mágocs, 2020.06.17.

A...Mágocs Város. Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

MágoCSI Közös Önkormányzati Hivatal

✉ 7342 MágoCS, Szabadság u. 39.

☎ 06 72/451-110; 📠 06 72/560-019

✉ jegyzo@magocs.hu

KIVONAT

MágoCS Város Önkormányzat Polgármesterének a Képviselő-testület nevében 2020. június 17-én hozott döntéséről:

**MágoCS Város Önkormányzat Képviselő-testülete nevében hozott
75/2020. (VI. 17.) sz. polgármesteri határozat**

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglaltak felhatalmazás alapján **MágoCS Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program tárgyában** az alábbi képviselő-testületi döntést hozom MágoCS Város Önkormányzat Képviselő-testülete nevében:

MágoCS Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját az előterjesztés alapján a melléklet szerinti tartalommal jóváhagyom.

Határidő: azonnal

Felelős: Bogayné Gál Tünde polgármester

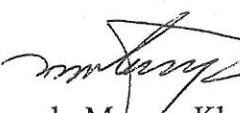
Kmft.

Bogayné Gál Tünde sk.
polgármester

dr. Morvay Klaudia sk.
jegyző

Kivonat hiteles!

MágoCS, 2020. június 17.

dr. Morvay Klaudia
jegyző

